

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Bezpečnost Pardubického kraje

Bc. Romana Niklová

Diplomová práce

2015

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Romana Niklová**
Osobní číslo: **E12590**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Regionální rozvoj: Bezpečnost regionu**
Název tématu: **Bezpečnost Pardubického kraje**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem této diplomové práce je provedení a zhodnocení analýzy bezpečnostní situace vybraného kraje. Analýza bude zaměřená konkrétně na Pardubický kraj.

Osnova:

- Obecný popis problematiky bezpečnosti.
- Obecná charakteristika Pardubického kraje.
- Analýza bezpečnostní situace okresů Pardubického kraje.
- Zhodnocení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

AVEN, T. Foundations of Risk Analysis: A Knowledge and Decision-Oriented Perspective, England: John Wiley & Sons, 2003. ISBN 0-471-49548-4.

BALABÁN, M. Kapitoly o bezpečnosti. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1863-0.

BUZAN, B. Bezpečnost - nový rámec pro analýzu. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-6-2.

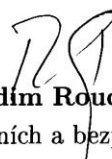
FIALA, M., VILÁŠEK, J. Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1856-2.

PROCHÁZKOVÁ, D. Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-80-86723-97-6.

SMOLÍK, J., ŠMÍD, T. Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210-5288-8.

SOUČEK, V. Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2009. ISBN 978-80-86640-68-6.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Radim Roudný, CSc.

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání diplomové práce: **1. října 2014**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2015**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. října 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2015

Romana Niklová

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce doc. Ing. Radimovi Roudnému, CSc. za jeho odbornou pomoc, cenné rady, poskytnuté materiály a čas, který mi byl věnován.

ANOTACE

Tato diplomová práce se zabývá analýzou kriminální bezpečnosti Pardubického kraje. V obecné části je práce zaměřena na obecnou problematiku bezpečnosti a kriminality. V části praktické je charakterizován Pardubický kraj, činnost městské policie a Policie ČR v kraji. Dále v této části je provedena analýza celkové kriminality a jejích kategorií v jednotlivých okresech Pardubického kraje doplněná o závislosti mezi kriminalitou a vybranými ukazateli.

KLÍČOVÁ SLOVA

Kriminalita, celková kriminalita, prevence kriminality, bezpečnost, regresní analýza, násilné činy, mravnostní činy, majetkové činy, hospodářské činy

TITLE

Security of the Pardubice region

ANNOTATION

The thesis deals with the criminal security of the Pardubice region. The theoretical part is focused on general issue regarding the safety and criminality. In the second part of this thesis the Pardubice region and the operation of the city police and Police of the Czech republic are characterized. Next in this part is analyzed the total criminality and its categories in each district of the Pardubice region. This analysis includes the dependence of the criminality on the selected indicators.

KEYWORDS

Criminality, total criminality, prevention of the criminality, safety, regression analysis, violent crime, against morality crime, property crime, economic crime

OBSAH

ÚVOD A CÍLE PRÁCE	12
1 OBEČNÁ PROBLEMATIKA BEZPEČNOSTI	14
1.1 Vnitřní bezpečnost.....	16
1.1.1 Orgány v ČR zodpovědné za vnitřní bezpečnost	16
1.1.2 Policie ČR.....	19
1.1.3 Městská (obecní) policie.....	22
1.1.4 Soukromé bezpečnostní služby.....	23
1.2 Ostatní pojmy bezpečnostní terminologie	24
1.2.1 Bezpečnostní hrozby.....	24
1.2.2 Bezpečnostní rizika.....	25
1.3 Kriminalita.....	26
1.3.1 Struktura kriminality.....	27
1.3.2 Prevence kriminality	29
1.4 Měření závislosti kriminality.....	33
2 OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA PARDUBICKÉHO KRAJE	35
3 BEZPEČNOSTNÍ SITUACE PARDUBICKÉHO KRAJE	40
3.1 Krajské ředitelství policie Pardubického kraje	40
3.2 Městská (obecní) policie v Pardubickém kraji.....	41
3.2.1 Městská policie Pardubice	42
3.2.2 Městská policie Chrudim	44
3.2.3 Městská policie Svitavy	45
3.2.4 Městská policie Ústí nad Orlicí	46
3.3 Prevence kriminality	46
4 KRIMINÁLNÍ BEZPEČNOST	48
4.1 Celková kriminalita ČR.....	48
4.2 Kriminalita Pardubického kraje.....	52
4.3 Kriminalita okresů Pardubického kraje	53

5	ZÁVISLOSTI KRIMINALITY	60
5.1	Závislosti kriminality v Pardubickém kraji	62
5.2	Závislosti kriminality v okrese Pardubice.....	65
5.3	Závislosti kriminality v okrese Chrudim.....	68
5.4	Závislosti kriminality v okrese Svitavy	70
5.5	Závislosti kriminality v okrese Ústí nad Orlicí	72
6	HLAVNÍ POZNATKY	75
	ZÁVĚR	80
	POUŽITÁ LITERATURA	82
	Knižní zdroje	82
	Internetové zdroje	83
	SEZNAM PŘÍLOH	87

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Informace o Krajských ředitelství Policie ČR	21
Tabulka 2: Vybrané ukazatelé jednotlivých krajů ČR za rok 2013	36
Tabulka 3: Vybrané ukazatele jednotlivých okresů za rok 2013	38
Tabulka 4: Obvodní oddělení KŘP Pardubického kraje	42
Tabulka 5: Činnost Městské policie v Pardubicích v letech 2010 - 2014	42
Tabulka 6: Celková kriminalita jednotlivých krajů ČR (v tisících)	48
Tabulka 7: Celková kriminalita přepočtená na 10 000 obyvatel jednotlivých krajů ČR	50
Tabulka 8: Vývoj trestné činnosti v Pardubickém kraji v letech 2007-2013	52
Tabulka 9: Vývoj celkové kriminality a indexu v okresech Pardubického kraje	54
Tabulka 10: Vývoj násilných činů a indexu v okresech Pardubického kraje	57
Tabulka 11: Vývoj mravnostních činů a indexu v okresech Pardubického kraje	57
Tabulka 12: Vývoj majetkových činů a indexu v okresech Pardubického kraje	58
Tabulka 13: Vývoj hospodářských činů a indexu v okresech Pardubického kraje	59
Tabulka 14: Závislosti celkové kriminality v Pardubickém kraji	62
Tabulka 15: Závislosti hospodářských a majetkových činů v Pardubickém kraji	64
Tabulka 16: Závislosti celkové kriminality v okrese Pardubice	65
Tabulka 17: Závislosti mravnostních činů v okrese Pardubice	66
Tabulka 18: Závislosti hospodářských činů v okrese Pardubice	67
Tabulka 19: Závislosti celkové kriminality v okrese Chrudim	68
Tabulka 20: Závislosti celkové kriminality v okrese Svitavy	70
Tabulka 21: Závislosti celkové kriminality v okrese Ústí nad Orlicí	72
Tabulka 22: Shrnutí závislostí celkové kriminality	76
Tabulka 23: Shrnutí závislostí násilných činů	76
Tabulka 24: Shrnutí závislostí mravnostních činů	77
Tabulka 25: Shrnutí závislostí majetkových činů	77
Tabulka 26: Shrnutí závislostí hospodářských činů	78

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Maslowa pyramida potřeb	14
Obrázek 2: Obměna Maslowy pyramidy potřeb	15
Obrázek 3: Organizační struktura Policie ČR	20
Obrázek 4: Podíl zapojení jednotlivých složek do IZS	22
Obrázek 5: Co je pro občany ČR největší hrozbou? (1).....	25
Obrázek 6: Co je pro občany ČR největší hrozbou? (2).....	25
Obrázek 7: Struktura kriminality v ČR v letech 2007 - 2013	29
Obrázek 8: Systém prevence kriminality v ČR.....	30
Obrázek 9: Projekt Asistent prevence kriminality II.....	32
Obrázek 10: Okresy Pardubického kraje.....	37
Obrázek 11: Obce s rozšířenou působností v Pardubickém kraji.....	37
Obrázek 12: Schéma organizace a řízení KŘP Pardubického kraje.....	41
Obrázek 13: Organizační struktura Městské policie Pardubice	43
Obrázek 14: Rozdělení města Chrudim do policejních rajónů.....	45
Obrázek 15: Podíl průměrných hodnot celkové kriminality na kriminalitě ČR.....	49
Obrázek 16: Vývoj průměrného indexu celkové kriminality v jednotlivých krajích ČR ...	51
Obrázek 17: Struktura kriminality v Pardubickém kraji v letech 2007 - 2013	53
Obrázek 18: Podíl průměrných hodnot celkové kriminality na kriminalitě kraje	54
Obrázek 19: Vývoj průměrného indexu celkové kriminality v jednotlivých okresech.....	55
Obrázek 20: Závislost mezi celkovou kriminalitou a výší podpory v kraji	63
Obrázek 21: Závislost mezi celkovou kriminalitou a počtem přistěhovalých v kraji	64
Obrázek 22: Závislost mezi celk.kriminalitou a délkou evidence v okrese Pardubice	66
Obrázek 23: Závislost mezi hospodářskými činy a výší podpory v okrese Pardubice	67
Obrázek 24: Závislost mezi celk.kriminalitou a podílem nezam.osob v okrese Chrudim..	69
Obrázek 25: Závislost mezi celk.kriminalitou a přistěhovalými v okrese Chrudim	69
Obrázek 26: Závislost mezi celkovou kriminalitou a výší podpory v okrese Svitavy	71
Obrázek 27: Závislost mezi celkovou kriminalitou a počtem rozvodů v okrese Svitavy ...	71
Obrázek 28: Závislost mezi celkovou kriminalitou a výší podpory v okrese Ústí n.O.....	73
Obrázek 29: Závislost mezi celk.kriminalitou a podílem nezam. osob v okrese Ústí n.O..	73
Obrázek 30: Závislost mezi celk.kriminalitou a přistěhovalými v okrese Ústí n.O.....	74

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ESF	Evropský sociální fond
HOPKS	Hospodářské opatření pro krizové stavy
I	Index kriminality
IZS	Integrovaný záchranný systém
KŘP	Krajské ředitelství policie
MP	Městská policie
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OPLZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
PP	Peněžní prostředky
R^2	Index determinace (těsnosti)
Sb.	Sbírka zákonů
ÚP	Úřad práce

ÚVOD A CÍLE PRÁCE

Bezpečnost a bezpečnostní problematika je a vždy bude velmi závažným a diskutovaným tématem pro celou společnost. Zajišťování pocitu bezpečí patří k nejdůležitějším životním hodnotám každého občana. Posílení bezpečnosti můžeme dosáhnout dvěma způsoby. Jedním z nich je působení policie a jako druhý způsob zvyšování bezpečnosti a snižování kriminality je samozřejmě její prevence.

V literatuře nalezneme velký počet definic a druhů bezpečnosti z různých pohledů a oblastí. Jako jednu z mnoha druhů bezpečnosti můžeme uvést vnitřní bezpečnost, kde řadu činností plní zejména Policie ČR. Touto oblastí bezpečnosti se bude tato diplomová práce zabývat. Bezpečnost není pouze osobní, která se týká jedince, ale i bezpečnost obcí, měst, krajů či celého státu. Hlavním cílem této diplomové práce je analýza problematiky bezpečnosti z hlediska kriminality a práce policie v Pardubickém kraji a jeho okresech Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí.

Práce bude rozdělena do 3 celků. V teoretické rovině se budeme zabývat obecně pojmem bezpečnost, druhy bezpečností, zvláště pak vnitřní bezpečností, do které spadá působnost Policie ČR a městské (obecní) policie. Neopomeneme ani ostatní pojmy z bezpečnostní terminologie. Jak již bylo zmíněno, cílem této práce je analýza kriminální bezpečnosti, proto také vysvětlíme tuto problematiku. Budou popsány základní pojmy z oblasti kriminality a kriminalistiky. V závěru teoretické části se budeme zabývat nástroji, jak kriminalitě předcházet a také předmětem této části bude lineární regresní analýza, kterou budeme aplikovat v praktické části této diplomové práce.

Druhá část nás uvede do problematiky bezpečnosti Pardubického kraje, kde si uvedeme základní informace a data o kraji a jeho jednotlivých okresech. Jelikož Policie ČR a městská (obecní) policie se zabývá veřejným pořádkem a vnitřní bezpečností, popíšeme si, jak funguje Krajské ředitelství Policie ČR v Pardubickém kraji a jednotlivé městské policie v okresních městech Pardubického kraje.

Třetí ucelená část této práce bude analýza kriminální bezpečnosti Pardubického kraje a jeho okresů v letech 2007 – 2013 doplněná o lineární regresní analýzu, pomocí které budeme zjišťovat závislosti kriminality s vybranými ukazateli. V závěru této části uvedeme shrnutí hlavních poznatků provedených analýz.

Cílem této diplomové práce je přiblížení bezpečnostní problematiky v teoretické rovině, popsání struktury a činnosti policie v Pardubickém kraji, analýza kriminální bezpečnosti a také snaha nalézt určité vztahy kriminality s vybranými ekonomickými, sociálními a demografickými veličinami v Pardubickém kraji a jeho okresech v letech 2007 – 2013.

1 OBECNÁ PROBLEMATIKA BEZPEČNOSTI

Pojem bezpečnost a bezpečnostní problematika jsou charakterizovány z různých oblastí zkoumání. Neexistuje jednotné vymezení těchto termínů. Cílem této kapitoly je vymežit několik základních hledisek, jak na bezpečnost a kriminalitu nahlížet, jak ji chápat a definovat.

V prvé řadě pocit bezpečí a jistoty je jedním z pěti základních lidských potřeb člověka. Tyto lidské potřeby definoval v roce 1943 americký psycholog Abraham Harold Maslow v podobě tzv. Maslowovy pyramidy potřeb. [26]

Na následujícím obrázku můžeme vidět uspořádání Maslowovy pyramidy potřeb. Z obrázku je patrné vzestupné uspořádání potřeb do jednotlivých skupin, kterými jsou fyziologické potřeby, potřeba bezpečí a zajištění, potřeba lásky a potřeba někam patřit, potřeba úcty a seberealizační potřeby. První dvě kategorie spadají do tzv. základních potřeb, ostatní jsou považovány za tzv. metapotřeby. Maslowa teorie potřeb říká, pokud je uspokojena potřeba na nižším stupni hierarchie, pro jedince přestává být tento nižší stupeň předmětem zájmu a dále je motivován potřebou na vyšším stupni hierarchie. [5]

Obrázek 1: Maslowa pyramida potřeb

Zdroj: upraveno dle ([5], str. 267)

Na obrázku 2 můžeme nalézt obměnu Maslowy pyramidy potřeb. Jako nejnižší stupeň hierarchie je zde uvedena tzv. tvrdá bezpečnost, do které lze zahrnout ohrožení lidských životů, závažná onemocnění či rozsáhlé škody na veřejném i soukromém majetku. Jestliže není naplněna tato základní potřeba, není možné uspokojit potřebu vyšší – tzv. měkkou bezpečnost, do níž patří např. dopravní situace, sjízdnost silnic či lokální infekční nemoci. Dalšími

stupni hierarchie jsou sociální jistoty, kvalita života a pohodlí a nejvyšším stupněm jsou privilegia a luxus. [12]

Obrázek 2: Obměna Maslowy pyramidy potřeb

Zdroj: upraveno dle ([12], str. 17)

Zaměříme-li se na slovo bezpečnost, můžeme říci, že pochází ze základu slova „bez péče“, což vyjadřuje pocit bez starosti, bez problému, mimo nebezpečí. [1]

Jak již bylo v úvodu řečeno, pojem bezpečnost má několik různých definic a způsobů, jak na ni nahlížet. Bezpečnost lze obecně definovat jako „stav, kdy je systém schopen odolávat známým a předvídatelným vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým prvkům (případně celému systému) tak, aby by-la zachována struktura systému, jeho stabilita, spolehlivost a chování v souladu s cílovostí.“ ([9], str. 3)

Bezpečnost může být také definována z vojenského hlediska a je považována za „synonymum pro přežití čili zachování existence (survival)“ ([3], str. 31)

V oblasti mezinárodních vztahů je bezpečnost vymezena jako nejvyšší cíl každého státu či bezpečnostního společenství sdružujícího více států. „Stát je bezpečný v tom případě, když je zajištěna obrana jeho území a hodnot, které se na něm nacházejí, fungování jeho institucí a ochrana obyvatelstva.“ ([6], str. 8)

Další možné vymezení pojmu je pozitivní a negativní definice bezpečnosti. Za negativní lze považovat, že bezpečnost je takový „stav, v němž neexistují hrozby pro referenční objekt, případně je zásadně eliminována rizikovost těchto hrozeb.“ ([12], str. 9) V pozitivním slova smyslu je bezpečnost „stav, na něhož referenční objekt zajišťuje v dostatečné míře své zájmy.“

([12], str. 9) „*Pozitivní vymezení bezpečnosti se vždy vztahuje ke konkrétnímu předmětu, k věci, člověku, obci, státu nebo bezpečnostnímu společenství.*“ ([6], str. 7)

Budeme-li se zabývat rovinou subjektivní a objektivní, objektivní bezpečnost je chápána tehdy, když hrozby reálně neexistují. Subjektivní vnímání bezpečnosti znamená pouze takový stav, kdy se referenční objekt domnívá, že hrozby existují. [12]

Můžeme také rozlišovat vnitřní a vnější bezpečnost, mezi kterými neexistuje pevná hranice a může docházet i k prolínání. Vnější bezpečnost je „*stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zvnějšku a kdy je tento stát k eliminaci existujících i potenciálních vnějších hrozeb efektivně vybaven a ochoten.*“ [37] V rámci vnější bezpečnosti rozlišujeme bezpečnost vojenskou, ekonomickou, politickou, ekologickou, sociální a kulturní. [10]

Vnitřní bezpečnost lze definovat jako „*stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zevnitř a kdy je tento stát k eliminaci stávajících i potenciálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven a k ní ochoten.*“ [37] Vnitřní bezpečnost bude přiblížena v následující kapitole.

1.1 Vnitřní bezpečnost

Vnitřní bezpečnost je často spojována s pojmy, jako jsou veřejný pořádek, veřejné zdraví a veřejná bezpečnost. [45]

„*Pojetí vnitřní bezpečnosti v „kriminálně-policejní“ dimenzi odpovídá v českém právním řádu i vymezení úkolů Policie České republiky v zákoně č. 383/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění, kde je v § 2 v první větě uvedeno, že policie plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti.*“ [18]

Zaměříme-li se na Českou republiku, pro záležitosti vnitřní bezpečnosti byl vytvořen Výbor pro vnitřní bezpečnost. Tento výbor „*je stálým pracovním orgánem Bezpečnostní rady státu pro koordinaci a plánování opatření k zajištění vnitřní bezpečnosti České republiky a ochrany veřejného pořádku.*“ [57] Výbor pro vnitřní bezpečnost se skládá ze 17 členů a předsedou je ministr vnitra. [57]

1.1.1 Orgány v ČR zodpovědné za vnitřní bezpečnost

V této podkapitole se budeme zabývat orgány, které jsou v ČR zodpovědné za vnitřní bezpečnost, jejich činnostmi a zákony, kterými je vymezeno jejich postavení v bezpečnostní oblasti.

Orgány, které jsou dle [37] v České republice odpovědné za vnitřní bezpečnost, jsou následující:

1. Prezident ČR,
2. Parlament ČR,
3. Jednotlivá ministerstva,
4. Vláda ČR,
5. Bezpečnostní rada státu ČR,
6. Státní správa hmotných rezerv,
7. Česká národní banka,
8. Český telekomunikační úřad,
9. Nejvyšší kontrolní úřad,
10. Státní úřad pro jadernou bezpečnost.

V první řadě odpovědná osoba za vnitřní bezpečnost je prezident České republiky. Mimo jiné zastává funkci vrchního velitele ozbrojených sil, účastní se jednání Bezpečnostní rady státu a získává informace od zpravodajských služeb. Jeho postavení v oblasti bezpečnosti je vymezeno následujícími zákony: [37]

- ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR,
- ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR,
- zákon č. 218/1995 Sb., o rozsahu branné povinnosti a vojenských správních úřadech;
- zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR,
- zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze,
- zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání,
- zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR,
- zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR (dále jen „zákon o zpravodajských službách“),
- zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny,
- zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu,
- zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky,
- zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), (dále jen „branný zákon“).

Významnou funkci v oblasti bezpečnosti sehraává bezesporu Parlament České republiky, který vyhlašuje stav ohrožení státu nebo válečný stav, schvaluje zákony týkající se problematiky bezpečnosti státu. Také rozhoduje o vyslání ozbrojených sil ČR a vydává souhlas k pobytu ozbrojených sil cizího státu. Jeho postavení je vymezeno následujícími zákony: [37]

- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR,
- ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR,
- zákon č. 90/1995 Sb., o jednácím řádu Poslanecké sněmovny,
- zákon č. 107/1999 Sb., o jednácím řádu Senátu.

Jako poslední orgán odpovídající za vnitřní bezpečnost ČR v této části práce nastíníme činnost některých významných ministerstev. Ministerstvo zahraničních věcí se zabývá zahraničně-politickými aspekty, ministerstvo obrany je spjato s vojenskými aspekty a ministerstvo vnitra. [19]

Ministerstvo vnitra zodpovídá za vnitřní pořádek a na strategické úrovni kontroluje činnosti a práci Policie ČR, v oblasti bezpečnosti zastává funkci ústředního orgánu pro vnitřní věci, zejména pro: [13],[37]

- veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti ve vymezeném rozsahu, včetně dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu,
- jména a příjmení, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu a evidenci obyvatel,
- sdružovací a shromažďovací právo a povolování organizací s mezinárodním prvkem
- zbraně a střelivo,
- požární ochranu,
- cestovní doklady, povolování pobytu cizinců a postavení uprchlíků,
- státní hranice, jejich vyměřování, udržování a vedení dokumentárního díla,
- veřejné sbírky,
- krizové řízení (nesouvisející se zajišťováním obrany),
- civilní nouzové plánování,
- ochranu obyvatelstva,
- IZS.

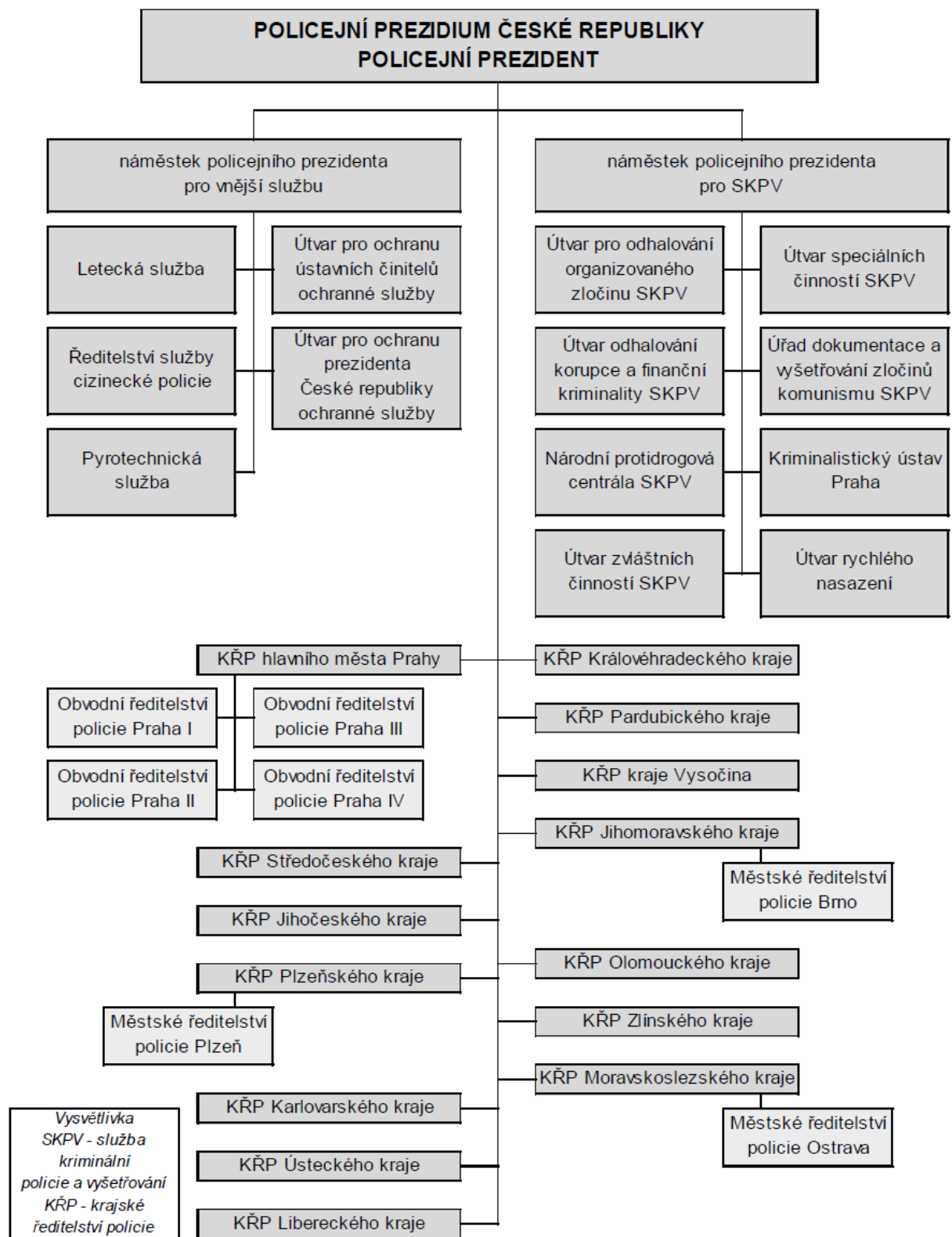
Nesmíme opomenout, že i řadu úkolů a činností v oblasti vnitřní bezpečnosti plní Policie ČR, městská (obecní) policie, ozbrojené síly, záchranné hasičské sbory, soukromé bezpečnostní služby, města, obce, zpravodajské služby a také i široká veřejnost. [48] Některým z nich budeme věnovat samostatnou podkapitolu, abychom přiblížili jejich činnost a vyzdvihli jejich důležitost.

1.1.2 Policie ČR

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V současné době je Policie ČR upravena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Účinností tohoto zákona nastal pro Policii ČR významný zlom a nové podmínky. Od 1. 1. 2009 vznikala nejen nová právní úprava, nová zákonná oprávnění, ale také došlo k vybudování nových služeben a Policie ČR byla vybavena novými automobily. Tato komplexní změna výrazně zlepšila vztah k občanům a také přinesla modernější metody práce. [46],[48]

Tento orgán slouží veřejnosti a hlavním cílem je chránit bezpečnost nejenom osob a majetku, ale také chránit veřejný pořádek, provádět takové činnosti, které vedou k předcházení trestné činnosti, provádět úkoly podle trestního řádu a další úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. [46]

Na obrázku 3 můžeme vidět organizační strukturu Policie ČR. Vrcholným orgánem, který řídí činnost Policie ČR, je policejní prezidium, kterému velí policejní prezident brig. gen. Mgr. Bc. Tomáš Tuhý. Dále se Policie ČR skládá z 13 útvarů s působností na celém území ČR, 14 krajských ředitelství policie a útvarů zřízenými v rámci krajských ředitelství. Útvary s působností na území ČR zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr vnitra a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství zřizuje policejní prezident na návrh ředitele krajského ředitelství. [46],[18]

Obrázek 3: Organizační struktura Policie ČR

Zdroj: [46]

V tabulce 1 je uveden přehled počtu policistů k 1.2.2014 v jednotlivých KŘP ČR a také celkový objem reálně vyčerpaných peněžních prostředků za rok 2013. Z tabulky je možné vyčíst, že v Pardubickém kraji nalezneme po kraji Vysočina nejmenší počet policistů a to 1212.

Tabulka 1: Informace o Krajských ředitelství Policie ČR

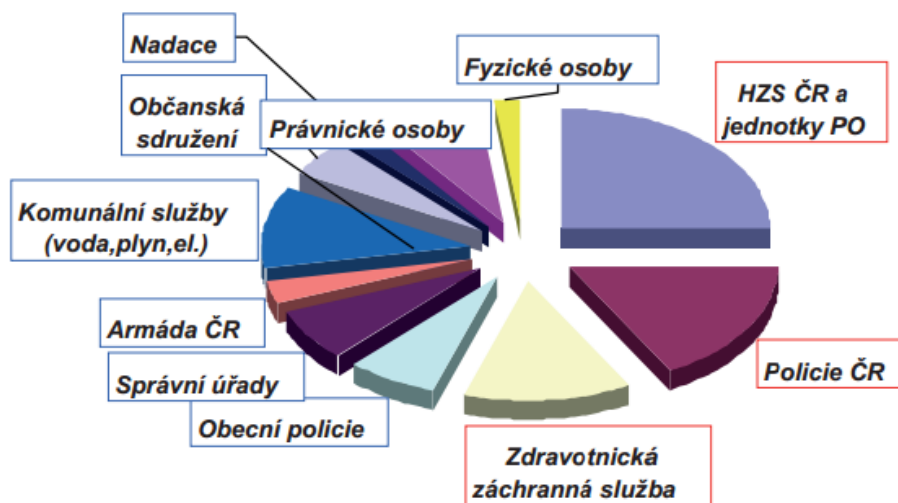
KŘP ČR	počet policistů k 1. 2. 2014	celkový objem reálně vyčerpaných PP za rok 2013 (Kč)
KŘP hl. města Prahy	6 278	4 436 452 477,31
KŘP Středočeského kraje	3 611	2 370 161 541,52
KŘP Jihočeského kraje	2 192	1 524 316 155,59
KŘP Plzeňského kraje	2 201	1 498 984 127,89
KŘP Ústeckého kraje	3 166	2 176 807 338,45
KŘP Královohradeckého kraje	1 710	1 183 406 231,38
KŘP Jihomoravského kraje	3 430	2 255 263 412,44
KŘP Moravskoslezského kraje	3 836	2 540 725 824,04
KŘP Karlovarského kraje	1 265	851 727 063,85
KŘP Libereckého kraje	1 270	907 278 020,74
KŘP Pardubického kraje	1 212	822 712 090,04
KŘP kraje Vysočina	1 208	797 021 913,79
KŘP Zlínského kraje	1 217	790 118 008,91
KŘP Olomouckého kraje	1 683	1 112 533 493,01
CELKEM	34 279	23 267 507 698,96

Zdroj: [46]

Policie ČR patří mezi základní složky IZS a při mimořádných událostech plní zejména tyto úkoly: [17]

- uzavírání zájmových prostor a regulaci vstupu a opuštění těchto prostor,
- regulace dopravy v prostoru mimořádných událostí,
- šetření okolností vzniku mimořádné situace k objasnění příčin jejího vzniku,
- plnění úkolů souvisejících s identifikací zemřelých,
- řešení ochrany a zabezpečení movitého a nemovitého majetku a eventuálně eliminaci kriminální činnosti při vzniku mimořádné situace,
- plnění dalších úkolů podle pokynu velitele zásahu nebo řídicí složky IZS.

Na níže uvedeném obrázku můžeme vidět podíl zapojení jednotlivých složek do IZS. Je patrné, že Policie ČR je významná složka IZS.

Obrázek 4: Podíl zapojení jednotlivých složek do IZS

Zdroj: ([11], str. 13)

1.1.3 Městská (obecní) policie

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti České republiky vykonává Policie ČR. V souladu s právním řádem České republiky mohou obce zřizovat městskou (obecní) policii, není to však jejich povinnost. Podle dostupných informací Ministerstva vnitra bylo k 1. 1. 2014 zřízeno 361 městských (obecních) policií, které disponují přibližně s 8 500 policisty. [37]

Městská (obecní) policie je orgánem obce, který zřizuje i ruší zastupitelstvo obce v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky obce. Hlavní úkoly městské (obecní) policie jsou uvedeny v § 2 zákona o obecní policii č. 553/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Městská (obecní) policie vykonává činnosti, které vedou k zabezpečení obecného veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii. [37]

Městská (obecní) policie dle [37] při zabezpečování místního pořádku provádí následující činnosti:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,

- se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- se podílí na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra České republiky na požádání údaje o obecní policii.

1.1.4 Soukromé bezpečnostní služby

Také soukromé bezpečnostní služby patří k významným složkám v oblasti bezpečnosti. Hrají významnou roli při ochraně majetku, zdraví a osob. Působí také jako preventivní orgány v boji proti kriminalitě. Zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb nemají zvláštní pravomoc při výkonu své služby. Mají oprávnění jako běžný občan. Jedná se tedy jen o nutnou obranu a krajní nouzi. Zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb mohou být kontrolovány Policií ČR a městskými (obecními) policisty. [2],[13]

V širším pojetí lze bezpečnostní služby definovat jako služby, jejichž „činnosti jsou realizovatelné, jak na komerční bázi – podnikatelské bázi, tak na podkladě vlastních představ, kdy obvykle tato činnost sama zisk nepřináší a stává se spíše ztrátovou.“ ([2], str. 18) V užším pojetí se jedná o „činnosti specializovaných organizací (soukromých bezpečnostních agentur) zaměřených na ochranu osob a majetku a dalších bezpečnostních činností s cílem tvorby zisku.“ ([2], str. 18) Podle platné právní normy jsou tyto činnosti považovány za koncesovanou živnost ve smyslu zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. [13]

Bezpečnostní činnosti lze rozdělit do tří skupin a jedná se o činnosti poskytující ochranu majetku a osob, činnosti poskytující detektivní služby a činnosti technické služby ochrany majetku a osob. Do první skupiny patří např. hlídací služby, strážní služby, pořadatelská činnost, ostraha, apod. Detektivní služba zajišťuje pátrání po osobách, monitorovací činnosti a sběr informací pro účely komerčního zpravodajství. Do třetí skupiny činností můžeme zařadit např. montáž, servis poplachových systémů, servis a montáž systému kontroly vstupu nebo vyhledávání zařízení sloužících k odposlechům. [2]

1.2 Ostatní pojmy bezpečnostní terminologie

O bezpečnosti nelze hovořit jako o absolutním pojmu, je pouze relativní. Bezpečnost vždy závisí na míře rizika a hrozeb. [6] Proto se v následující kapitole budeme zabývat těmito termíny.

1.2.1 Bezpečnostní hrozby

Pojem hrozba lze definovat „jako primární, na referenčním objektu nezávisle existující fenomén, který může nebo chce poškodit nějakou konkrétní hodnotu.“ ([12], str. 10)

Podle Jana Eichlera může být bezpečnostní hrozbou „projev, gesto, opatření nebo čin, který odráží schopnost, nebo dokonce záměr někomu způsobit škody“. ([6], str. 21)

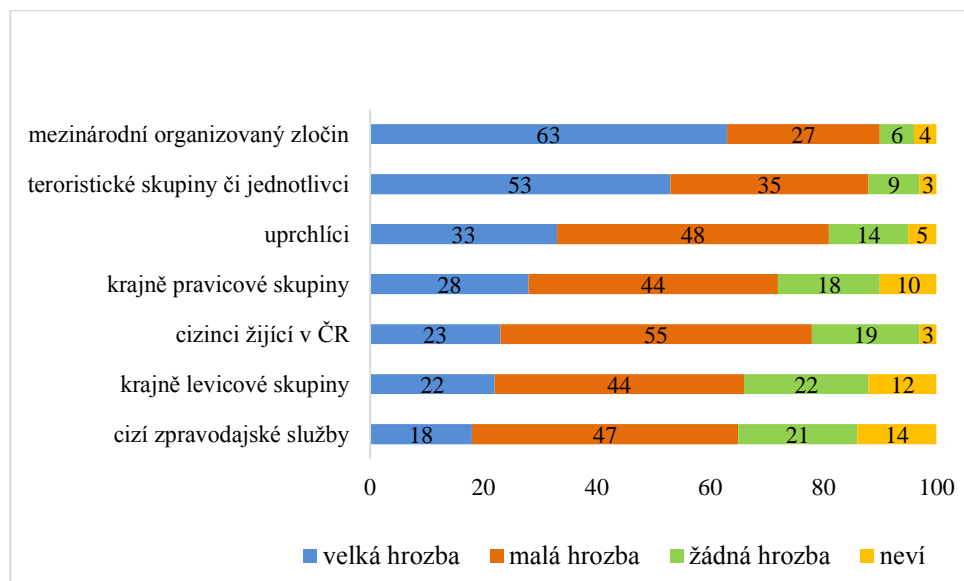
Žádná hrozba nemůže existovat sama o sobě. Vždy musíme definovat aktéry hrozby. Subjekty bezpečnosti lze rozdělit do třech úrovní. První úroveň je národní bezpečnost, kde referenční objekt představuje stát. Do druhé úrovně řadíme společenskou bezpečnost. V této úrovni považujeme za referenční objekt společenství či skupinu. Třetí úroveň reprezentuje lidská bezpečnost a obsahem této bezpečnosti je přežití a blahobyt jedince. [1]

Dle [37] za bezpečnostní hrozby lze považovat např.:

- terorismus,
- organizovaný zločin,
- kybernetické hrozby,
- extremismus,
- bezpečnost civilního letectví,
- korupce a další.

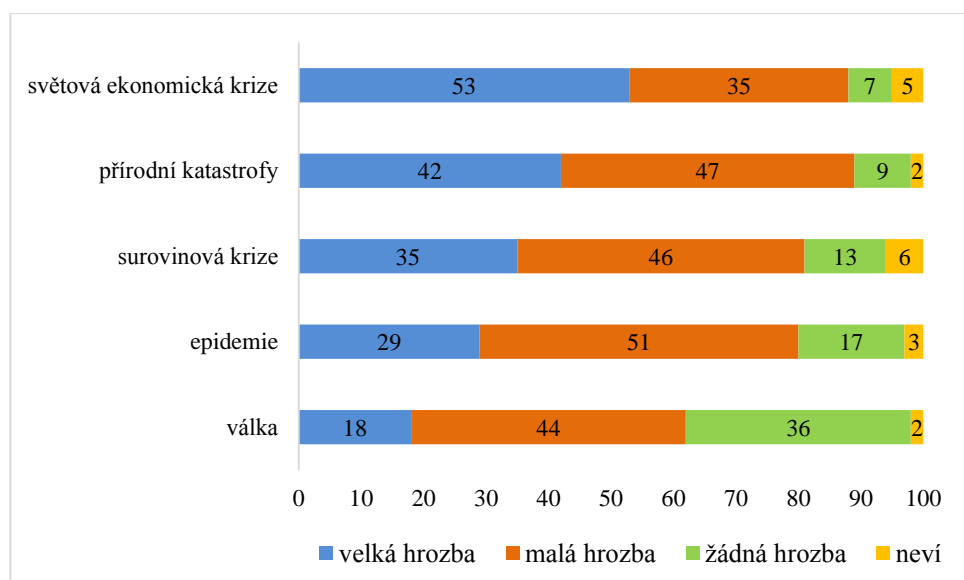
Jaké hrozby občané ČR považují za největší? To zjišťovalo v roce 2013 Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického výzkumu AV ČR. V rámci jednoho výzkumu lidé vybírali z následujících hrozeb: mezinárodní organizovaný zločin, teroristické skupiny či jednotlivci, uprchlíci, krajně pravicové skupiny, cizinci žijící v ČR, krajně levicové skupiny a cizí zpravodajské služby (viz obrázek 5). 63 % respondentů se nejvíce obává mezinárodního organizovaného zločinu, nejmenším ohrožením pro ně znamenají cizí zpravodajské služby. Při druhém výzkumu měli lidé na výběr z hrozeb, jako jsou epidemie, válka, světová ekonomická krize, přírodní katastrofy a surovinová krize (viz obrázek 6). V tomto případě za největší hrozbu občané ČR zvolili světovou ekonomickou krizi, naopak válka pro ně neznamená příliš velkou hrozbu. [51]

Obrázek 5: Co je pro občany ČR největší hrozbou? (1)

Zdroj: upraveno dle [51]

Obrázek 6: Co je pro občany ČR největší hrozbou? (2)

Zdroj: upraveno dle [51]

1.2.2 Bezpečnostní rizika

Riziko je „pravděpodobnost, že dojde ke škodlivé události, jež postihne danou hodnotu.“ ([12], str. 10) Vymezíme-li pojem riziko v obou oficiálních jazycích NATO, anglický jazyk používá označení pro riziko risk, francouzský jazyk risque. [1],[38] Oba tyto jazyky u bezpečnostních rizik „zdůrazňují význam aktivní stránky rozhodování a jednání daného subjektu.“ ([1], str. 34)

„Bezpečnostní rizika se odvozují od bezpečnostních hrozeb a dělí se na rizika vojenského, politického, ekonomického, ekologického, sociálního a kulturního charakteru.“ [51]

Míru rizika *„je možno posoudit na základě tzv. analýzy rizik, která vychází i z posouzení naší připravenosti hrozbám čelit.“ [38]*

1.3 Kriminalita

Jak již bylo v úvodu zmíněno, tato diplomová práce se zabývá kriminální bezpečností. Kriminalita patří k velmi závažným a společensky nebezpečným jevům. V této kapitole si vysvětlíme pojmy z oblasti kriminality a budeme se také zabývat prevencí kriminality, která je velmi důležitá.

Slovo kriminalita pochází z latinského slova *criminalis*, což znamená zločinný a *crimen*, což označujeme jako zločin. Kriminalitu lze definovat jako *„výskyt chování, které je v dané společnosti trestné. Jedná se o souhrn trestných činů, které se v konkrétní společnosti vyskytly a vyskytují.“ ([7], str. 169)* Kriminální chování jedince lze definovat jako *„projev poruchy sociálně adaptačních schopností a dovedností.“ ([7], str. 170)*

Slovo kriminologie je odvozeno z latinského slova *crimen*, což znamená zločin a řeckého slova *logos*, což je nauka. [16]

Kriminologie je multidisciplinární nauka *„o kriminalitě (zločinnosti), o jejích pachatelích a obětech a o její kontrole. Základním a trvalým úkolem kriminologie je získávání poznatků o kriminalitě a jejích souvislostech. Výsledky kriminologického poznání mají sloužit především zákonodárným orgánům, justičním orgánům a dalším orgánům sociální kontroly.“ [30]*

Kriminologie potřebuje pro zkoumání vývoje kriminality a meziročního srovnání kriminalit v jednotlivých státech, krajích, okresech, atd. spolehlivé měřítko. Proto je stanovena intenzita kriminality pomocí indexu kriminality. Index kriminality udává počet trestných činů na 10 000 obyvatel žijících ve sledovaném období na příslušném území. [16]

$$I = \frac{\text{počet trestných činů}}{\text{počet obyvatel na daném území}} \times 10\,000 \quad ([16], \text{str. 63})$$

Pro hodnocení stavu kriminality je nejen kriminology velmi často používán pojem míra objasněnosti trestných činů. Tento ukazatel je bedlivě zkoumán a také vypovídá o práci policie. Je-li objasněnost případů velmi nízká, lidé ztrácí důvěru v policii. [16]

Údaje o objasněnosti případů jsou závislé na druhu kriminálních činů. Je všeobecně dáno, že nejmenší objasněnost se vyskytuje u majetkových trestných činů, naopak u závažnějších činů

jako vražda objasněnost stoupá. Míra objasněnosti také závisí na místě, kde k trestnému činu dojde. Ze statistik vyplývá, že trestná činnost spáchána ve větším městě má nižší objasněnost než v malých městech či vesnicích. [16]

Nezbytnou součástí kriminologie jsou také jednotlivé statistiky kriminality. Ty nám slouží k popisu daného jevu a mohou vést k odhalení příčin kriminality. Rozdíl mezi kriminalitou uváděnou ve statistikách (tzv. registrovaná kriminalita) a skutečnou kriminalitou, je označován jako latentní (skrytá) kriminalita. Tato kriminalita se nestává předmětem trestního stíhání. [54]

Přehled statistiky kriminality zpracovává Policie ČR a zveřejňuje na svých internetových stránkách. Statistická data o kriminalitě jsou od 2.12.2012 také graficky zpracovávána Otevřenou společností o.p.s. do přehledné a uživatelsky jednoduché formy - tzv. mapy kriminality. Mapa kriminality je nástroj, který nám pomáhá zjistit míru bezpečnosti po celé České republice. Přehled trestných činů je podrobný, tuto problematiku lze zjistit až do úrovně územních obvodů. [33],[32],[31]

1.3.1 Struktura kriminality

Existuje několik možností, jak kriminalitu klasifikovat. Díky členění kriminality získávají nejen kriminologové, ale i široká veřejnost, detailnější obraz o jednotlivých trestných činech.

Dle [16] lze kriminalitu členit:

- podle druhu trestné činnosti,
- podle údajů o osobě pachatele – pohlaví, věk, předchozí trestná činnost, státní příslušnost, apod.,
- podle územní rozloženosti kriminality – které regiony jsou trestnou činností postiženy nejvíce.

V této diplomové práci se zaměříme na členění kriminality podle druhu trestné činnosti. Dle [46] jsou rozlišovány následující druhy kriminality:

- násilná,
- majetková,
- mravnostní,
- ostatní,
- zbývající,
- hospodářská.

V terminologii kriminality se objevují pojmy obecná a celková kriminalita. První čtyři výše uvedené kategorie kriminality jsou souhrnně označovány jako obecná kriminalita. Do celkové kriminality jsou kromě všech výše uvedených kategorií zahrnuty navíc i vojenské trestné činy, trestné činy proti ústavnímu zařazení a trestné činy válečné a proti míru. [46] Detailnější rozdělení kriminality nalezneme v přílohách A-F.

„Policie ČR řadí pod násilnou kriminalitu především trestné činy proti životu a zdraví, trestné činy proti svobodě, některé trestné činy hrubě narušující občanské soužití a trestné činy proti rodině a mládeži.“ ([4], str. 30) Forma násilné kriminality, která většinu občanů napadne, jako první jsou vraždy (např. loupežné, sexuální, na objednávku, novorozence matkou či vraždy motivované osobními vztahy). Dále do této skupiny kriminality lze zařadit např. zabití, únos, loupeže, rvačky či vydírání. [46]

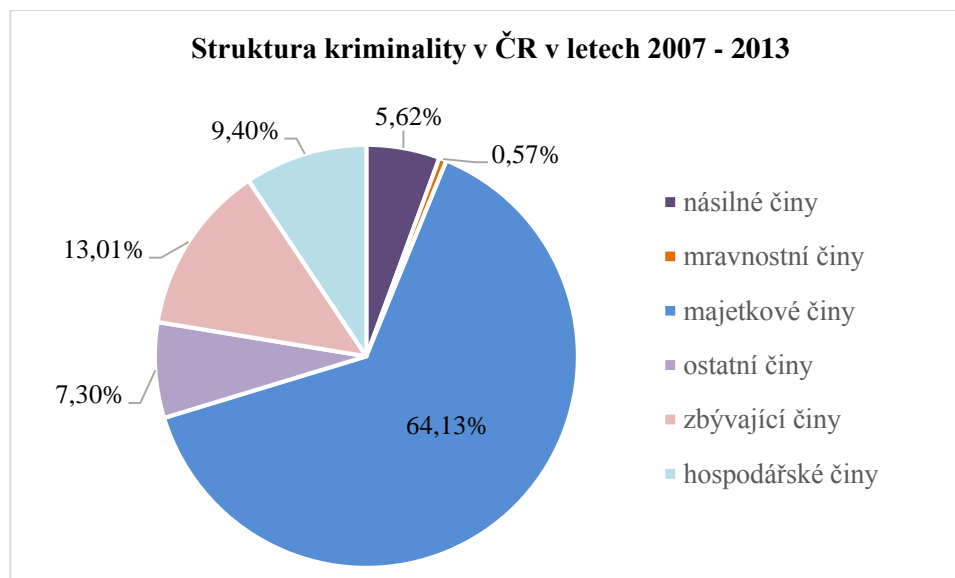
Majetková kriminalita zahrnuje *„všechny trestné činy proti majetku v souladu s trestním zákonem a neužívá rozdělení podle policejní takticko-statistické klasifikace, tj. zahrnuje trestné činy obsažené v hlavě deváté zvláštní části trestního zákona.“* ([4], str. 23) Jedná se především o krádeže jakéhokoliv typu. Nejvíce zaznamenáváme krádeže vloupáním, dále se může jednat o kapesní krádeže, krádeže jízdních kol, apod. Dále do tohoto druhu kriminality počítáme např. zpronevěry, podvody či neoprávněné užívání věcí. [46]

„Jako mravnostní kriminalitu označuje Policie ČR souhrn trestných činů proti lidské důstojnosti, některých trestných činů hrubě narušujících občanské soužití, obchodování s lidmi za účelem pohlavního styku – tj. trestnou činnost sexuálního charakteru, příp. trestnou činnost se sexuálními aktivitami přímo související.“ ([4], str. 35) Do této kategorie patří např. znásilnění, šíření pornografie, kuplířství, obchodování s lidmi či pohlavní zneužívání. [46]

Trestní zákoník vymezuje hospodářské trestné činy ve 4 kategoriích. Jedná se o: [23]

- trestné činy proti měně a platebním prostředkům,
- trestné činy daňové, poplatkové a devizové,
- trestné činy proti závazným pravidlům tržní ekonomiky a oběhu zboží ve styku s cizinou,
- trestné činy proti průmyslovým právům a proti autorskému právu.

Velmi významnou roli ve struktuře kriminality hraje zbývající a ostatní kriminalita. Do zbývajících trestných činů můžeme zařadit např. týrání zvířat, jednotlivé dopravní nehody zaviněné nedbalostí, zanedbání povinné výživy, šíření poplašných zpráv či podněcování k rasové nenávisti. Ostatní kriminalita v sobě zahrnuje např. výtržnictví, požáry, výbuchy, šíření toxikománie, obchodování s dětmi, podávání alkoholických nápojů mládeži či sprejerství. [46]

Obrázek 7: Struktura kriminality v ČR v letech 2007 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

Z výše uvedeného grafu je patrné, že ze všech druhů kriminality převládá v České republice v letech 2007 - 2013 majetková trestná činnost, mravnostní činy zabírají nejmenší část z celkové kriminality. Tento stav neregistrujeme pouze v České republice, ale takovéto složení kriminality nalezneme u většiny hospodářsky vyspělých států. [16]

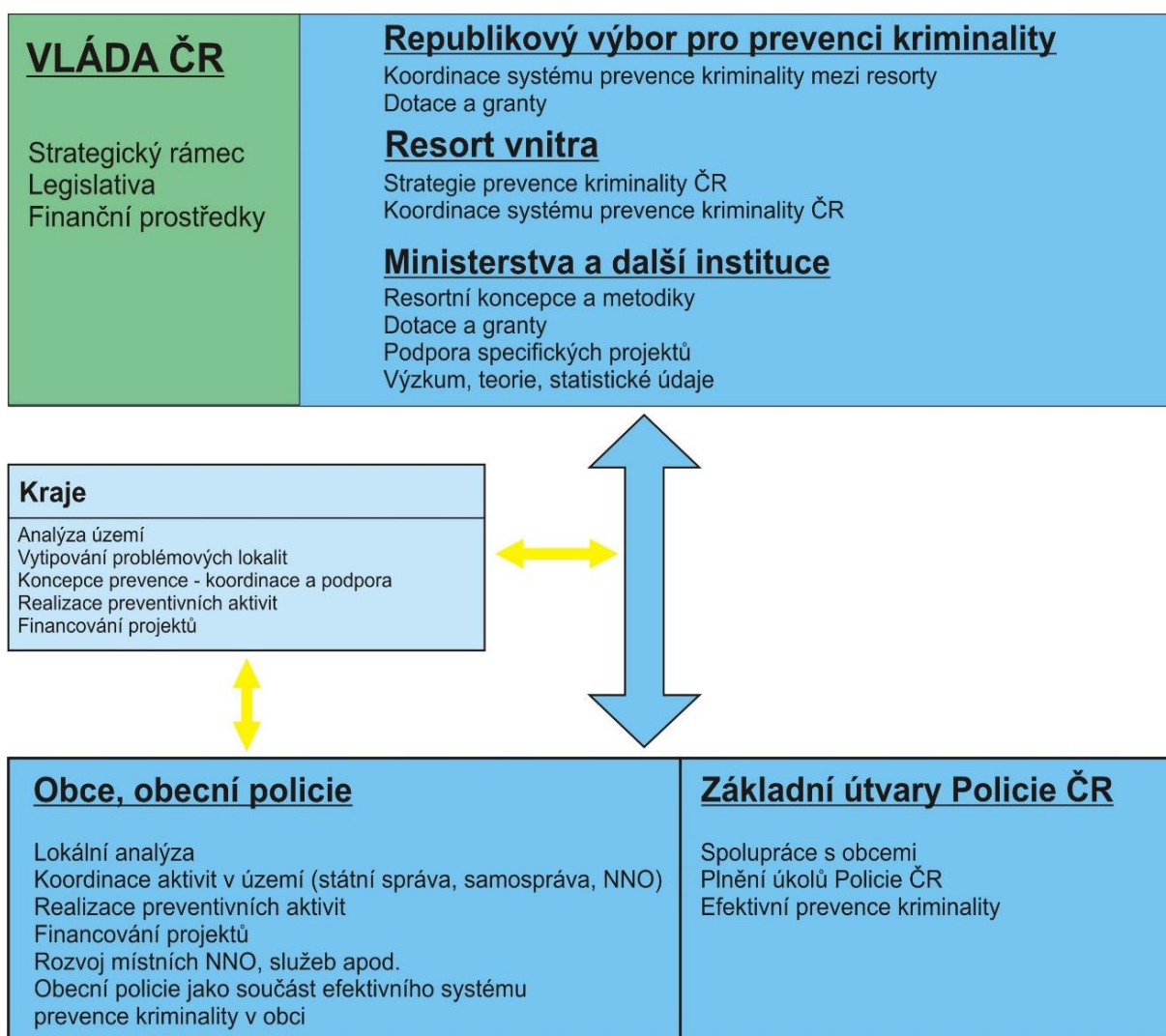
1.3.2 Prevence kriminality

Nesmíme opomenout, že do oblasti kriminologie patří i prevence kriminality. [47] Prevence kriminality „zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páčání kriminality a snižování obav z ní. Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality a jejích následků, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí, nebo působením na potenciální pachatele a oběti trestných činů.“ [37]

Preventivní aktivity se uskutečňují na úrovni primární, sekundární a terciární. Primární prevence se zabývá nejširší společností a to dětmi, mládeží a dospělými osobami. Předmětem této primární prevence jsou aktivity především výchovné, vzdělávací, osvětové, volnočasové a poradenské. Sekundární prevence se zaměřuje na rizikové skupiny a jedince, u kterých je velmi vysoká pravděpodobnost trestního činu a dále se zabývá sociálně patologickými jevy, jako jsou např. vandalismus, šikana, drogová a alkoholová závislost. Terciální prevence se zaměřuje nejen na osoby, které již trestný čin spáchaly a na lokality, které již kriminalitou byly zasaženy, ale také se zabývá osobami, které se stali obětí kriminality. [47]

Prevenici kriminality můžeme rozlišovat sociální, situační a prevenci viktimmnosti a pomoc obětem trestných činů. Sociální prevence je zaměřená na změnu společenských podmínek, které vedou k páčání trestné činnosti. Situační prevence vychází z faktu, že trestné činy se páčají v danou dobu, na daném místě, za daných okolností. Situační prevence se snaží minimalizovat kriminální činy především opatřením režimové, technické a fyzické ochrany. Prevence viktimmnosti a pomoc obětem trestných činů spočívá v zdravotním, psychologickém a právním poradenství a také v propagaci možností ochrany před trestnou činností. [37]

Nyní přistoupíme k problematice prevence kriminality v České republice, která je schematicky znázorněna na obrázku 8.

Obrázek 8: Systém prevence kriminality v ČR

Zdroj: [38]

System prevence kriminality v ČR je rozdělen do třech úrovní - mezíresortní, resortní a místní. Hlavním úkolem mezíresortní úrovně prevence kriminality je vytváření preventivní politiky vlády a koordinace preventivních činností jednotlivých resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality. Republikový výbor pro prevenci kriminality byl zřízen v gesci Ministerstva vnitra v roce 1993. „*Předmětem činnosti Republikového výboru je vytváření koncepce preventivní politiky vlády České republiky na mezíresortní úrovni a její konkretizace na úrovni místní.*“ [37] Tato instituce také schvaluje nejenom žádosti a dotace na projekty v oblasti prevence kriminality, ale také schvaluje výši finančních prostředků. Resortní úrovní se rozumí řešení problémů v rámci jednotlivých ministerstev. Nejnižší úrovní prevence kriminality je místní úroveň. Do této úrovně jsou zapojeny orgány a instituce působící v dané obci (policie, nevládní organizace, atd.). [37]

V současné době existuje Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012-2015. Motto této strategie je Prevence se musí vyplatit. Strategie ČR se zabývá obecnou kriminalitou, která ohrožuje běžné občany, nevztahuje se na hospodářskou kriminalitu, organizovaný zločin a neřeší také bezpečnostní problematiku, která je uvedena v jiných koncepcích. Mezi hlavní cíle Strategie ČR je snižování míry a závažnosti trestné činnosti, zvyšování pocitu bezpečnosti občanů a snížení výskytu delikventní činnosti. Strategie prevence kriminality není tvořena pouze na celostátní úrovni, ale také kraje, města a obce si pro svá území vytvářejí vlastní koncepce. [37]

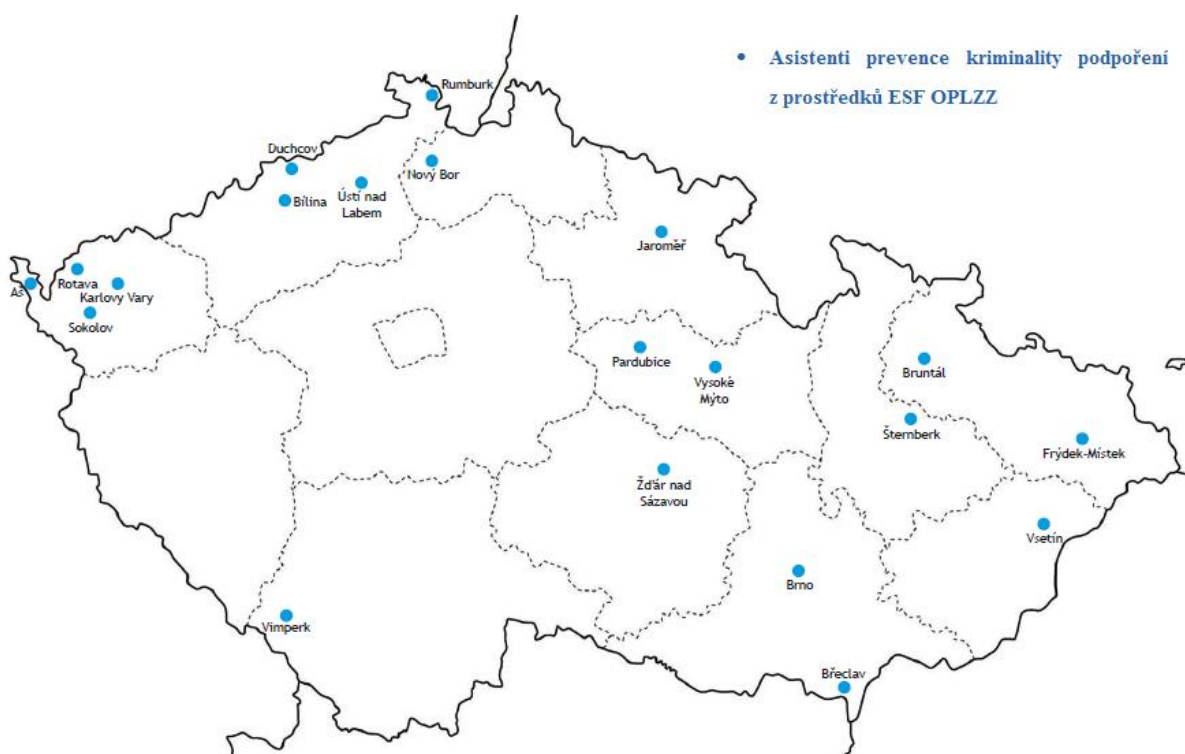
V souladu se Strategií prevence kriminality ČR na léta 2012 – 2015 je vyhlášen Program prevence kriminality na rok 2015.

Cíle Programu prevence kriminality jsou: [37]

- snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů,
- snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii prevence kriminality, nebo jejich ochrana,
- efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality,
- komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů.

V rámci tohoto programu jsou vyhlášovány jednotlivé projekty prevence kriminality. V následující části této kapitoly si uvedeme dva probíhající projekty v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality pro Českou republiku, které jsou financované z ESF. [47]

Nejdříve představíme projekt Asistent prevence kriminality II, který byl vytvořen v návaznosti na projekt Asistent prevence kriminality. Doba realizace projektu Asistent prevence kriminality II je 1.10.2013 – 31.8.2015, dotace 44 607 263,00 Kč a realizátorem projektu Ministerstvo vnitra ČR. Smyslem tohoto projektu je vytvoření nových pracovních míst pro 75 účastníků, kteří spadají do sociálně vyloučených lokalit a etnických menšin, kteří mají velmi malou šanci uplatit se na trhu práce. Tito asistenti kriminality jsou zaměstnáváni v rámci městské (obecní) policie. Vytvoření tohoto projektu přinese zvýšení bezpečnosti ve vybraných rizikových lokalitách. Z níže uvedeného obrázku je patrné, že projekt Asistent prevence kriminality II probíhá ve 20 městech, kde je podpořený z programu ESF OPLZZ. V Pardubickém kraji je tento projekt podporovaný z ESF ve Vysokém Mýtě a Pardubicích. [27],[37]

Obrázek 9: Projekt Asistent prevence kriminality II.

Zdroj: upraveno dle [37]

Dalším projektem, jehož realizátorem je Ministerstvo vnitra, je projekt s názvem *Mapy budoucnosti*. Doba realizace je 1.6.2014 – 31.8.2015 a dotace 4 004 584,00 Kč. Tento projekt je také financován z Evropského sociálního fondu ČR a ze státního rozpočtu ČR. [47],[27]

„Účelem projektu Mapy budoucnosti je na základě (zejména) zahraničních znalostí a zkušeností popsat základní předpoklady pro uplatnění moderních přístupů a nástrojů ke zvýšení efektivity a kvality výkonu veřejné správy a strategického řízení a plánování v oblasti

prevence kriminality a zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku v České republice, založených na mapování, analýze a predikci kriminality.“ [27]

Cílovými skupinami tohoto projektu jsou: [47]

- Policie ČR,
- Ministerstvo vnitra,
- Obce, případně kraje a obecní policie,
- Politici a další volení zástupci obcí, případně krajů.

Přínosy predikce kriminality: [47]

- cílenější a efektivnější nasazování sil a prostředků bezpečnostních složek,
- zvýšení objasňenosti kriminality na většině území ČR,
- zkvalitnění rozhodovacích procesů bezpečnostních složek na všech úrovních řízení,
- efektivnější práce s daty a informacemi,
- snížení potřebných finančních prostředků,
- vytváření scénáře budoucího vývoje kriminality na úrovni ulic měst a plánování účinnějších preventivních opatření.

1.4 Měření závislosti kriminality

V praktické části této diplomové práce bude využita regresní analýza pro zjišťování závislosti kriminality na jednotlivých ekonomických, sociálních a demografických faktorech.

Regresní analýza je statistická metoda, která „umožňuje vyjádřit statistickou závislost zkoumané číselné proměnné na jedné nebo více nezávislých proměnných. Statistickou proměnnou se snažíme popsat pomocí nějakého obecného modelu.“ ([8], str. 126)

Rozlišujeme jednoduchou (lineární) a vícenásobnou regresi. Jedná-li se o vztah jedné závisle proměnné a jedné nezávisle proměnné, poté hovoříme o tzv. jednoduché regresi. Analyzujeme-li vztah mezi jednou závisle proměnnou a více nezávisle proměnnými, potom se jedná o vícenásobnou regresi. [14]

Model lineární regrese předpokládá, že „mezi závislou proměnnou a nezávislými proměnnými existuje lineární vztah.“ ([8], str. 126) Lineární regresní analýza je reprezentována regresní funkcí, která je ve tvaru:

$$\mathbf{y} = \mathbf{a} + \mathbf{bx}, \quad ([14], \text{str. } 203)$$

kde: y je regresní funkce,

a: konstanta, která určuje posuv vzhledem k nulovému bodu,

b: strmost spojnice,

x: nezávisle proměnná.

Důležitým prvkem v regresní analýze, který budeme využívat v praktické části je index těsnosti, někdy označován jako index determinace. Značíme ho R^2 a udává nám spolehlivost (těsnost) lineární závislosti dvou proměnných. [15]

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PARDUBICKÉHO KRAJE

V této kapitole se budeme zabývat obecnou charakteristikou Pardubického kraje, který je hlavním předmětem zkoumání této diplomové práce.

„Pardubický kraj vznikl na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Pardubický kraj je spravován Zastupitelstvem Pardubického kraje, které má 45 členů, dalšími orgány Pardubického kraje jsou devítičlenná Rada Pardubického kraje, hejtmán kraje a krajský úřad, v jehož čele stojí ředitel.“ [43]

Pardubický kraj se nachází ve východní části Čech na pomezí Čech a Moravy. Sousedícími kraji jsou Středočeský, Královehradecký, Olomoucký, Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina. Rozloha Pardubického kraje je 4 519 km² a počet obyvatel je 516 004. [23],[24]

V oblasti průmyslu se Pardubický kraj vyznačuje dlouholetou tradicí strojírenského, textilního a elektrotechnického průmyslu. Ze všech 14 krajů se Pardubický kraj řadí na 3. místo v absolutním podílu na exportu České republiky (8,5 %). Mezi velmi známé firmy ležící v Pardubickém kraji můžeme zařadit například Paramo Pardubice, Synthesia Semtín, ETA Hlinsko či Kovolís Hedvíkov. [46]

Za největší přednost Pardubického kraje ale považujeme jeho výhodnou dopravní polohu. *„Pardubický kraj protíná evropský železniční koridor spojující Berlín s Vídní, buduje se napojení kraje na evropskou síť dálnic.“ [20]* V tomto kraji lze také využít vodní a leteckou dopravu. V krajském městě Pardubického kraje leží jedno z 5 mezinárodních letišť v České republice. [20]

Pardubický kraj získal v kategorii Evropská města a regiony budoucnosti 2014/2015 označení východoevropský region budoucnosti 2014/2015 a je považován za nejatraktivnější region pro investory. Bylo vybíráno ze 458 lokalit. Na druhém místě ve východoevropských regionech se umístil kraj Plzeňský před hlavním městem Praha. Časopis fDi Magazine provádí takovéto srovnání měst a regionů Evropy každé dva roky. V této kategorii minulé období skončil Pardubický kraj na 5. místě. [43] Podle agentury CzechInvest Pardubický kraj zaujal *„významnými projekty z poslední doby, jako je dobudování kampusu a celkový rozvoj Univerzity Pardubice či napojení krajského města čtyřproudou rychlostní komunikací na dálnici D11, ale i nabídkou průmyslových zón. Významnou roli sehrála dostupnost služeb poskytovaných naší agenturou investorům v regionu a možnost získání investičních pobídek.“ [43]*

Díky následující tabulce můžeme porovnávat kraje ČR podle jednotlivých ukazatelů v roce 2013. Pardubický kraj je čtvrtým krajem s nejmenším počtem obyvatel a pátým nejmenším, co se týče rozlohy (tvoří 5,7 % rozlohy ČR).

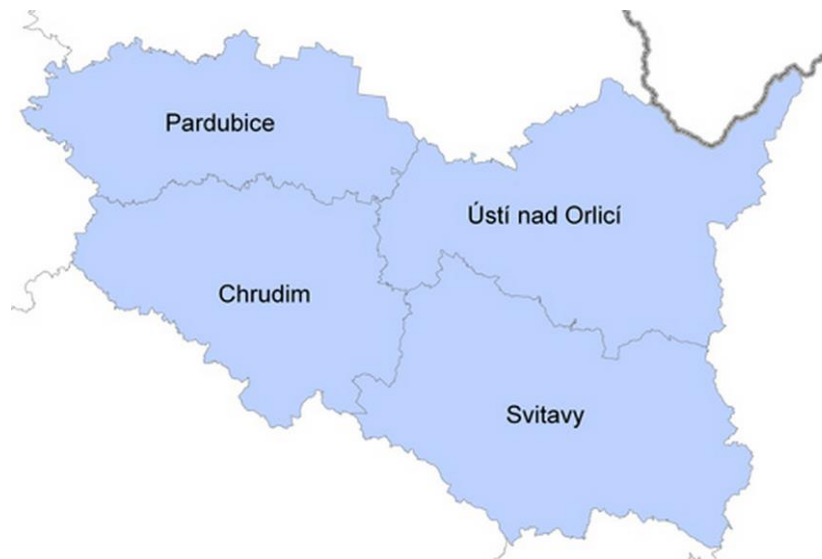
Tabulka 2: Vybrané ukazatelé jednotlivých krajů ČR za rok 2013

kraje ČR	ukazatelé					
	rozloha (km ²)	počet obyvatel	podíl nezam. osob ¹ (%)	průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	přistěhovalí	vystěhovalí
ČR	78 866	10 512 419	8,17	25 128	29 579	30 876
Hl. m.Praha	496	1 243 201	5,14	32 879	30 473	35 770
Středočeský	11 015	1 302 336	6,90	25 001	24 781	15 555
Jihočeský	10 056	636 707	7,10	22 443	4 711	4 385
Plzeňský	7 561	573 469	6,45	23 866	5 160	3 827
Karlovarský	3 314	300 309	9,33	21 435	2 697	3 754
Ústecký	5 335	825 120	11,47	22 762	6 978	7 405
Liberecký	3 163	438 609	8,46	23 055	4 236	4 333
Královehradecký	4 759	551 909	7,31	22 702	4 098	4 668
Pardubický	4 519	515 985	7,45	22 068	4 156	4 296
Vysočina	6 796	510 209	8,05	22 609	3 125	3 914
Jihomoravský	7 195	1 170 078	8,94	24 186	9 308	8 654
Olomoucký	5 267	636 356	9,79	22 267	3 787	4 532
Zlínský	3 963	586 299	8,34	21 994	3 100	3 725
Moravskoslezský	5 427	1 221 832	10,47	23 212	4 417	7 506

Zdroj: vlastní zpracování dle [24]

V roce 2001 vzniklo 14 krajů, tak jak fungují v dnešní době. Byly utvořeny ze stávajících okresů. V roce 2003 nastala zásadní změna a to zrušení okresních úřadů. Ale musíme zde upozornit, že územní jednotky okresy nadále fungují. Na obrázku č. 10 jsou graficky zobrazeny jednotlivé okresy Pardubického kraje - okres Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí. [39]

¹ Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 let (dále jen podíl nezaměstnaných osob)

Obrázek 10: Okresy Pardubického kraje

Zdroj: [49]

V kraji se nachází 451 obcí, z toho 15 obcí s rozšířenou působností a 26 obcí s pověřeným obecním úřadem. Z celkového počtu obcí je 38 měst. Sídlním městem kraje je statutární město Pardubice. Na následujícím obrázku jsou znázorněny obce s rozšířenou působností v kraji. [43]

Obrázek 11: Obce s rozšířenou působností v Pardubickém kraji

Zdroj: [49]

V následující tabulce můžeme vidět vybraná data všech čtyř okresů Pardubického kraje k 1.1.2014, tzn. za rok 2013. V příloze G pak nalezneme vývoj některých níže uvedených ukazatelů, které slouží jako zdrojová data pro zjišťování závislostí kriminality v kapitole 5.

Tabulka 3: Vybrané ukazatele jednotlivých okresů za rok 2013

ukazatelé	okresy Pardubického kraje			
	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.
Rozloha (km ²)	880	993	1379	1267
Počet obyvatel	168 569	104 043	194 622	138 751
Hustota osídlení	192	105	76	109
Podíl nezaměstnaných osob (%)	6,13	8,39	9,29	6,95
Průměrný věk obyvatel	41,9	41,6	41,2	41,1
Počet registrovaných subjektů	42 095	22 824	20 685	29 512
Počet obcí	112	108	116	115
Počet měst	8	13	7	10
Počet městysů	1	5	1	2
Obyvatelé ve věku 0-14	14,8	14,9	15,2	15,5
Obyvatelé ve věku 15-64	67,2	67,4	67,6	67,4
Obyvatelé ve věku 65 a více	18,0	17,7	17,2	17,1
Počet přistěhovalých	2 639	1 216	953	1 210
Počet vystěhovalých	2 232	1 251	1 186	1 489
Počet rozvodů	440	244	240	333
Počet cizinců	5 721	1 375	1 181	3 024

Zdroj: vlastní zpracování dle [49],[24]

Okres Chrudim, se svoji rozlohou 993 km² patří ke středně velkým okresům a tato rozloha v rámci celého Pardubického kraje tvoří 22 %. Zaměříme-li se na administrativní členění, v okrese se nachází 108 obcí, z toho 13 měst a 5 městysů - Bojanov, Chroustovice, Trhová Kamenice, Včelákov a Žumberk. V sektoru průmyslu mezi nejvýznamnější centra patří Chrudim, kde převažuje strojírenský a textilní průmysl. Dále bychom mohli jmenovat Hlinsko, kde nalezneme textilní, potravinářský, kožešnický a elektrotechnický průmysl, Skuteč s významným kožedělním průmyslem, také Prachovice, které jsou známé výrobou stavebních hmot. V okrese Chrudim v oboru strojírenství můžeme vyzdvihnout také město Třemošnice. [24]

Okres Pardubice se svoji rozlohou 880 km² je nejmenším okresem Pardubického kraje, tvoří 19,5 %, ale naopak hustotou osídlení stojí na prvním místě. Můžeme zde nalézt 112 obcí, z toho 8 měst a 1 městyse a to Choltice. V okrese Pardubice jako v jediném okrese Pardubického kraje nalezneme univerzitu – Univerzitu Pardubice. Tato univerzita nabízí uchazečům studium na sedmi fakultách. V Pardubicích se také soustředí převážně celý průmysl tohoto okresu. Vyznačují se zejména průmyslem strojírenským, potravinářským, petrochemií a elektronikou. Jako další centra průmyslu můžeme jmenovat město Přelouč, Opatovice nad Labem a Chvaletice. [24]

Okres Svitavy je svoji rozlohou největší okres Pardubického kraje, hustotou obyvatel se řadí ale na poslední místo. V okrese Svitavy se nachází 116 obcí, z toho 7 měst a jeden městys – Svojanov. Ze všech okresů Pardubického kraje má okres Svitavy dlouhodobě nejvyšší nezaměstnanost. Průmysl v okrese je pestrý, ale převažuje zejména potravinářský, textilní, strojírenský průmysl či zpracování plastů. V posledních letech se začíná rozvíjet výroba skleněných vláken. [24]

Svoji rozlohou okres Ústí nad Orlicí patří po okrese Svitavy na 2. místo, podílí se na rozloze celého kraje 28 %. Hustota zalidnění je po okrese Pardubice druhá nejvyšší v Pardubickém kraji. Druhou nejrozsáhlejší průmyslovou základnu po okrese Pardubice nalezneme právě v okrese Ústí nad Orlicí. Největší podíl na průmyslové výrobě má elektronický, textilní průmysl a výroba strojů a zařízení. V posledních letech roste podíl výroby dopravních prostředků, především autobusů. [24]

3 BEZPEČNOSTNÍ SITUACE PARDUBICKÉHO KRAJE

Tato diplomová práce je zaměřena na analýzu bezpečnostní situace v Pardubickém kraje z hlediska kriminality a práce Policie České republiky či městské (obecní) policie. V oblasti bezpečnosti a preventivních opatření působí v Pardubickém kraji dvě policejní složky. První složkou je Policie ČR, která je reprezentovaná KŘP Pardubického kraje. Hovoříme-li o druhé policejní složce, jedná se o městskou (obecní) policii. [35] Předmětem následujících kapitol bude přiblížení obou bezpečnostních složek v Pardubickém kraji.

3.1 Krajské ředitelství policie Pardubického kraje

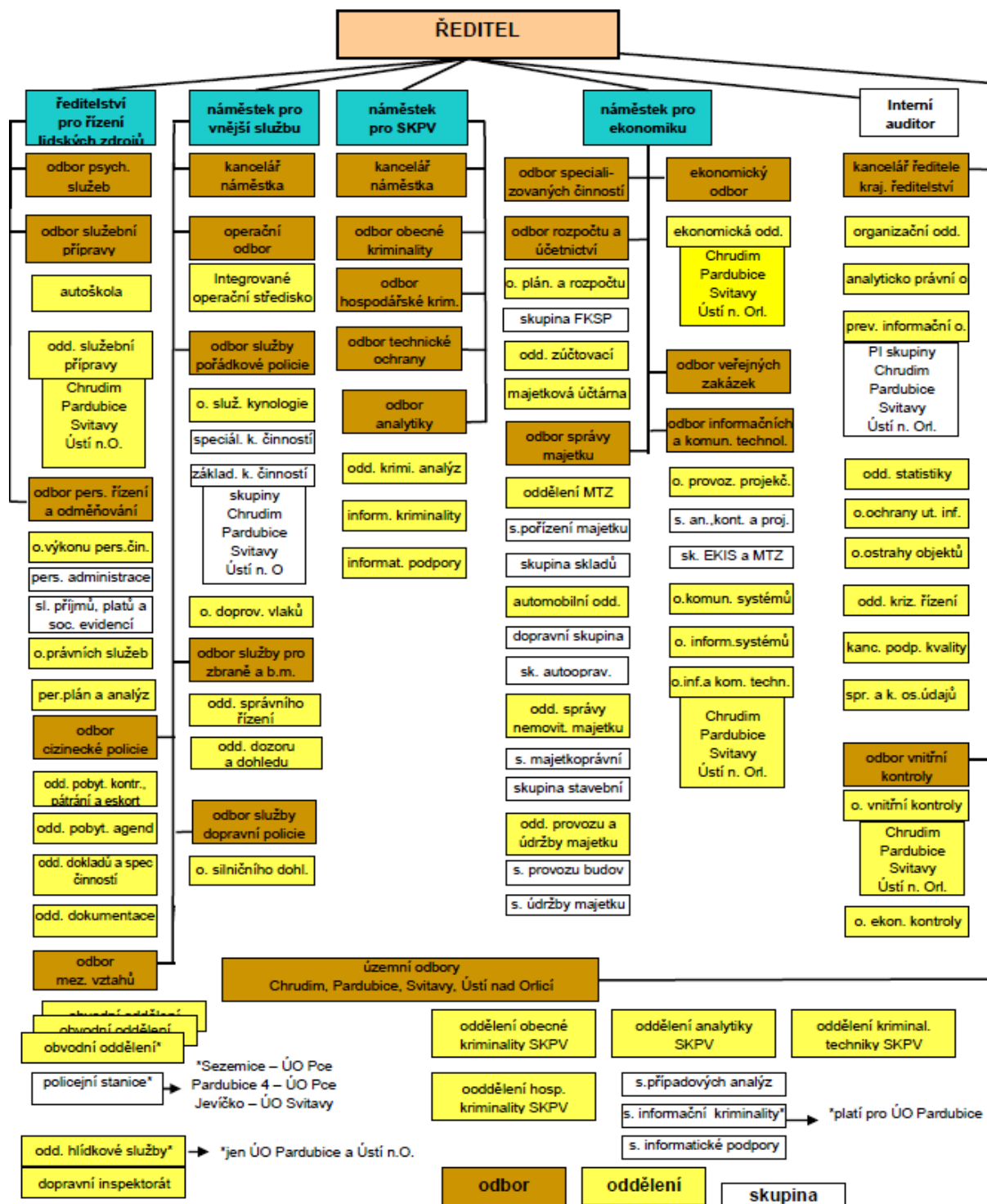
Do roku 2010 fungovalo Krajské ředitelství policie Východočeského kraje, které čítalo devět bývalých okresů. Jednalo se o okresy Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Trutnov, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Hradec Králové. 1.1.2010 došlo ke změně a vznikly dvě nová krajská ředitelství policie - Krajské ředitelství policie Pardubického kraje a Krajské ředitelství policie Královehradeckého kraje. [46]

Krajské ředitelství policie Pardubického kraje se zabývá preventivní a prezentační činností pro děti a studenty, seniory, obyvatele azylových domů, řidiče, cyklisty, chodce a pro širokou veřejnost jako např. pro cestující v městské hromadné dopravě, apod. Mezi nejčastější témata přednášek patří především obecně majetková kriminalita, informační kriminalita a domácí násilí. Zaměříme-li se na školská zařízení, dětské domovy, dětské tábory, dětská oddělení nemocnic, mezi hlavní témata přednášek patří zejména problematika drog a šikany. Pro seniory jsou pořádány přednášky o násilí a podvodech, které jsou nejčastěji páchany. Velký důraz je také kladen na bezpečí v dopravě. Jsou pořádány prezentace pro chodce, řidiče a cyklisty, jak dodržovat bezpečnost silničního provozu. [46]

Krajské ředitelství policie Pardubického kraje také pořádá preventivní projekty, jako např. Zebra se za tebe nerozhledne, Učíme se s policií, Bezpečné prázdniny, Žít a nechat žít – prevence kriminality páchané na seniorech a mnoho dalších. Mezi další úkoly tohoto ředitelství patří také kontrolní činnost zaměřená nejenom na dopravní situaci a bezpečnost na silnicích, ale také kontroly rybářů či mysliveckých spolků. [46]

Krajské ředitelství policie Pardubického kraje sídlí v krajském městě Pardubice a skládá se z jednotlivých územních odborů – Pardubice, Svitavy, Chrudim a Ústí nad Orlicí. Na obrázku níže je zobrazeno schéma organizace a řízení tohoto orgánu. [46]

Obrázek 12: Schéma organizace a řízení KŘP Pardubického kraje

Zdroj: [46]

3.2 Městská (obecní) policie v Pardubickém kraji

Nejdůležitější složkou zajišťující bezpečnost v obci je městská (obecní) policie. V níže uvedené tabulce můžeme vidět rozdělení obvodních (místních) oddělení územních odborů KŘP Pardubického kraje.

Tabulka 4: Obvodní oddělení KŘP Pardubického kraje

Obvodní oddělení Pardubicko	Obvodní oddělení Orlickoústecko	Obvodní oddělení Chrudimsko	Obvodní oddělení Svitavsko
Pardubice 1	Ústí nad Orlicí	Chrudim	Svitavy
Pardubice 2	Letohrad	Chrast	Litomyšl
Pardubice 3	Králíky	Skuteč	Moravská Třebová
Pardubice 4	Lanškroun	Třemošnice	Polička
Holice	Žamberk	Hlinsko	
Chvaletice	Vysoké Mýto	Heřmanův Městec	
Přelouč	Česká Třebová		
Lázně Bohdaneč	Choceň		

Zdroj: upraveno dle [46]

Z výše uvedené tabulky je patrné, že na území okresu Pardubice můžeme nalézt 8 obvodních oddělení, z toho čtyři působí přímo v krajském městě. V rozlohou největším okrese Svitavy se nachází nejméně obvodních oddělení.

V následující kapitole se zaměříme podrobněji na městské policie v okresních městech Pardubického kraje.

3.2.1 Městská policie Pardubice

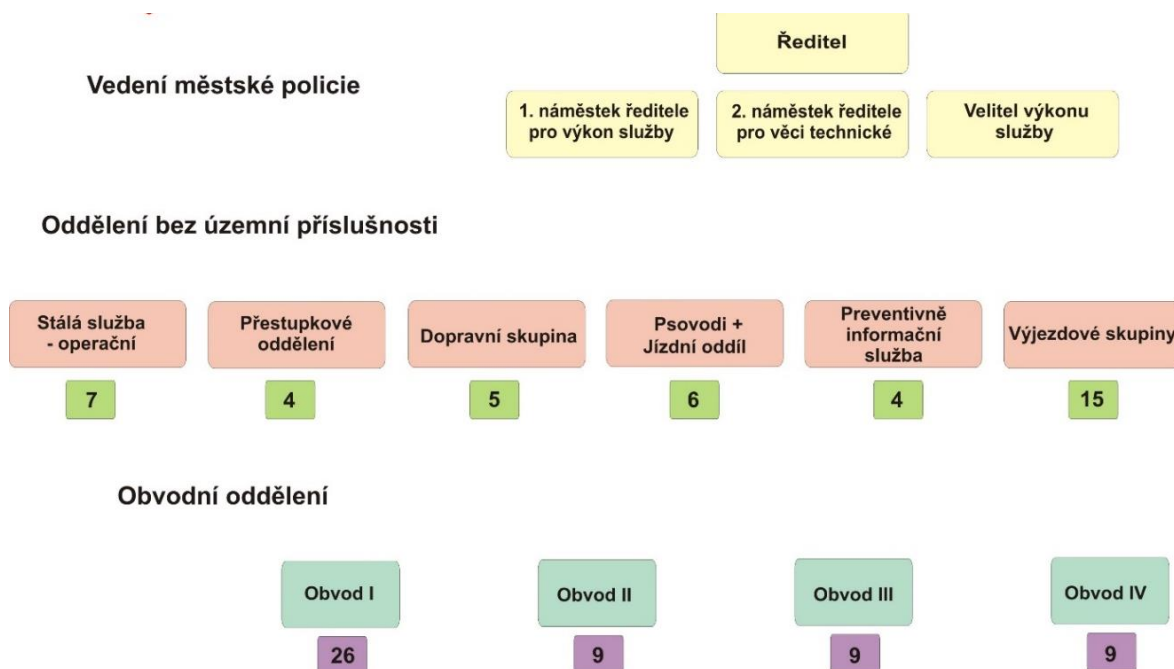
V současné době městská policie Pardubice disponuje 99 strážníky. Z důvodu důkladnější práce v oblasti bezpečnosti pro občany je v průběhu roku 2015 plánováno jejich zvýšení. [35],[42]

Tabulka 5: Činnost Městské policie v Pardubicích v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	k 30.6.2014
Výdaje na městskou policii (v tis Kč)	48 537	49 907	50 745	57 120	28 187
Výdaje na jednoho obyvatele (v Kč)	500	550	550	570	560
Počet strážníků	91	90	92	99	99
Počet městských bezpečnostních kamer	12	12	13	13	13

Zdroj: [42]

V tabulce 5 můžeme vidět, že od roku 2011 do roku 2013 dochází k mírnému zvýšení počtu strážníků. Co se týče počtu bezpečnostních kamer, město Pardubice má již od roku 2012 těchto kamer 13. Jelikož je jejich technický stav zastaralý, chystá se na rok 2015 pořízení nového kamerového systému, který bude celkově čítat 80 přístrojů. Na tento nákup jsou vyčleněny peníze z rozpočtu města. Navýšení počtu bezpečnostních kamer bude prospěšné nejenom pro dodržování veřejného pořádku, ale také tyto kamery hrají velkou roli v oblasti dopravy. Proto se do tohoto projektu zapojil i dopravní podnik města Pardubice. [35],[42]

Obrázek 13: Organizační struktura Městské policie Pardubice

Zdroj: [35]

Z výše uvedené organizační struktury je patrné, že Městská policie Pardubice je rozdělena do 4 městských obvodů, které zahrnují jednotlivé městské části. Jedná se o OBVOD I - centrum města, OBVOD II – Polabiny, Ohrazenice, Rosice, OBVOD III – Dubina, Pardubičky, OBVOD IV – Dukla, Svítkov. Dále se Městská policie Pardubice člení na oddělení, která nerozlišujeme na základě územní příslušnosti, ale předmětu činnosti. **Stálá služba operační** je oddělení zajišťující operační středisko, které je v nepřetržitém provozu 24 hodin, 365 dní v roce. Toto středisko je možné kontaktovat na lince 156. Hlavní činností **přestupkového oddělení** je řešení dopravních přestupků, evidence jízdních kol, prodej zámků do bezpečnostních stojanů či prodej povolení vjezdu. **Dopravní skupina** městské policie se zaměřuje na kontrolu parkování vozidel a v případě špatného parkování je tato skupina oprávněna nasadit na vozidlo tzv. „botičku“. Mezi její další činnosti patří odtah vozidel a měření rychlosti. **Oddělení psovodů** patří k úzce specializovaným oddělením, které se zabývá výkonem služby se psem (v současné době jsou do této činnosti zařazeni 4 psi) a také odchytem toulavých zvířat. Oddělení psovodů disponuje 3 psovody, z nich třetí strážník je tzv. náhradník, který je nasazen např. při mimořádných událostí. **Jízdní oddíl** figuruje v Městské policii Pardubice od roku 2002. Toto oddělení je složeno ze 4 strážníků a 4 koní. **Výjezdové skupiny** stejně jako Stálá operační služba jsou ve výkonu nepřetržitě 24 hodin. Jejich hlavním úkolem je reakce na linku 156 a poté náhlý výjezd a také kontrola objektů. **Preventivně informační služba** se týká

prevence kriminality a dopravní výchovy. Toto specializované oddělení se převážně zabývá preventivním programem nejen pro školní zařízení, ale také pro domy seniorů. Je realizované zejména pomocí besed, prezentací či přednášek. Cílem tohoto preventivního programu je seznámení s činností městské policie, informování o možných nebezpečích, se kterými se lidé mohou denně setkat v reálném životě a také snaha o minimalizaci trestné činnosti. [35]

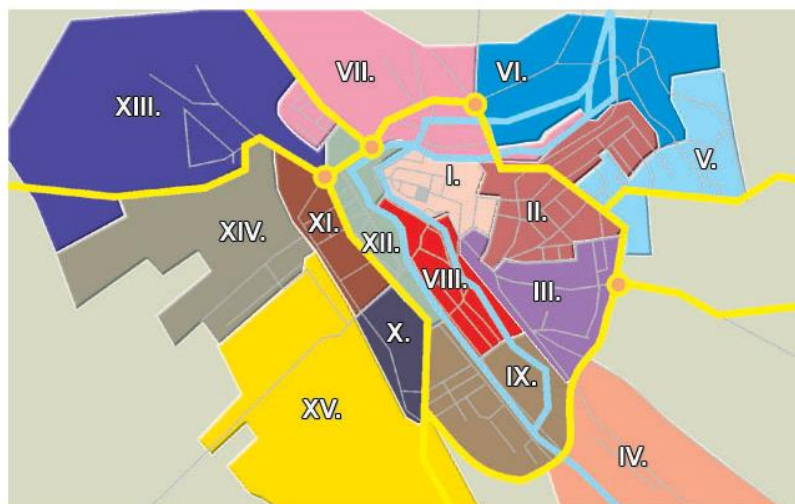
3.2.2 Městská policie Chrudim

„Celkový počet funkčních míst strážníků činí v současné době 20, z tohoto počtu je 18 v přímém výkonu služby a v nepřímém výkonu služby jsou vrchní strážník a zástupce vrchního strážníka. Dále u Městské policie působí 4 operátoři a 2 administrativní pracovníci.“ [34]

Dle [34] Městská policie Chrudim provádí následující činnosti:

- dohlíží na dodržování obecně závazných právních předpisů o ochraně veřejného pořádku,
- přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- odhaluje přestupky a trestné činy, za přestupky ukládá v blokovém řízení pokuty nebo věc postupuje ke správnímu řízení, předává pachatele trestných činů po jejich zadržení Policii ČR, činí oznámení o podezření ze spáchání trestného činu,
- upozorňuje fyzické a právnické osoby na zjištěné nedostatky a podle konkrétní situace činí opatření k jejich odstranění,
- zajišťuje bezpečnost a pořádek při mimořádných akcích,
- provádí odchyt toulavých zvířat (zejména psů),
- zabezpečuje nebezpečné přechody pro chodce v čase, kdy jdou děti do škol,
- působí preventivně a výchovně formou besed pro žáky základních škol i pro ostatní skupiny občanů.

Na následujícím obrázku můžeme vidět rozdělení města Chrudim do 15 policejních rajónů. Každý městský policista města Chrudim má přidělený určitý rajón, kde dochází k pravidelné kontrole bezpečí a pořádku. [34]

Obrázek 14: Rozdělení města Chrudim do policejních rajónů

Zdroj: [34]

V současné době je v Chrudimi nainstalováno 12 bezpečnostních kamer a vnitřní kamerový systém v prostorách staré radnice. Také na tento kamerový systém jsou napojeny čtyři kamery v nedalekém městě Slatiňany. Kamerový systém byl vybudován z prostředků města Chrudim a také spolufinancován z prostředků Ministerstva vnitra ČR. Bezpečnostní kamery jsou instalovány do problematických lokalit jako např. nádraží, letní koupaliště, zimní stadion, na místních sídlištích či u nákupních střediscích. [34]

3.2.3 Městská policie Svitavy

Městská policie ve Svitavách působí od roku 1992 a disponuje 16 strážníky, kteří nejsou ve služebním poměru ani součástí IZS. [52]

Svitavy mají svůj městský kamerový systém od roku 1999. Od tohoto roku se podařilo ve městě snížit trestnou činnost díky bezpečnostním kamerám o 40 %. Provozovatelem kamerového systému je Městská policie Svitavy a záznamy z těchto kamer jsou určeny také pro Městskou policii. [52]

„ Úkoly MP strážníci naplňují především hlídkovou službou, obchůzkou v rajonu, službou ve stálé službě, výjezdy na oznámení právnických a fyzických osob, Policie České republiky (PČR), hasičů (HZS), rychlé lékařské pomoci (RLP) a v neposlední řadě obslužnou činností (správa svěřeného majetku, pomoc při údržbě svěřeného majetku jiným subjektům, organizace činnosti při cvičení a střelbách, technické práce na PCO a MKS, vyhodnocování MKS apod.). “
[52]

3.2.4 Městská policie Ústí nad Orlicí

Městská policie Ústí nad Orlicí působí od roku 1992 a v současné době disponuje 16 strážníky, kteří vykonávají své činnosti v nepřetržitém režimu. Městská policie sídlí v prostorách městské radnice a v činnosti má 9 bezpečnostních kamer. Záznamy z městského kamerového dohlížecího systému jsou určeny pro správní orgány obce a orgány Policie ČR. [55],[56]

Mezi hlavní úkoly městské policie patří obchůzková a hlídková služba, prevence kriminality, dispečink linky tísňového volání, a jiné. V roce 2013 bylo vyčleněno na provoz Městské policie Ústí nad Orlicí přes 7 mil. Kč. [55]

Městská policie Ústí nad Orlicí úzce spolupracuje s Policií ČR a s Probační a mediační službou ČR – středisko Ústí nad Orlicí. [56]

„Probační a mediační služba usiluje o zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality.“ [31]

3.3 Prevence kriminality

V oblasti bezpečnosti a prevence kriminality je ve všech okresních městech Pardubického kraje zřízena **Komise pro prevenci kriminality**, která má za úkol vytvářet Strategie města v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. Komise pro prevenci kriminality připravuje spoustu akcí, besed, přednášek a školení v oblasti kriminality. Akce jsou především cílené pro mládež, jejich rodiče a seniory a témata jsou velice různorodá. A také v oblasti prevence kriminality vznikají různé programy a projekty.

Ve Svitavách v lednu 2013 vznikl projekt s názvem Asistent prevence kriminality. Je to projekt, který vytvořil jednu pracovní pozici pro osobu ze sociálně vyloučené lokality. Hlavním cílem tohoto projektu je zejména snížení trestné činnosti a přestupků v sociálně vyloučených lokalitách. Tento asistent monitoruje okolí sběren, zastaváren a jiných rizikových oblastí, kde dochází ke koncentraci osob právě ze sociálně vyloučených území či bezdomovců, jako jsou např. nádraží, veřejné parky či Multifunkční kulturní zařízení Fabrika. V případě, že objeví nějaké protiprávní jednání, je povinen tuto skutečnost nahlásit Městské Policii Svitavy. Také mezi další funkce asistenta prevence kriminality je kontrola bezpečnosti u přechodů pro chodce před základními školami. [52]

V Ústí nad Orlicí můžeme uvést dva konkrétní projekty, které se ve městě uskutečnily v roce 2013. Ministerstvo vnitra ČR podpořilo tyto projekty státní dotací ve výši 550 000 Kč. Jedním z těchto projektů je „Podpora vzdělávání a trávení volného času rizikových a delikventních dětí a mládeže“, druhý s názvem „Asistent prevence kriminality“. Na základě prvního projektu vznikl volnočasový klub KAMIN, který mohou využívat děti ve věku od 6 do 15 let, které patří do sociálně znevýhodněných rodin a mají zde možnost nejen trávit volný čas, ale také se vzdělávat. Tento projekt byl finančně podporován Ministerstvem vnitra ČR za spoluúčasti města Ústí nad Orlicí. Tento projekt byl vyčíslen na 567 500 Kč, z toho státní dotace činila 375 000. Tyto finanční prostředky byly použity na provoz a vybavení klubu. Projekt Asistent prevence kriminality přispěl vytvořením dvou pracovních pozic pro asistenty prevence kriminality. Tito asistenti jsou sice zaměstnáni u městské policie, ale jejich pracovní náplň není stejná jako u městských strážníků. Poskytují služby a pomoc občanům v sociálně vyloučených a zejména rizikových lokalitách. Tento projekt byl vyčíslen na 198 760 Kč, státní účelová dotace tvořila 175 000 Kč, která plynula především na výplaty těchto asistentů. [55]

Také v krajském městě Pardubice byl v roce 2013 zahájen projekt Asistent prevence kriminality. Hlavním cílem tohoto projektu bylo snížení kriminality města, především v sociálně vyloučených lokalitách, ke kterým už dlouhodobě patří Husova ulice. Byl určen jeden asistent prevence kriminality, který dohlíží na tuto část města. Město již zaznamenalo zlepšení situace právě díky asistentovi a přemýšlí o rozšíření tohoto projektu i do ostatních částí města Pardubice. Náklady tohoto projektu byly vyčísleny na 151 200 Kč. Městu finančně pomohlo Ministerstvo vnitra s dotací ve výši 111 200 Kč, město Pardubice se na tomto projektu podílelo částkou 40 000 Kč. [40]

Také město Chrudim realizuje projekty v oblasti prevence kriminality. Mezi tyto projekty patří např. pult centrální ochrany, služby nízkoprahových zařízení, sanace rodiny, atd. [29]

Projekt Asistent prevence kriminality v Chrudimi neproběhl. Nezisková organizace Šance pro Tebe se již dlouhodobě věnuje podpoře lidí, kteří jsou ze sociálně vyloučených lokalit. Tato organizace zrealizovala v roce 2013 projekt v rámci prevence kriminality s názvem „Máme šanci na sobě pracovat“, kde bylo umožněno vzdělávání v oboru šití a úklidových prací. V roce 2014 vzniklo pokračování tohoto projektu s názvem Ušito s šancí. Tento projekt poskytuje pracovní místa pro občany, kteří potřebují novou šanci. [53]

4 KRIMINÁLNÍ BEZPEČNOST

V této kapitole diplomové práce se budeme zabývat sledováním kriminální bezpečnosti nejenom uvnitř Pardubického kraje, ale také si uvedeme bezpečnostní situaci jednotlivých krajů ČR. Zaměříme se na vývoj celkové kriminality a jejích jednotlivých kategorií, které byly teoreticky vysvětleny v kapitole č.1.3.1. Analýza kriminálního chování bude sledována v časovém období 7 let od roku 2007 do roku 2013.

4.1 Celková kriminalita ČR

Na úvod části o kriminální bezpečnosti si představíme pozici Pardubického kraje v oblasti kriminality v rámci České republiky. Budeme pracovat s extenzivními a intenzivními daty a pro porovnání dat budeme používat průměrné hodnoty za období 2007 – 2013.

Tabulka 6: Celková kriminalita jednotlivých krajů ČR (v tisících)

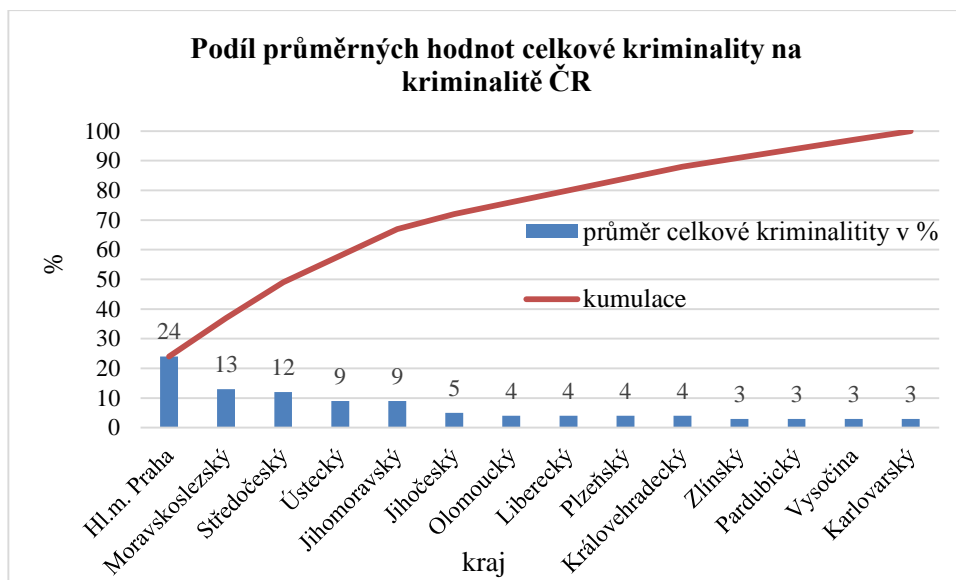
kraje ČR	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
ČR	357,4	343,8	332,8	313,4	317,0	304,5	325,4	327,8	-
Hl.m. Praha	87,3	83,1	84,1	74,0	74,1	72,3	82,0	79,6	14
Středočeský	44,0	42,6	41,2	38,2	37,7	35,6	37,4	39,5	12
Jihočeský	15,8	15,9	14,3	15,3	14,8	14,0	15,0	15,0	9
Plzeňský	15,4	15,2	14,3	13,8	13,6	12,8	13,7	14,1	6
Ústecký	34,7	33,1	29,7	29,4	30,3	27,4	29,8	30,6	11
Královehradecký	13,6	12,5	11,4	11,1	11,0	10,8	10,8	11,6	5
Jihomoravský	33,4	31,7	30,1	29,3	29,9	29,5	29,8	30,5	10
Moravskoslezský	39,7	41,0	41,7	39,7	42,5	40,6	42,9	41,2	13
Olomoucký	15,7	14,9	14,2	13,7	14,3	14,4	14,8	14,6	8
Zlínský	11,0	10,4	10,0	9,4	9,2	8,9	9,2	9,7	4
Vysočina	9,6	8,9	9,0	8,7	8,6	8,5	8,8	8,9	2
Pardubický	10,5	10,1	9,2	8,9	9,2	9,0	9,1	9,4	3
Liberecký	16,1	15,5	14,7	13,8	13,7	13,0	14,0	14,4	7
Karlovarský	10,6	9,0	8,8	7,9	8,1	7,6	8,2	8,6	1

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

Z výše uvedené tabulky je možné vidět vývoj celkové kriminality v absolutních číslech. Abychom získali důvěryhodnější data, použili jsme průměrné hodnoty celkové kriminality. Dle tohoto průměru je patrné, že Karlovarský kraj, Kraj Vysočina a Pardubický kraj zastávají přední příčky nejmenšího výskytu trestné činnosti v průměru v letech 2007 – 2013. Naopak nejvíce trestných činů je v průměrné hodnotě zaznamenáno v hlavním městě Praha. Je nutné zde ale podotknout, že se jedná o absolutní hodnoty celkové kriminality.

Na níže uvedeném obrázku jsou znázorněny průměrné hodnoty celkové kriminality v procentech vůči průměrné kriminalitě celé České republiky. Je patrné, že největší podíl celkové kriminality v České republice má hlavní město Praha – 24 %. Nejmenší podíl naopak tvoří kraj Karlovarský, Vysočina, Pardubický a Zlínský a to pouhých 3 % z celkového průměru České republiky.

Obrázek 15: Podíl průměrných hodnot celkové kriminality na kriminalitě ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

Spolehlivějším měřítkem pro srovnání kriminality je tzv. index kriminality. Jak již bylo v kapitole 1.3 zmíněno, indexem kriminality se rozumí počet trestných činů přepočtených na 10 000 obyvatel.

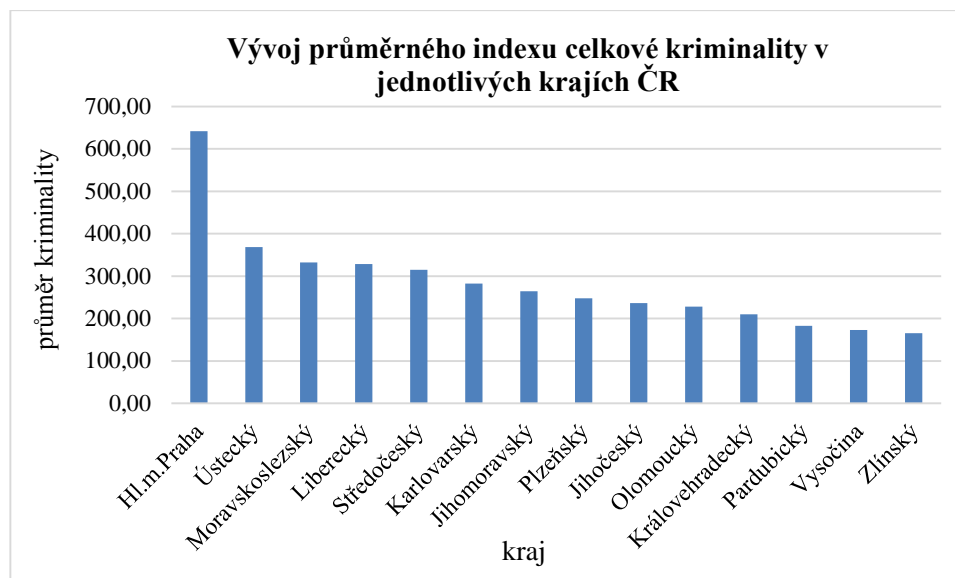
Tabulka 7: Celková kriminalita přepočtená na 10 000 obyvatel jednotlivých krajů ČR

kraje ČR	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle indexu
ČR	344,3	328,4	316,8	297,5	301,7	289,6	309,5	312,6	-
Hl.m.Praha	720,4	674,1	673,6	588,9	596,9	580,3	659,6	642,0	14
Středočeský	365,7	346,2	330,0	302,1	294,3	257,7	268,8	314,4	10
Jihočeský	250,0	250,3	224,0	239,5	233,0	220,0	235,9	236,1	6
Plzeňský	274,9	266,0	250,0	242,0	237,0	223,9	239,1	247,6	7
Ústecký	417,0	396,3	354,8	352,1	365,8	331,7	361,7	368,5	13
Královehradecký	247,2	225,6	206,3	200,5	198,7	195,1	195,5	209,8	4
Jihomoravský	293,2	276,3	261,3	253,9	256,7	252,7	254,8	264,1	8
Moravskoslezský	317,9	327,6	334,6	319,5	345,2	331,2	350,7	332,4	12
Olomoucký	245,2	231,8	221,7	213,8	224,7	225,3	232,1	227,8	5
Zlínský	186,1	175,8	169,9	159,7	156,7	151,2	156,9	165,2	1
Vysočina	187,1	172,1	174,5	168,7	168,2	167,1	171,7	172,8	2
Pardubický	204,9	195,3	178,7	171,7	177,4	174,2	176,2	182,6	3
Liberecký	369,9	353,6	334,7	312,9	311,8	296,5	318,4	328,2	11
Karlovarský	344,2	292,8	287,2	258,2	267,5	251,3	273,0	282,0	9

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

Tabulka 7 nám udává počet celkových trestných činů na 10 000 obyvatel. Jak je vidět z tabulky, hlavní město Praha je nejvíce zatíženo trestnými činy na 10 000 obyvatel, stejně jako u celkové kriminality v absolutních číslech. Indexy celkové kriminality v hlavním městě Praha, kraji Středočeském, Ústeckém, Moravskoslezském a Libereckém převyšují index celkové kriminality České republiky. V nejméně zatíženém kraji jsou patrné rozdíly oproti absolutním hodnotám. V indexu celkové kriminality nejnižší hodnoty vykazuje kraj Zlínský a považujeme ho za nejméně zatížený kraj kriminalitou v České republice.

Na obrázku 16 je možné vidět vývoj průměrného indexu ve všech krajích České republiky. Kraje jsou uspořádány sestupně, od nejvíce zatíženého kraje, což je hlavní město Praha, po nejméně zatížený kraj kriminalitou, kterým je kraj Zlínský.

Obrázek 16: Vývoj průměrného indexu celkové kriminality v jednotlivých krajích ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

Jak již bylo řečeno, Zlínský kraj je dlouhodobě nejméně zatíženým krajem, co se týče celkové kriminality. „*Kriminalita ve Zlínském kraji tvoří pouze 2,83 % celkové kriminality v ČR, přičemž tento podíl byl v r. 2012 - 2,92 %, v r. 2011 - 2,91 % a v roce 2010 - 3,01%, tedy podíl mírně klesá.*“ [28] Zajímavým poznatkem je, že rozložení kriminality dle indexu je téměř shodné s mírou nezaměstnanosti v jednotlivých okresech Zlínského kraje. Ale i přes tento fakt nemůžeme zobecnit, že vliv rostoucí míry nezaměstnanosti má přímý vliv na kriminalitu. Druhým nejméně zatíženým krajem v České republice je Kraj Vysočina. Index celkové kriminality v kraji Vysočina se v letech 2007 – 2013 pohybuje v rozmezí od 167,1 do 187,1. Kraj Vysočina je poměrně rozsáhlý kraj, co se týče rozlohy, ale nalezneme zde pouze dvě velká města a to krajské město Jihlava a Třebíč. Můžeme podotknout, že zde nenalezneme vysoce nebezpečné a rizikové lokality s výskytem trestné činnosti. Třetí kraj nejméně zatížený trestnou činností je Pardubický kraj. V celém sledovaném období se index kriminality pohyboval v rozmezí od 171,7 do 204,9. I přes rušení některých služeben, se v Pardubickém kraji snižuje násilná kriminalita a stále klesá počet krádeží. Roli v tom sehrává bez pochyby zlepšení spolupráce státních a městských strážníků policie. [25],[28]

Naopak zaměříme-li se na nejvíce zatížené kraje trestnou činností, budeme hovořit o hlavním městě Praha, kde v celém sledovaném období byl nejvyšší index celkové kriminality v rozmezí od 580,3 do 720,4. Dokonce i převyšuje hodnoty indexu celkové kriminality České republiky. Přestože hlavní město Praha zabírá pouhých 0,6 % plochy České republiky, je do tohoto kraje soustředěno nejvíce trestných činů. Širokou veřejností je považováno,

že je to mimo jiné zapříčiněno vysokou koncentrací cizinců. K dalším krajům s vysokou trestnou činností přepočtenou na 10 000 obyvatel patří Ústecký a Moravskoslezský kraj. V Ústeckém kraji nalezneme hned čtyři města, která patří podle indexu kriminality do první desítky nejproblémovějších lokalit. Jsou to města Most, Litvínov, Ústí nad Labem a Chomutov. Přitom město Litvínov dává ze svého rozpočtu nejvíce finančních prostředků na boj s kriminalitou. Vysokou trestnou činností lze vysvětlovat v tomto kraji také dlouhodobou zhoršenou ekonomickou situací. Vysoký index celkové kriminality v Moravskoslezském kraji je způsoben kriminogenními faktory jako „nepříznivá sociální struktura obyvatel, vysoká míra nezaměstnanosti, vysoký počet obyvatel s nízkým právním vědomím a nižším vzděláním, mimořádně vysoký podíl recidivistů na objasněné trestné činnosti, sociálně vyloučené romské lokality, aktivní vystupování pravicových extremistů, vysoký podíl násilné kriminality, zvyšující se brutalita útoků, divácké násilí i v nižších fotbalových soutěžích či častá závislost pachatelů na návykových látkách.“ [25],[50]

4.2 Kriminalita Pardubického kraje

Jak již z předchozí kapitoly víme, bezpečnostní pozice Pardubického kraje v rámci celé ČR je uspokojivá. Jaká situace panuje uvnitř tohoto kraje? Na tuto otázku nalezneme odpověď v této části kapitoly. Jak již bylo v kapitole 1.3.1 vysvětleno, kriminality se dělí do jednotlivých kategorií. V následující tabulce je znázorněn vývoj jednotlivých druhů kriminalit v Pardubickém kraji v letech 2007 – 2013.

Tabulka 8: Vývoj trestné činnosti v Pardubickém kraji v letech 2007-2013

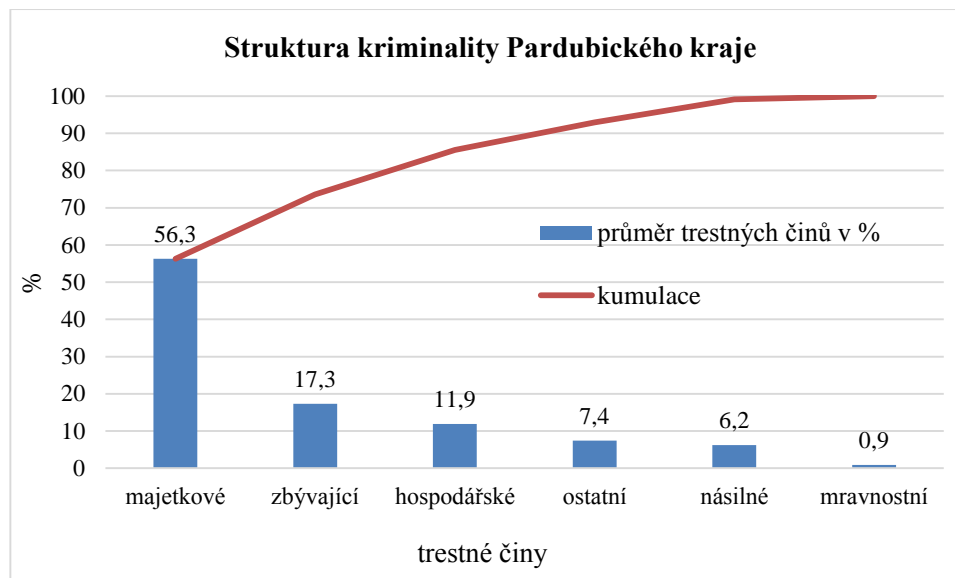
trestné činy	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr
násilné činy	582	587	554	587	635	599	566	587,1
mravnostní činy	76	76	69	72	84	86	108	81,6
majetkové činy	5939	5588	5193	5102	5058	5073	5173	5303,7
ostatní činy	491	507	566	711	904	791	890	694,3
zbývající činy	1979	2176	1819	1298	1384	1410	1307	1624,7
hospodářské činy	1411	1124	1024	1104	1091	1035	1048	1119,6
celková kriminalita	10483	10062	9226	8877	9160	8994	9092	9413,4

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

Nelze jednoznačně říci, zda v celém sledovaném období převažuje rostoucí či klesající trend vývoje celkové kriminality a jednotlivých kategorií. Ale ani u jedné kategorie kriminality nenalezneme výrazné výkyvy hodnot.

Níže uvedený obrázek reprezentuje, kolik procent z celkové kriminality tvoří jednotlivé druhy kriminality v Pardubickém kraji. Je z něj zřejmé, že největší podíl na celkové kriminalitě

v celém sledovaném období, tvoří majetková kriminalita, která v sobě zahrnuje především krádeže vloupáním a krádeže prosté. Nejmenší část z celkové kriminality naopak tvoří mravnostní kriminalita. Můžeme zde podotknout, že 90 % se na celkové kriminalitě v Pardubickém kraji podílí trestné činy majetkové, zbývající a hospodářské.

Obrázek 17: Struktura kriminality v Pardubickém kraji v letech 2007 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

4.3 Kriminalita okresů Pardubického kraje

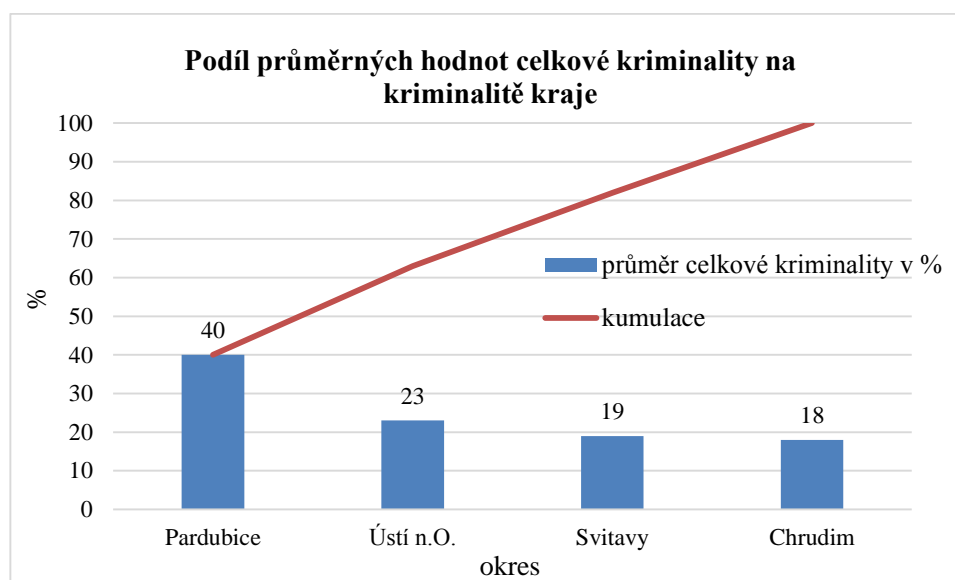
V této kapitole se budeme zabývat analýzou kriminální bezpečnosti v okresech Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí. Budeme uvádět opět nejen absolutní hodnoty, ale také přepočet na 10 000 obyvatel – tzv. index.

Tabulka 9: Vývoj celkové kriminality a indexu v okresech Pardubického kraje

Celková kriminalita									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	1819	1801	1712	1664	1624	1597	1621	1691,1	1
Okres Pardubice	4206	4088	3537	3287	3600	3814	3799	3762,6	4
Okres Svitavy	2027	1859	1775	1750	1753	1509	1602	1754,6	2
Okres Ústí n.O.	2431	2314	2202	2172	2182	2072	2069	2206,0	3
Pardubický kraj	10483	10062	9226	8877	9160	8994	9092	9413,4	-
Index celkové kriminality									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	175,1	172,6	163,9	159,4	155,6	153,3	155,8	162,2	2
Okres Pardubice	256,6	245,5	211,2	195,1	214,6	226,7	225,4	225,0	4
Okres Svitavy	193,5	177,2	168,7	166,3	166,8	143,8	153,1	167,1	3
Okres Ústí n.O.	175,1	166,0	158,2	156,1	156,8	149,0	149,1	158,6	1
Pardubický kraj	204,9	195,3	178,7	171,7	177,4	174,1	176,2	182,6	-

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

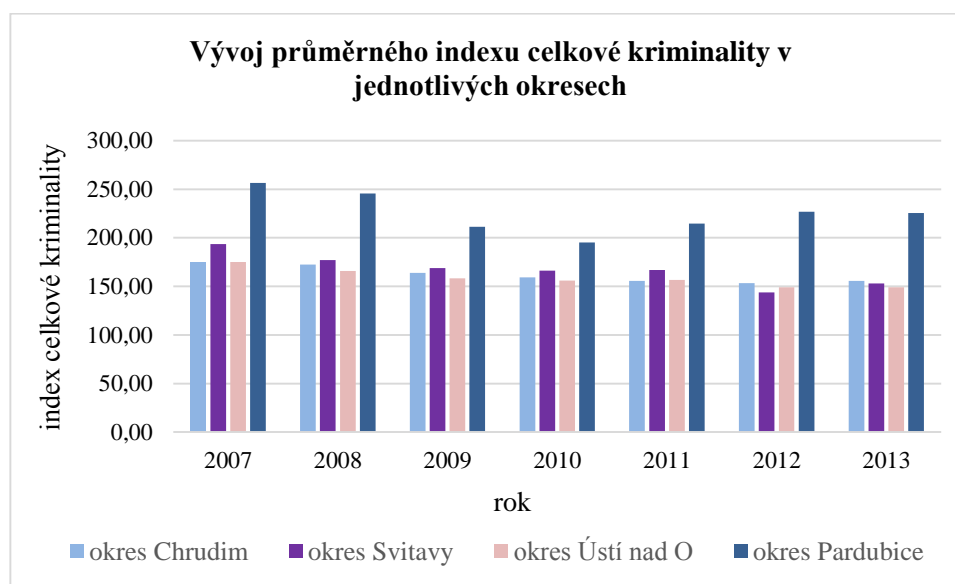
Zaměříme-li se na celkovou kriminalitu v absolutních hodnotách, po celé sledované období nalezneme nejvíce trestných činů v okrese Pardubice, který je rozlohou nejmenší, ale nejhustěji osídlený. Průměrně nejméně trestných činů nalezneme v okrese Chrudim. V procentuálním vyjádření průměrné hodnoty okresu vůči Pardubickému kraji, je patrné z následujícího obrázku, že nejvíce a to 40 % na celkové kriminalitě v Pardubickém kraji se podílí okres Pardubice, naopak nejméně okres Chrudim.

Obrázek 18: Podíl průměrných hodnot celkové kriminality na kriminalitě kraje

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

Z obrázku 19, na kterém je znázorněn vývoj průměrného indexu celkové kriminality v okresech Pardubického kraje, je patrné, že okres Pardubice vykazuje celé sledované období nejvyšší hodnoty indexu. Tudíž můžeme říci, že na 10 000 obyvatel má nejvíce kriminálních činů a zastává poslední místo v indexu celkové kriminality v rámci Pardubického kraje. Nejvyšší index celkové kriminality okres Pardubice zaznamenal v roce 2007. Důležitým poznatkem je, že okres Pardubice v celém sledovaném období převyšuje i index Pardubického kraje.

Obrázek 19: Vývoj průměrného indexu celkové kriminality v jednotlivých okresech

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

V okrese Pardubice se nachází krajské město Pardubice, které je největší v kraji a zároveň je desátým největším městem České republiky. Pardubice mají velmi příznivou geografickou polohu, jejich centrální poloha uprostřed České republiky výrazně zvyšuje riziko protiprávního jednání. Nejvíce je kriminalitou zatížen obvod Pardubice 1, který zahrnuje centrum města a jeho blízké okolí, což je způsobeno největší koncentrací a fluktuací lidí, protože se zde nachází velké množství úřadů, firem, provozoven, prodejen, restaurací a heren, a to má za následek nejvyšší nápad tzv. pouliční kriminality, čemuž napomáhá i nízké vnímání rizika krádeží ze strany občanů.“ [41] Naopak nejméně zatíženými obvodními odděleními jsou Pardubice 2, Pardubice 3 a Pardubice 4. [41],[44]

Ostatní okresy Chrudim, Svitavy a Ústí nad Orlicí mají podobný vývoj indexu celkové kriminality po celé sledované období. Vytvoříme-li průměr indexů celkové kriminality za období 2007 – 2013, okres Ústí nad Orlicí je nejméně zatížený okres s průměrným indexem 158,6.

Můžeme říci, že situace na Svitavsku je v oblasti bezpečnosti a kriminality stabilní. Tato skutečnost je dána především polohou okresu Svitavy na pomezí Čech a Moravy a poměrně velkou vzdáleností od větších měst jako např. Pardubice, Hradec Králové či Brno. Nejvíce zatíženým městem dle celkové kriminality v okrese Svitavy je okresní město Svitavy. Mají největší počet obyvatel v rámci okresu, jsou křižovatkou několika hlavních silnic, a tudíž zde často dochází k páchání trestné činnosti osobami projíždějícími. „*V rámci obvodu města Svitavy je větší míra nezaměstnanosti s porovnáním s jinými městy v ČR, a z toho pramení menší možnosti pracovního uplatnění a jistoty výdělku. Ve městě Svitavy jsou dvě vyloučené lokality (obydlené převážně romskými spoluobčany) a současně došlo k sestěhování většího počtu kriminálně závadových osob na stejné místo. V poslední době je navíc pozorováno vyšší zadlužení rodin.*“ [44] Dle celkové kriminality je naopak nejméně zatíženou oblastí tohoto okresu obvod Polička, což může být zapříčiněno řídkým osídlením a rozsáhlou turistickou aglomerací. [44]

V okrese Chrudim jsou nejvíce zatíženými částmi obvodu Třemošnice, Chrast, Skuteč a Chrudim. Naopak nejnižší zatíženost v tomto okrese nalezneme v obvodních oddělení Heřmanův Městec a Hlinsko. [44]

Z okresu Ústí nad Orlicí není nejvíce zatížená oblast okresní město Ústí nad Orlicí jako u ostatních okresů Pardubického kraje, ale oblast Králíky. Tato lokalita patří mezi velmi atraktivní pro turisty a návštěvníky zejména v zimním období, kdy zde zaznamenáváme větší pohyb osob, což vede ke zvýšené kriminalitě. Na druhé straně k nejméně zatíženým obvodům dle celkové kriminality řadíme obvod Žamberk a Letohrad, kde můžeme nalézt až v některých oblastech třetinový index oproti nejrizikovějším územím okresu. [44]

Tabulka 10: Vývoj násilných činů a indexu v okresech Pardubického kraje

Násilné činy									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	85	78	87	104	101	94	88	91,0	1
Okres Pardubice	170	225	193	199	240	269	263	222,7	4
Okres Svitavy	161	142	147	123	157	109	96	133,6	2
Okres Ústí n.O.	166	142	127	161	137	127	119	139,9	3
Pardubický kraj	582	587	554	587	635	599	566	587,1	-
Index násilných činů									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	8,2	7,5	8,3	10,0	9,7	9,0	8,5	8,7	2
Okres Pardubice	16,2	21,4	18,3	18,9	22,8	25,6	25,1	21,2	4
Okres Svitavy	11,6	10,2	10,6	8,8	11,3	7,8	6,9	9,6	3
Okres Ústí n.O.	10,1	8,5	7,6	9,6	8,2	7,6	7,0	8,4	1
Pardubický kraj	11,4	11,4	10,7	11,4	12,3	11,6	11,0	11,4	-

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

Násilné trestné činy mají obdobný vývoj jako celková kriminalita. Vývoj ve všech okresech je kolísavý. Použijeme-li přepočet absolutních hodnot na 10 000 obyvatel, je zřejmé, že okres Pardubice vykazuje celé sledované období nejvyšší index a tento okres považujeme za nejvíce zatížený násilnými činy. Z hlediska násilných činů v okrese Pardubice převládají loupežná přepadení často páchaná pod vlivem drog a alkoholu. Nejnižší průměrný index násilných činů v letech 2007 – 2013 dosahuje okres Ústí nad Orlicí. [41]

Tabulka 11: Vývoj mravnostních činů a indexu v okresech Pardubického kraje

Mravnostní činy									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	13	21	17	14	8	14	24	15,9	2
Okres Pardubice	19	22	30	24	47	35	42	31,3	4
Okres Svitavy	26	14	12	11	12	9	8	13,1	1
Okres Ústí n.O.	18	19	10	23	17	28	34	21,3	3
Pardubický kraj	76	76	69	72	84	86	108	81,6	-
Index mravnostních činů									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	1,3	2,0	1,6	1,3	0,8	1,3	2,3	1,5	3
Okres Pardubice	1,8	2,1	2,9	2,3	4,5	3,3	4,0	3,0	4
Okres Svitavy	1,9	1,0	0,9	0,8	0,9	0,7	0,6	0,9	1
Okres Ústí n.O.	1,1	1,1	0,6	1,4	1,0	1,7	2,0	1,3	2
Pardubický kraj	1,5	1,48	1,3	1,4	1,6	1,7	2,1	1,6	-

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

I u mravnostních činů nelze jednoznačně určit klesající či rostoucí tendenci. Výjimkou je okres Svitavy, u něhož až na drobný výkyv v roce 2011 zaznamenáváme klesající vývoj mravnostních činů. Zaměříme-li se na index mravnostních činů, z tabulky 11 jsou patrné převažující hodnoty u okresu Pardubice. Můžeme tedy konstatovat, že nejvíce zatížený okres mravnostními činy v letech 2007 – 2013 v Pardubickém kraji je okres Pardubice. Naopak nejnižší průměrný index mravnostních trestných činů v letech 2007 – 2013 zaznamenáváme v okrese Svitavy.

Tabulka 12: Vývoj majetkových činů a indexu v okresech Pardubického kraje

Majetkové činy									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	1053	1052	882	961	855	815	887	929,3	1
Okres Pardubice	2538	2339	2065	1979	2089	2252	2279	2220,1	4
Okres Svitavy	1040	959	967	945	920	823	874	932,6	2
Okres Ústí n.O.	1308	1238	1279	1217	1194	1181	1132	1221,3	3
Pardubický kraj	5939	5588	5193	5102	5058	5073	5173	5303,7	-
Index majetkových činů									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	101,4	100,8	84,5	92,2	81,9	78,2	85,6	89,2	3
Okres Pardubice	242,3	222,9	196,3	188,1	198,7	214,5	217,8	211,5	4
Okres Svitavy	74,9	68,8	69,5	67,9	66,1	59,2	63,0	67,1	1
Okres Ústí n.O.	79,8	74,4	76,4	72,3	71,2	70,2	67,1	73,0	2
Pardubický kraj	116,1	108,5	100,6	98,7	98,0	98,2	100,3	102,9	-

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

V okrese Pardubice od roku 2007 do roku 2010 zaznamenáváme klesající tendenci majetkových činů, od roku 2009 ale začíná převažovat rostoucí vývoj. V okrese Ústí nad Orlicí nalezneme až na drobný výkyv v roce 2009 klesající vývoj majetkových činů. U okresů Chrudim a Svitavy nalezneme kolísavý průběh. V oblasti majetkové kriminality můžeme považovat za negativní aspekty v okrese Chrudim nedostatečné zabezpečení majetku, ať už se jedná o nemovitosti či vozidla. Okres Pardubice má opět v porovnání s ostatními okresy celé sledované období nejvyšší index majetkové kriminality. Převažují zejména vloupání do bytů na sídlištích. Nejnižší průměrný index majetkových činů naopak nalezneme v okrese Svitavy. [44]

Tabulka 13: Vývoj hospodářských činů a indexu v okresech Pardubického kraje

Hospodářské činy									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	195	151	187	153	157	188	149	168,6	1
Okres Pardubice	639	525	443	419	448	475	432	483,0	4
Okres Svitavy	286	201	196	267	212	180	242	226,3	2
Okres Ústí n.O.	291	247	198	265	274	192	225	241,7	3
Pardubický kraj	1411	1124	1024	1104	1091	1035	1048	1119,6	-
Index hospodářských činů									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	průměr	pořadí dle průměru
Okres Chrudim	18,8	14,5	17,9	14,7	15,0	18,0	14,3	16,2	2
Okres Pardubice	61,0	50,0	42,1	39,8	42,6	45,3	41,3	46,0	4
Okres Svitavy	20,6	14,4	14,1	19,2	15,2	13,0	17,4	16,3	3
Okres Ústí n.O.	17,8	14,8	11,8	15,7	16,3	11,4	13,4	14,5	1
Pardubický kraj	27,6	21,8	19,8	21,4	21,1	20,0	20,3	21,7	-

Zdroj: vlastní zpracování dle [46]

Vývoj hospodářských trestných činů je velice podobný jako vývoj ostatních druhů kriminality, které byly výše popsány. I u této kriminality nalezneme kolísavý průběh tohoto ukazatele a v přepočtu na 10 000 obyvatel opět celé sledované období převažuje index hospodářských činů v okrese Pardubice. Nejméně zatíženým okresem v této kategorii je okres Ústí nad Orlicí s průměrným indexem hospodářských činů 14,5.

5 ZÁVISLOSTI KRIMINALITY

V této kapitole bude provedena lineární regresní analýza, pomocí které je možné dokázat závislost mezi celkovou kriminalitou (včetně jejími jednotlivými druhy) a vybranými ekonomickými, sociálními a demografickými faktory. Rovnice lineární regrese bude ve tvaru $y = bx + a$, kde za y budeme považovat kriminalitu a za x vybrané ukazatelé, které si popíšeme v úvodu této kapitoly. Pomocí dolních a horních hranic dokážeme odhadnout sklon lineární křivky. Znaménko plus u obou hranic poukazuje na přímou úměrnost, naopak znaménko mínus znamená úměru nepřímou. Nastane-li situace, že dolní a horní hranice mají odlišné znaménka, nelze jednoznačně určit sklon. Závislost kriminality bude zkoumána na následujících faktorech:

- **Hustota zalidnění**

Tento demografický ukazatel, který je definován počtem obyvatel žijících na 1 km², může výrazně ovlivnit kriminalitu. Přehlněná města, větší koncentrace průmyslu a obyvatelstva či anonymita větších sídel by mohla přispívat k větší trestné činnosti.

- **Podíl nezaměstnaných osob (na obyvatelstvu ve věku 15-64 let)**

- **Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti**

- **Průměrná délka evidence na úřadu práce**

Podle mého názoru nejzásadnějším ekonomickým faktorem, který může ovlivnit kriminální chování, je zvyšující se nezaměstnanost. S růstem nezaměstnanosti jsou spojeny další problémy jako např. neschopnost splácet hypotéky a půjčky. To vše může souviset s vyhledáváním finančních prostředků nelegální cestou. Lze předpokládat, že s růstem nezaměstnanosti, poroste také trestná činnost. S tímto faktorem také souvisí i měsíční výše podpory v nezaměstnanosti a délka evidence na úřadu práce. U průměrné výše podpory v nezaměstnanosti bychom hypoteticky mohli pozorovat nepřímou úměrnost mezi tímto ukazatelem a kriminalitou. Čím vyšší podporu v nezaměstnanosti lidé pobírají, tím by mohli mít menší potřebu získávat finanční prostředky nelegální cestou. Můžeme dále předpokládat, že čím déle jsou lidé evidováni na úřadu práce, tím u této skupiny osob můžeme opět častěji očekávat obohacování se nekalou činností.

- **Počet rozvodů**

Narušené vztahy v rodině, které jsou často doprovázeny hádkami, neúplnost a nefunkčnost rodiny vlivem rozvodů považujeme za jevy, které mohou ovlivňovat kriminalitu nejenom mládeže, ale také dospělých jedinců. Rozvod také může znamenat ekonomickou nezajištěnost

jednoho z manželů, což v některých případech vede až k prostituci, alkoholismu, gamblérství, jedním slovem k páchání trestné činnosti. Tento jev by měl být hypoteticky v přímo úměrném vztahu s kriminalitou.

- **Počet cizinců**

Příliv cizinců do měst či obcí může vyvolat pocit nebezpečí u místních obyvatel. Dle Centra pro výzkum veřejného mínění patří cizinci ke skupinám obyvatel, kteří představují pro občany České republiky problém a patří také k příčinám nárůstu kriminality. [22] Dále tuto hypotézu o přímo úměrné závislosti ověříme či vyvrátíme.

- **Saldo migrace, které je dáno rozdílem počtu přistěhovalých a vystěhovalých**

Dalším ukazatelem, který také může ovlivnit četnost trestných činů na daném území, je migrace. Nyní je otázkou, zda proces emigrace či imigrace se více podepisuje na zvyšování či snižování počtu páchání trestných činů.

- **Průměrná měsíční hrubá mzda**

Špatné nabídky na trhu práce, problém nerovnosti příjmů a nízká průměrná mzda či minimální mzda mohou vést ke zvýšenému páchání trestné činnosti. Hodnoty průměrné měsíční hrubé mzdy nejsou dostupné za jednotlivé okresy České republiky. I přesto budeme analyzovat závislost mezi kriminalitou a průměrnou mzdou alespoň v Pardubickém kraji, protože tento ukazatel může mít zásadní vliv na kriminalitu a dle mého názoru by závislost mezi těmito ukazateli měla být nepřímá.

Samozřejmě existuje spousta jiných ukazatelů, které mohou mít zásadní vliv na kriminalitu v Pardubickém kraji či jeho okresech. Mezi tyto ukazatele patří např. počet bezdomovců (dle sčítání lidu v roce 2011 žije v Pardubickém kraji 558 lidí bez domova), počet provozoven s nonstop otevřací dobou, drogy (v Pardubickém kraji je dlouhodobě odhadován počet 700 – 900 problémových uživatelů drog), alkohol či gamblérství. V současné době v Pardubickém kraji považujeme za velký problém také *„zvyšující se zadluženost obyvatel. Tento rostoucí negativní trend následně představuje riziko nejen sociálního vyloučení, ale může znamenat také možné riziko páchání trestné činnosti.“* [44]. Některé ukazatele ale nelze vyčíslit, jiné nejsou k dispozici za územní jednotky okresy, tudíž v této kapitole nemůžeme podrobně analyzovat jejich vliv na kriminalitu v kraji, ačkoliv je dle mého názoru výrazný. [44]

Analýzy budou prováděny nejprve v rámci celého Pardubického kraje, který je předmětem zkoumání této diplomové práce. V druhé části této kapitoly poukážeme na závislost vybraných

ukazatelů na celkové kriminalitě a na jednotlivých druzích kriminality v jednotlivých okresech Pardubického kraje.

5.1 Závislosti kriminality v Pardubickém kraji

V této kapitole bude věnována pozornost regresní analýze Pardubického kraje. Bude zkoumána závislost vybraných faktorů na celkové kriminalitě v kraji. Pro některé ukazatele, které mají významný vliv na celkovou kriminalitu, bude sestaven graf, abychom viděli v grafické podobě zjištěnou závislost. Také si uvedeme, které veličiny zásadně ovlivňují jednotlivé kategorie kriminality v kraji v letech 2007 - 2013.

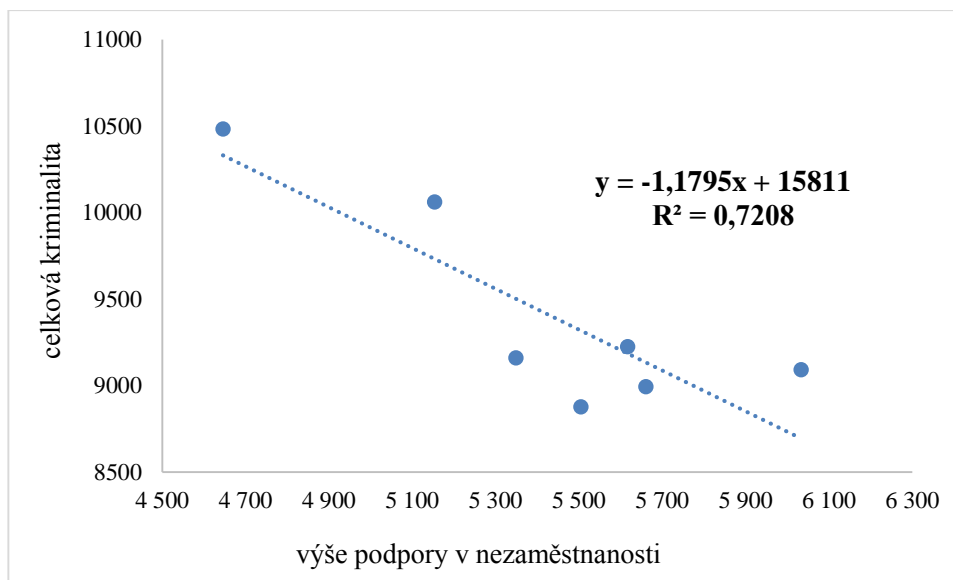
Tabulka 14: Závislosti celkové kriminality v Pardubickém kraji

ukazatelé	výsledné hodnoty				
	R ²	a	b	dolní hranice	horní hranice
Počet cizinců	0,034	11358,030	-0,168	-1,190	0,855
Hustota zalidnění	0,826	158149,653	-1303,628	-1990,855	-616,401
Podíl nezaměstnaných osob (%)	0,809	11898,803	-311,325	-485,428	-137,222
Saldo migrace	0,903	8992,866	0,407	0,254	0,559
Přistěhovalí	0,931	7421,278	0,383	0,263	0,503
Vystěhovalí	0,203	5318,026	0,983	-1,254	3,221
Délka evidence na ÚP (dny)	0,287	7277,321	4,748	-3,847	13,344
Počet rozvodů	0,449	-235,22	7,403	-2,01456	16,82
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	0,721	15810,535	-1,179	-2,023	-0,336
Průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	0,518	18287,636	-0,424	-0,895	0,046

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

Z výše uvedené tabulky je patrné, že lineární regresní analýza poukazuje na to, že faktory hustota zalidnění, podíl nezaměstnaných osob, průměrná výše podpory v nezaměstnanosti a saldo migrace významně ovlivňují celkovou kriminalitu v Pardubickém kraji v letech 2007 - 2013. Co se týče salda migrace, výrazný je zde vliv přistěhovalých osob do kraje. Je třeba si povšimnout relativně vysokých hodnot indexu determinace u všech těchto ukazatelů. U ukazatele průměrná měsíční hrubá mzda index determinace překročil hranici 0,5, což vyjadřuje také významný vliv, ale na základě horní a dolní hranice nelze jednoznačně určit závislost na celkové kriminalitě. Ukazatelé jako jsou cizinci, počet vystěhovalých osob, počet rozvodů či délka evidence na úřadu práce se výrazně nepodílí na ovlivňování celkové kriminality v Pardubickém kraji v letech 2007 - 2013. Hodnota indexu determinace dosahuje hodnot mezi 0,034 – 0,449.

Z obrázku 20 můžeme vyčíst regresní rovnici pro závislost mezi celkovou kriminalitou a průměrnou výší podpory v nezaměstnanosti v Pardubickém kraji ve sledovaném období. Z obrázku je patrná klesající tendence, což nám potvrzuje předpoklad, který jsme si v úvodu této kapitoly stanovili, že s růstem podpory v nezaměstnanosti, lidé páchají méně trestných činů.

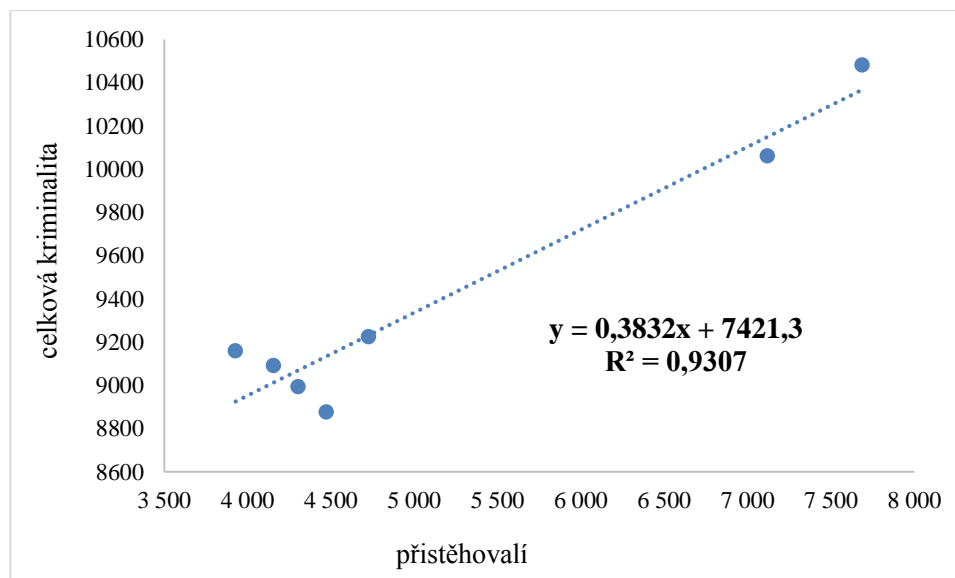

Obrázek 20: Závislost mezi celkovou kriminalitou a výší podpory v kraji

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36]

Také další statisticky významné ukazatele jako jsou hustota zalidnění v kraji a podíl nezaměstnaných osob jsou s celkovou kriminalitou v nepřímo úměrném vztahu. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím nižší je kriminalita v kraji. Ačkoliv je prokázána velice výrazná závislost, výsledek je v rozporu s úvodními předpoklady.

Největší závislost v Pardubickém kraji v letech 2007 - 2013 nalezneme mezi celkovou kriminalitou a počtem přistěhovalých osob, což znázorňuje obrázek 21, na němž můžeme vidět, že body grafu jsou v těsné blízkosti regresní přímky a index determinace dosahuje hodnoty 0,931. Počet přistěhovalých osob ovlivňuje celkovou kriminalitu v kraji pozitivně. S rostoucím počtem přistěhovalých osob roste také kriminalita v kraji a naopak. Tento jev může být ovlivněn např. geografickou polohou Pardubického kraje, jak již bylo zmíněno v kapitole 4.3.

Obrázek 21: Závislost mezi celkovou kriminalitou a počtem přistěhovalých v kraji

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[24]

Při zkoumání závislosti mezi sledovanými ukazateli a hospodářskými a majetkovými trestnými činy byly zjištěny téměř stejné výsledky jako u závislosti těchto ukazatelů na celkové kriminalitě v kraji v letech 2007 – 2013. Výjimkou je ukazatel průměrná měsíční hrubá mzda. Jak již bylo řečeno, u tohoto faktoru nelze jednoznačně určit závislost na celkové kriminalitě v Pardubickém kraji ve sledovaném období, ale nalezneme jeho významnou závislost na majetkových a hospodářských činech.

Tabulka 15: Závislosti hospodářských a majetkových činů v Pardubickém kraji

ukazatelé	výsledné hodnoty				
	R ²	a	b	dolní hranice	horní hranice
průměrná měsíční hrubá mzda (Kč) - majetkové činy	0,609	10606,32	-0,254	-0,487	-0,020
průměrná měsíční hrubá mzda (Kč) - hospodářské činy	0,591	3262,55	-0,102	-0,200	-0,004

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[24]

Jak je z výše uvedené tabulky zřejmé, oba druhy kriminality dosahují poměrně vysokého indexu determinace a závislost těchto druhů kriminality na průměrné měsíční hrubé mzdě je nepřímo úměrná. Mají-li občané vyšší průměrnou měsíční mzdu, jsou finančně zaopatřeni a nemají potřebu páchat nelegální činnosti a naopak.

Druhou odlišností je podíl nezaměstnaných osob, u něhož jsme neprokázali zásadní vliv na hospodářské kriminalitě.

U násilných a mravnostních trestných činů nenalezneme žádné významné ukazatele, které ovlivňují tyto druhy kriminality.

5.2 Závislosti kriminality v okrese Pardubice

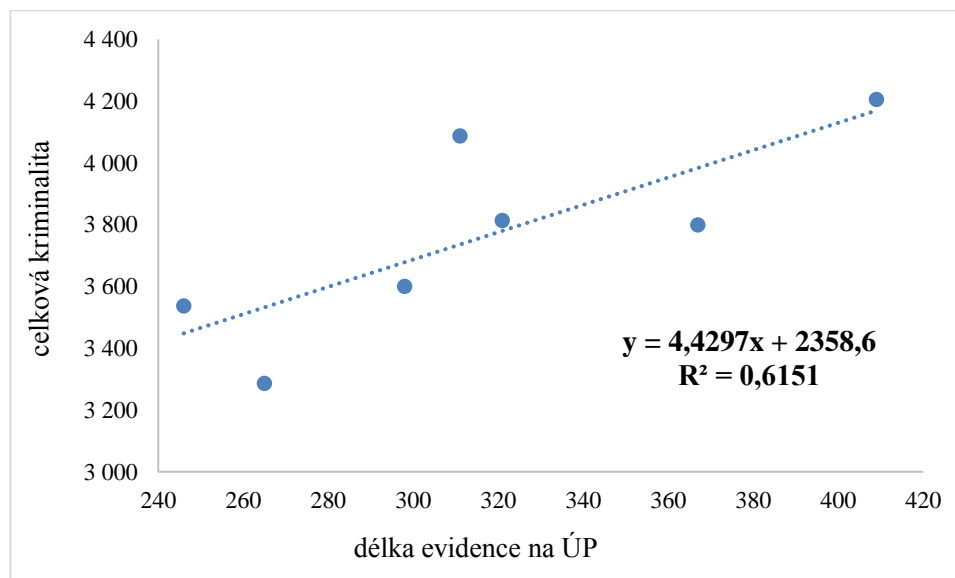
V následující tabulce jsou uvedeny výsledky regresní analýzy v okrese Pardubice ve sledovaném období 2007 - 2013, kde jsme zkoumali závislost jednotlivých ukazatelů na celkové kriminalitě. Opět je uveden index determinace a horní a dolní hranice sklonu přímky.

Tabulka 16: Závislosti celkové kriminality v okrese Pardubice

ukazatelé	výsledné hodnoty				
	R²	a	b	dolní hranice	horní hranice
Počet cizinců	0,312	5860,480	-0,372	-1,007	0,263
Hustota zalidnění	0,550	28042,430	-127,756	-260,589	5,078
Podíl nezaměstnaných osob (%)	0,558	4673,803	-188,678	-381,826	4,471
Saldo migrace	0,476	3493,812	0,275	-0,057	0,606
Délka evidence na ÚP (dny)	0,615	2358,623	4,430	0,402	8,458
Počet rozvodů	0,687	119,572	8,063	1,808	14,317
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	0,227	5681,724	-0,340	-1,059	0,380

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

Z výsledků jednorozměrné regresní analýzy, které jsou uvedeny v tabulce 16, vyplývá, že největší vliv na celkovou kriminalitu v okrese Pardubice v období 2007 - 2013 mají délka evidence na úřadu práce a počet rozvodů. U těchto dvou faktorů se index determinace pohybuje nad hranicí 0,6 a nalezneme zde přímou úměrnost. Dle úvodních předpokladů, nám výsledek regresní analýzy tyto předpoklady potvrdil. Na obrázku 22 je znázorněna závislost mezi délkou evidence na úřadu práce a celkovou kriminalitou společně s regresní rovnicí.

Obrázek 22: Závislost mezi celk.kriminalitou a délkou evidence v okrese Pardubice

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36]

Index determinace vyšší než 0,5 je v okrese Pardubice i u podílu nezaměstnaných osob a hustoty zalidnění. Ale v těchto případech nelze jednoznačně určit závislost těchto faktorů na celkové kriminalitě. Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti, počet cizinců či saldo migrace nepovažujeme za statisticky významné ukazatele.

V okrese Pardubice nalezneme různé výsledky pro různé druhy kriminality, pouze majetková trestná činnost je ovlivňována stejnými veličinami jako celková kriminalita v okrese.

Saldo migrace dosahuje v závislosti na celkové kriminalitě relativně vysoké hodnoty indexu determinace, ale dle horní a dolní hranice nelze jednoznačně určit sklon. Zkoumáme-li vliv salda migrace na mravnostních činech, nalezneme zde závislost. Významný vliv na mravnostní kriminalitu má počet přistěhovalých osob, což ukazuje tabulka 17. Objevíme zde ale překvapivě nepřímou úměrnost, která nám říká, že s růstem přistěhovalých osob, mravnostní trestné činy klesají.

Tabulka 17: Závislosti mravnostních činů v okrese Pardubice

ukazatelé	výsledné hodnoty				
	R ²	a	b	dolní hranice	horní hranice
Saldo migrace	0,604	41,266	-0,010	-0,020	-0,001
Přistěhovalí	0,622	62,035	-0,010	-0,019	-0,001
Vystěhovalí	0,069	68,836	-0,018	-0,092	0,057

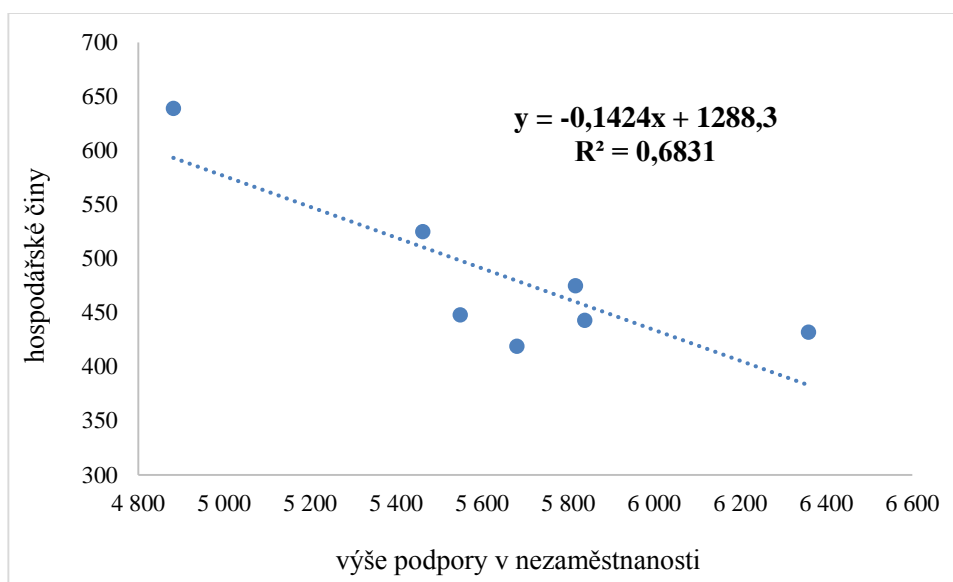
Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[24]

Jak bylo prokázáno v tabulce 16, závislost podílu nezaměstnaných osob na celkové kriminalitě v okrese Pardubice nelze jednoznačně popsat. Aplikujeme-li lineární regresní analýzu na hospodářské činy v tomto okrese, vznikne nám závislost. S růstem nezaměstnanosti, tento druh kriminality klesá, což opět vyvrací náš původní předpoklad. Stejnou závislost lze prokázat i u výše podpory v nezaměstnanosti, což zobrazuje obrázek 23.

Tabulka 18: Závislosti hospodářských činů v okrese Pardubice

ukazatelé	výsledné hodnoty				
	R ²	a	b	dolní hranice	horní hranice
Podíl nezaměstnaných osob (%)	0,790	745,63	-54,320	-86,498	-22,14
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	0,683	1288,29	-0,142	-0,254	-0,031

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

Obrázek 23: Závislost mezi hospodářskými činy a výší podpory v okrese Pardubice

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36]

Násilná trestná činnost není významně ovlivňována žádnými námi vybranými faktory v okrese Pardubice v letech 2007 - 2013.

S kriminalitou v okrese Pardubice souvisí také problematika bezdomovců, která přispívá ke snížení pocitu bezpečí ve městě. V Pardubicích je zaznamenán velký počet bezdomovců, kteří se zdržují v centru města a dalších frekventovaných částech. Obrovský vliv na bezpečnostní situaci má také vynikající dostupnost a migrace závadových osob. Je zde zaznamenán i vysoký počet registrovaných cizinců. Ti pracují jako agenturní zaměstnanci v lokálních společnostech a samozřejmě soužití místních občanů s těmito cizinci přináší řadu problémů. Závislost kriminality na počtu cizinců se dle regresní analýzy v okrese Pardubice

ale nepotvrdila. Jako další aspekt, který velmi negativně ovlivňuje bezpečnost a spokojenost obyvatel ve městě, je nárůst počtu provozoven a zařízení s nonstop otevírací dobou. Takovýchto zařízení je ve městě Pardubice okolo padesáti a jsou umístěny převážně v lokalitách v blízkosti sídlišť či obytných částí a samozřejmě tyto provozovny jsou zdrojem rušení nočního klidu či vandalismu. [41]

5.3 Závislosti kriminality v okrese Chrudim

V následující tabulce jsou uvedeny výsledky regresní analýzy v okrese Chrudim. Nejprve se analýzy týkají celkové kriminality v tomto okrese, dále se pak budeme zabývat důležitými ukazateli ovlivňující ostatní druhy kriminality v letech 2007 - 2013.

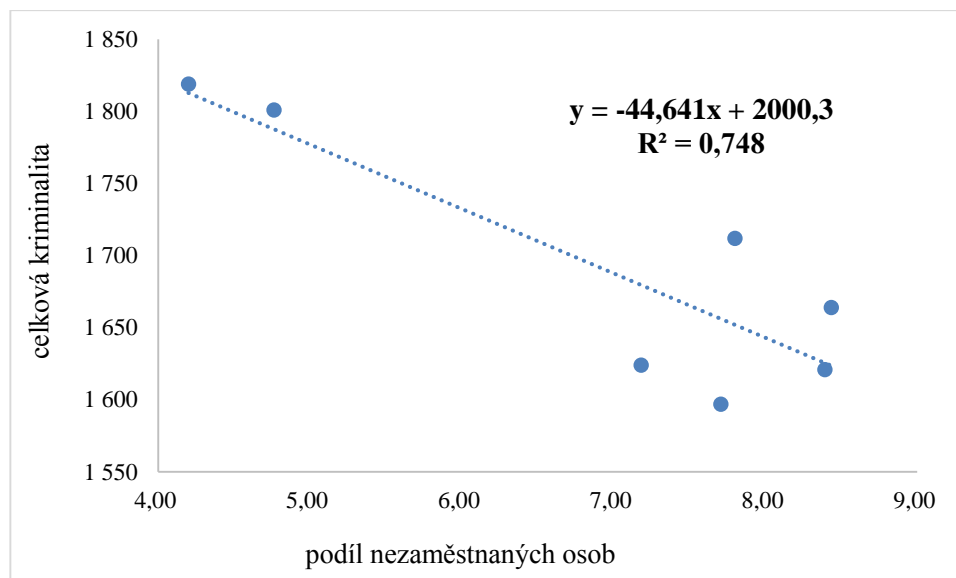
Tabulka 19: Závislosti celkové kriminality v okrese Chrudim

ukazatelé	výsledné hodnoty				
	R ²	a	b	dolní hranice	horní hranice
Počet cizinců	0,329	818,141	0,582	-0,373	1,536
Hustota zalidnění	0,051	11337,900	-91,867	-549,703	365,970
Podíl nezaměstnaných osob (%)	0,748	2000,297	-44,641	-74,406	-14,875
Saldo migrace	0,939	1639,867	0,435	0,308	0,562
Přistěhovalí	0,890	1224,294	0,343	0,205	0,482
Vystěhovalí	0,253	968,042	0,582	-0,568	1,732
Délka evidence na ÚP (dny)	0,003	1658,227	0,087	-1,750	1,924
Počet rozvodů	0,185	1177,917	2,007	-2,840	6,855
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	0,486	2453,033	-0,148	-0,324	0,027

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

Z výše uvedené tabulky můžeme poukázat na vysoký vliv podílu nezaměstnaných osob a salda migrace, kde výrazně ovlivňuje celkovou kriminalitu v okrese Chrudim počet přistěhovalých osob. Ostatní uvedené ukazatelé nevykazují statisticky významnou závislost.

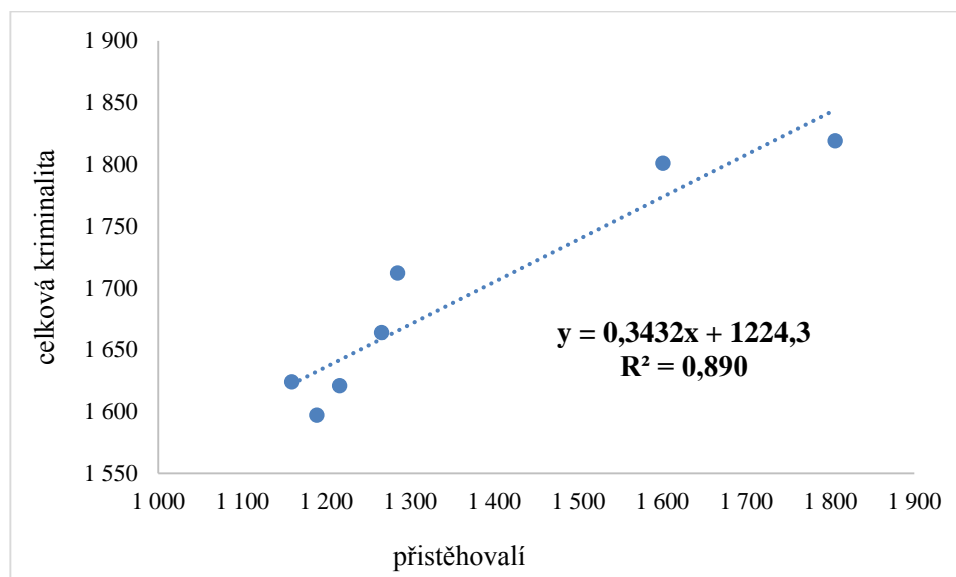
Na obrázku 24 je znázorněna závislost celkové kriminality na podílu nezaměstnaných osob v okrese Chrudim v letech 2007 - 2013. Index determinace vykazuje 0,748 a úměra dle záporné horní a dolní hranice je nepřímá. Tato skutečnost vyvrací náš prvotní předpoklad.

Obrázek 24: Závislost mezi celk.kriminalitou a podílem nezam.osob v okrese Chrudim

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[24]

Z níže uvedeného obrázku, na kterém je znázorněna závislost mezi celkovou kriminalitou a počtem přistěhovalých osob v okrese Chrudim, můžeme vidět, že body grafu jsou velmi blízko k regresní přímce. Hodnota indexu determinace je velmi vysoká a to 0,89 a je patrná rostoucí tendence, která nám říká, že se zvyšujícím se počtem přistěhovalých osob, celková kriminalita v okrese stoupá a naopak. To připisujeme vyšší migraci, která je v okrese díky několika rekreačním oblastem a velmi vysokým počtem objektů. [44]

Obrázek 25: Závislost mezi celk.kriminalitou a přistěhovalými v okrese Chrudim

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[24]

Zaměříme-li se na ostatní druhy kriminality, dle lineární regresní analýzy zkoumané ukazatele neprokazují významný vliv na násilné, mravnostní ani hospodářské činy. Pouze zkoumaná závislost na majetkových činech vykazuje stejné výsledky jako celková kriminalita. Největší vliv na tento druh kriminality má podíl nezaměstnaných osob a saldo migrace, kde sehrává největší roli počet přistěhovalých osob.

Obecně však můžeme říci, že velkou část bezpečnostní situace v okrese Chrudim ovlivňuje protiprávní jednání spojené s alkoholem, což je pravděpodobně zapříčiněno existencí nočních barů a heren. Největší síť těchto nočních provozoven nalezneme v okresním městě Chrudim. [44]

5.4 Závislosti kriminality v okrese Svitavy

Jaké ukazatele jednoznačně ovlivňují celkovou kriminalitu v okrese Svitavy a které naopak nemají vliv na celkovou kriminalitu, nám ukáže tabulka 20.

Tabulka 20: Závislosti celkové kriminality v okrese Svitavy

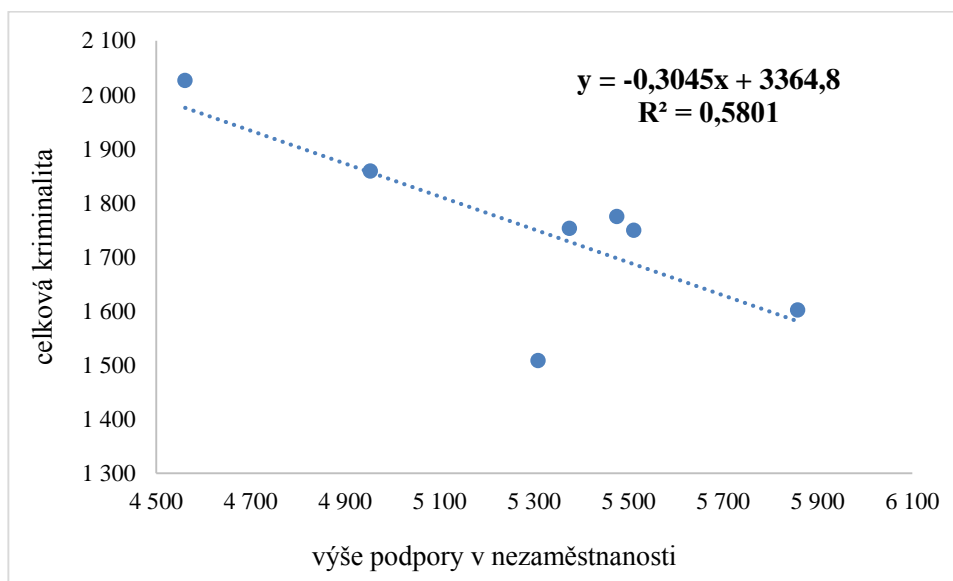
ukazatelé	výsledné hodnoty				
	R ²	a	b	dolní hranice	horní hranice
Počet cizinců	0,061	950,008	0,633	-2,214	3,481
Hustota zalidnění	0,001	3789,917	-26,743	-1203,532	1150,046
Podíl nezaměstnaných osob (%)	0,521	2441,730	-84,110	-176,769	8,548
Saldo migrace	0,297	1769,386	0,688	-0,527	1,902
Délka evidence na ÚP (dny)	0,191	1216,807	0,871	-1,191	2,932
Počet rozvodů	0,710	-918,479	10,305	2,742	17,869
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	0,580	3364,834	-0,304	-0,602	-0,007

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

Z výše uvedené tabulky lze jednoznačně říci, že výše podpory v nezaměstnanosti a počet rozvodů významně ovlivňují celkovou kriminalitu v okrese Svitavy. Podíl nezaměstnaných osob vykazuje hodnotu indexu determinace 0,521, což je příznivý výsledek, ale nelze z modelu lineární regrese určit sklon regresní křivky. V okrese Svitavy ale nalezneme i další aspekty, které mají vliv na kriminalitu a to výskyt sociálně vyloučených lokalit a také zvyšující se zadlužení rodin. [44]

Zaměříme-li se na významné zkoumané ukazatele, s růstem podpory v nezaměstnanosti, klesá celková kriminalita v okrese a naopak. Tuto skutečnost zobrazuje klesající tendence

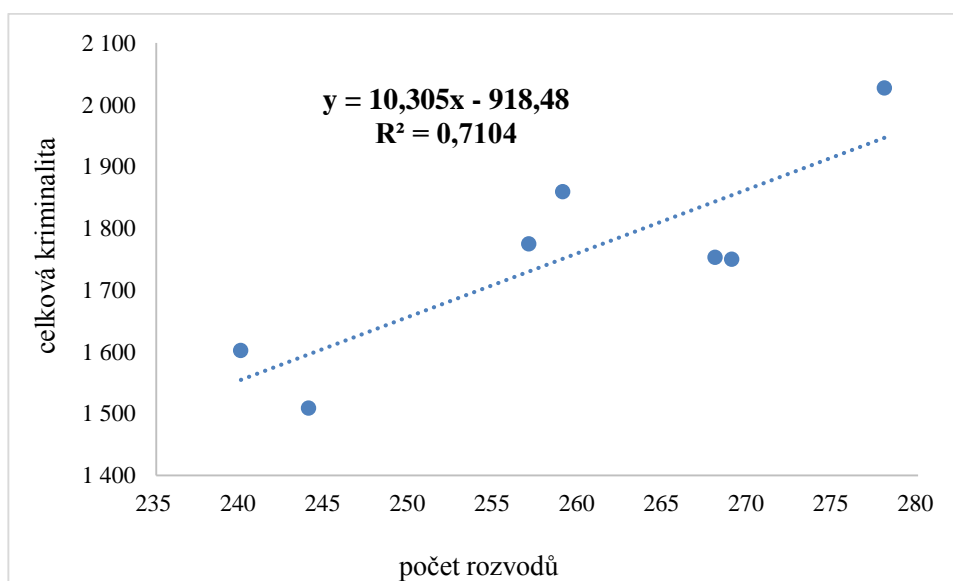
na obrázku 26. Tento výsledek nám dokazuje původní předpoklad, který jsme si uvedli na začátku této kapitoly.

Obrázek 26: Závislost mezi celkovou kriminalitou a výší podpory v okrese Svitavy

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36]

Naopak u dalšího významného ukazatele, který ovlivňuje kriminalitu v okrese Svitavy, nalezneme přímou úměrnost, což nám dokazuje rostoucí křivka na obrázku 27. Počet rozvodů a celková kriminalita jsou ve vzájemném pozitivním vztahu, tzn., že se zvyšujícím se počtem rozvodů, celková kriminalita v okrese také stoupá a naopak, což potvrzuje náš předpoklad o rozvodovosti a kriminalitě.

Obrázek 27: Závislost mezi celkovou kriminalitou a počtem rozvodů v okrese Svitavy

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[24]

Majetkové a násilné trestné činy jsou přímo úměrné počtu rozvodů. U hospodářských trestných činů nenacházíme žádné faktory, které by výrazně ovlivňovaly tento druh kriminality. Pouze mravnostní činy jsou nejenom ovlivněny počtem rozvodů a průměrnou výší podpory v nezaměstnanosti jako celková kriminalita v okrese, jsou také závislé na podílu nezaměstnaných osob. Index determinace představuje hodnotu 0,617 a klesající tendence poukazuje na jev, že s růstem podílu nezaměstnaných osob v okrese dochází ke snížení mravnostních činů a naopak.

5.5 Závislosti kriminality v okrese Ústí nad Orlicí

Výsledky jednorozměrné lineární regresní analýzy okresu Ústí nad Orlicí jsou uvedeny v tabulce 21. Tato tabulka zobrazuje, jak vybrané ukazatele ovlivňují celkovou kriminalitu v okrese v letech 2007 - 2013.

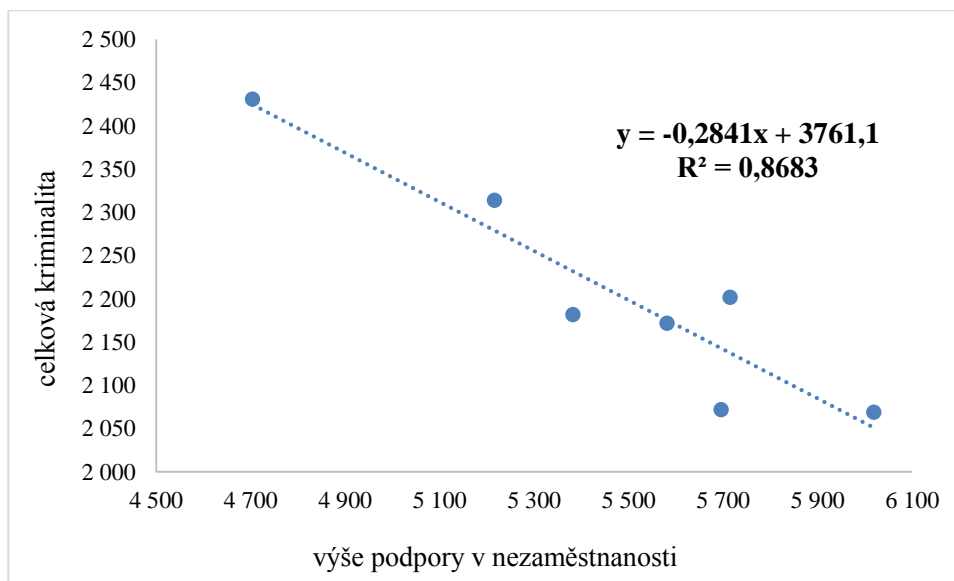
Tabulka 21: Závislosti celkové kriminality v okrese Ústí nad Orlicí

ukazatelé	výsledné hodnoty				
	R ²	a	b	dolní hranice	horní hranice
Počet cizinců	0,340	1001,210	0,379	-0,228	0,986
Hustota zalidnění	0,040	-14558,04	152,77	-712,591	1018,129
Podíl nezaměstnaných osob (%)	0,710	2644,105	-69,968	-121,365	-18,572
Saldo migrace	0,779	2215,212	0,259	0,100	0,418
Přistěhovalí	0,844	1814,033	0,274	0,139	0,410
Vystěhovalí	0,011	1985,325	0,151	-1,514	1,816
Délka evidence na ÚP (dny)	0,033	2332,990	-0,272	-1,966	1,422
Počet rozvodů	0,029	2383,071	-0,526	-4,012	2,960
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	0,868	3761,081	-0,284	-0,411	-0,157

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

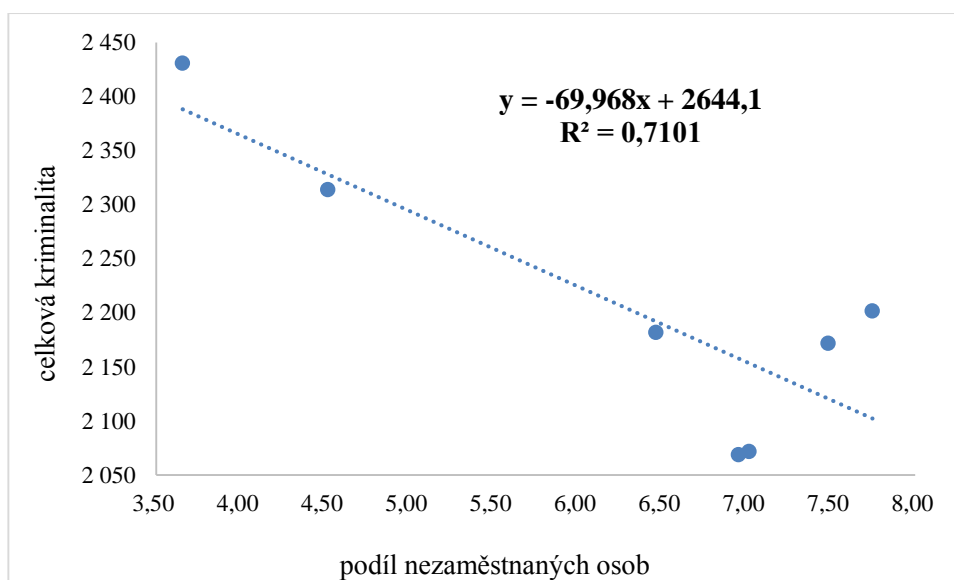
Za ukazatele, které mají podstatný vliv na celkovou kriminalitu v okrese Ústí nad Orlicí, považujeme podíl nezaměstnaných osob, výši podpory v nezaměstnanosti a saldo migrace, kde velkou roli sehrává především počet přistěhovalých osob. I u tohoto okresu jsme dospěli k závěrům, že průměrná výše podpory v nezaměstnanosti a podíl nezaměstnaných osob nepřímo ovlivňuje celkovou kriminalitu. S růstem výše podpory v nezaměstnanosti dochází ke snižování kriminality a naopak, což potvrzuje náš předpoklad. Naopak naše hypotéza se nepotvrdila u podílu nezaměstnaných osob. Tyto závislosti nám reprezentují obrázky 28 a 29.

Obrázek 28: Závislost mezi celkovou kriminalitou a výší podpory v okrese Ústí n.O.

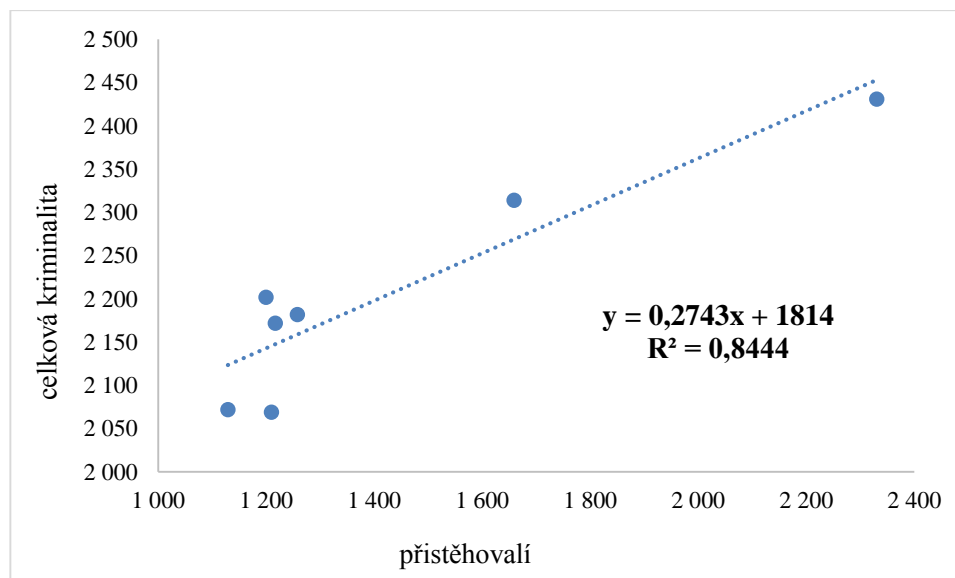
Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36]

Obrázek 29: Závislost mezi celk.kriminalitou a podílem nezam. osob v okrese Ústí n.O.

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[24]

Počet přistěhovalých osob prokázal výrazný vliv na celkové kriminalitě i v okrese Ústí nad Orlicí. Dle horní a dolní hranice nalezneme přímou úměrnost. Se zvyšujícím se počtem přistěhovalých osob do okresu Ústí nad Orlicí, více dochází k páčání trestné činnosti a naopak. Tento výsledek nám reprezentuje obrázek 30.

Obrázek 30: Závislost mezi celk.kriminalitou a přistěhovalými v okrese Ústí n.O.

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[24]

Po aplikování regresní analýzy na jednotlivé druhy kriminality jsme došli k závěru, že výše podpory v nezaměstnanosti ovlivňuje také násilné činy a to tak, že s rostoucí výší podpory v nezaměstnanosti, klesá počet násilných činů a naopak, tak jak se prokázalo u celkové kriminality v okrese. U ostatních kategorií kriminality nenacházíme významné ekonomické, sociální či demografické faktory ovlivňující jednotlivé kriminality.

6 HLAVNÍ POZNATKY

Tato kapitola je zaměřena na sumarizaci výsledků, ke kterým jsme se v této práci dostali. Dle výsledků průměrné celkové kriminality v absolutní hodnotě za rok 2007 – 2013 můžeme říci, že se **nejvíce (24 %) na celkové kriminalitě České republiky podílí hlavní město Praha, nejméně kraj Karlovarský, Vysočina, Pardubický a Zlínský (3 %).**

Dle výsledků indexu celkové kriminality, kde vztahujeme kriminalitu k 10 000 obyvatel, **Pardubický kraj patří mezi méně zatížené kraje v České republice. Nejvíce zatížený kraj je opět hlavní město Praha**, stejně jako v počtu celkových trestných činů. **Nejméně zatíženým krajem v přepočtu na 10 000 obyvatel je Zlínský kraj**, který v absolutních počtech trestných činů zastával 4. místo.

Zaměříme-li se na situaci uvnitř kraje, analýza byla prováděna v rámci okresů Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí v absolutních a relativních hodnotách. **Nejvíce zatíženým okresem trestnou činností Pardubického kraje je jednoznačně okres Pardubice.** Index celkové, násilné, mravnostní, majetkové a hospodářské kriminality vykazoval v letech 2007 – 2013 nejvyšších hodnot a převyšoval dokonce i hodnoty indexů Pardubického kraje. Ostatní okresy vykazovaly ve sledovaném období velmi podobné vývojové trendy ve všech kategoriích kriminality. Průměrný index mravnostních a majetkových činů byl nejnižší u okresu Svitavy a index hospodářských a násilných činů byl nejnižší u okresu Ústí nad Orlicí. Z těchto analýz můžeme usoudit, že **okres Chrudim je druhý nejvíce zatížený okres Pardubického kraje, okresy Svitavy a Ústí nad Orlicí patří mezi méně zatížené okresy.** Ve všech okresech Pardubického kraje výrazně převažuje majetková kriminalita, naopak nejmenší podíl tvoří mravnostní činy, stejně jako u České republiky.

Zaměříme-li se na výsledky regresní analýzy uvnitř Pardubického kraje, nelze definovat jednoznačná tvrzení a závěry. Pro shrnutí výsledků regresních analýz použijeme tabulky, ve kterých budeme významnou závislost označovat „ANO“, naopak méně důležitý vliv ukazatelů na kriminalitu nám bude reprezentovat „NE“. Neznamená to však, že v tomto případě neexistuje žádný vliv na kriminalitu, pouze není tak výrazný a uvádíme ho v celé práci za nepodstatný. Následující tabulka shrnuje závislosti celkové kriminality na vybraných ukazatelích v Pardubickém kraji a jeho okresech v letech 2007 – 2013.

Tabulka 22: Shrnutí závislostí celkové kriminality

ukazatelé	Pardubický kraj	Okres Pardubice	Okres Chrudim	Okres Svitavy	Okres Ústí n.O.
Počet cizinců	ne	ne	ne	ne	ne
Hustota zalidnění	ANO	ne	ne	ne	ne
Podíl nezaměstnaných osob (%)	ANO	ne	ANO	ne	ANO
Přistěhovalí	ANO	ne	ANO	ne	ANO
Vystěhovalí	ne	ne	ne	ne	ne
Saldo migrace	ANO	ne	ANO	ne	ANO
Délka evidence na ÚP (dny)	ne	ANO	ne	ne	ne
Průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	ne	X	X	X	X
Počet rozvodů	ne	ANO	ne	ANO	ne
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	ANO	ne	ne	ANO	ANO

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

Ačkoliv byla prokázána řada závislostí mezi vybranými veličinami a celkovou kriminalitou, z výsledků je ale patrné, že **nelze jednoznačně definovat závěry, ze kterých bychom mohli určit vztah celkové kriminality s vybranými ukazateli ve všech okresech Pardubického kraje a v samotném Pardubickém kraji.** Nelze jednoznačně říci, že jeden ukazatel je závislý na celkové kriminalitě ve všech okresech Pardubického kraje. Každý okres prokazuje různé výsledky regresní analýzy a nenalezneme žádné společné znaky, které by nám jednoznačně určovali závislost.

Tabulka 23: Shrnutí závislostí násilných činů

ukazatelé	Pardubický kraj	Okres Pardubice	Okres Chrudim	Okres Svitavy	Okres Ústí n.O.
Počet cizinců	ne	ne	ne	ne	ne
Hustota zalidnění	ne	ne	ne	ne	ne
Podíl nezaměstnaných osob (%)	ne	ne	ne	ne	ne
Přistěhovalí	ne	ne	ne	ne	ne
Vystěhovalí	ne	ne	ne	ne	ne
Saldo migrace	ne	ne	ne	ne	ne
Délka evidence na ÚP (dny)	ne	ne	ne	ne	ne
Průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	ne	X	X	X	X
Počet rozvodů	ne	ne	ne	ANO	ne
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	ne	ne	ne	ne	ANO

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

Tabulka 23 zobrazuje, zda existují společné znaky u násilných trestných činů v okresech Pardubického kraje a také v Pardubickém kraji. **Ani u tohoto druhu kriminality nenalezneme společné ukazatele, které by nám ovlivňovaly násilné činy.** Násilnou trestnou činnost v Pardubickém kraji, okrese Pardubice a Chrudim výrazně neovlivňuje žádný výše uvedený

ukazatel. Násilné činy ve zbývajících okresech pak ovlivňují zcela odlišné ukazatele a to počet rozvodů a průměrná výše podpory v nezaměstnanosti.

Tabulka 24 nám uvádí shrnutí výsledků závislosti vybraných ukazatelů na mravnostních činech. **Ani zde nenalezneme stejný ukazatel, který ovlivňuje v našem zájmovém území mravnostní činy.** Společné znaky nalezneme pouze u okresu Svitavy a Ústí nad Orlicí. V těchto dvou okresech jsou mravnostní činy ovlivňovány průměrnou výší podpory v nezaměstnanosti.

Tabulka 24: Shrnutí závislostí mravnostních činů

ukazatelé	Pardubický kraj	Okres Pardubice	Okres Chrudim	Okres Svitavy	Okres Ústí n.O.
Počet cizinců	ne	ne	ne	ne	ne
Hustota zalidnění	ne	ne	ne	ne	ne
Podíl nezaměstnaných osob (%)	ne	ne	ne	ANO	ne
Přistěhovalí	ne	ANO	ne	ne	ne
Vystěhovalí	ne	ne	ne	ne	ne
Saldo migrace	ne	ANO	ne	ne	ne
Délka evidence na ÚP (dny)	ne	ne	ne	ne	ne
Průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	ne	X	X	X	X
Počet rozvodů	ne	ne	ne	ANO	ne
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	ne	ne	ne	ANO	ANO

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

Stejně závěry jako u výše uvedených druhů kriminalit lze vyhodnotit i u majetkových trestných činů, které uvádí tabulka 25. V okrese Ústí nad Orlicí jsme neprokázali žádnou významnou závislost. Majetková trestná činnost u ostatních okresů a v kraji je ovlivňována odlišnými faktory.

Tabulka 25: Shrnutí závislostí majetkových činů

ukazatelé	Pardubický kraj	Okres Pardubice	Okres Chrudim	Okres Svitavy	Okres Ústí n.O.
Počet cizinců	ne	ne	ne	ne	ne
Hustota zalidnění	ANO	ne	ne	ne	ne
Podíl nezaměstnaných osob (%)	ANO	ne	ANO	ne	ne
Přistěhovalí	ANO	ne	ANO	ne	ne
Vystěhovalí	ne	ne	ne	ne	ne
Saldo migrace	ne	ne	ANO	ne	ne
Délky evidence na ÚP (dny)	ne	ANO	ne	ne	ne
Průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	ANO	X	X	X	X
Počet rozvodů	ne	ANO	ne	ANO	ne
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	ANO	ne	ne	ne	ne

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

V následující tabulce jsou uvedeny sumarizované výsledky regresní analýzy, kde byla dokazována závislost vybraných ukazatelů na hospodářských činech a **můžeme zde prezentovat stejné výsledky jako u výše uvedených druhů kriminalit**. Tato trestná činnost není v okresech Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí ovlivňována žádnými níže uvedeným faktory. Mezi shodné ukazatele v okrese Pardubice a v Pardubickém kraji, které ovlivňují hospodářské činy, patří pouze průměrná výše podpory v nezaměstnanosti.

Tabulka 26: Shrnutí závislostí hospodářských činů

ukazatelé	Pardubický kraj	Okres Pardubice	Okres Chrudim	Okres Svitavy	Okres Ústí n.O.
Počet cizinců	ne	ne	ne	ne	ne
Hustota zalidnění	ANO	ne	ne	ne	ne
Podíl nezaměstnaných osob (%)	ne	ANO	ne	ne	ne
Přistěhovalí	ANO	ne	ne	ne	ne
Vystěhovalí	ne	ne	ne	ne	ne
Saldo migrace	ne	ne	ne	ne	ne
Délka evidence na ÚP (dny)	ne	ne	ne	ne	ne
Průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	ANO	X	X	X	X
Počet rozvodů	ne	ANO	ne	ne	ne
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	ANO	ANO	ne	ne	ne

Zdroj: vlastní zpracování dle [46],[36],[24]

Ve výsledcích regresních analýz jsme také dospěli k mnoha závěrům, které vyvracejí naše původní předpoklady. U ukazatele podíl nezaměstnaných osob jsme vždy našli nepřímou závislost, tzn, že s růstem nezaměstnanosti, ve všech okresech Pardubického kraje kriminalita klesá a naopak. Tento jev se objevoval i u hustoty zalidnění.

Průměrná mzda byla považována za ukazatele, který má zásadní vliv na kriminalitu. I přes tento předpoklad, jsme dospěli k výsledkům, že **průměrná měsíční hrubá mzda ovlivňuje pouze majetkovou a hospodářskou trestnou činnost v Pardubickém kraji v letech 2007 – 2013.**

Také překvapivým výsledkem regresní analýzy bylo neprokázání závislosti mezi kriminalitou a počtem cizinců. I přesto, že pro mnoho obyvatel představují cizinci určitou hrozbu a soužití s nimi vyvolává pocit nebezpečí, dle regresní analýzy neovlivňují kriminalitu v Pardubickém kraji v letech 2007 - 2013. **Tento výsledek se potvrdil i u počtu vystěhovalých osob.** Tyto dva zkoumané ukazatele neovlivňují ani celkovou kriminalitu, ani jednotlivé druhy kriminality.

Naopak budeme-li se zabývat ukazateli, kde se **úvodní předpoklady potvrdily, budeme hovořit o počtu rozvodů, délce evidence na úřadu práce a také průměrné měsíční výši podpory v nezaměstnanosti.**

U ukazatele saldo migrace nebyl stanoven předpoklad ohledně závislosti na kriminalitě. **Můžeme zde ale poukázat na jednoznačný výsledek a to, že byl-li prokázán vliv salda migrace na kriminalitu, vždy trestná činnost v Pardubickém kraji a jeho okresech v letech 2007 – 2013 závisela na počtu přistěhovalých osob.**

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo teoretické přiblížení bezpečnostní problematiky, popsání struktury a činnosti policie v Pardubickém kraji, analýza kriminální bezpečnosti a dále snaha o prokázání závislosti mezi vybranými ekonomickými, sociálními a demografickými ukazateli a nejenom celkovou kriminalitou, ale také jednotlivými druhy trestné činnosti v Pardubickém kraji a jeho okresech v letech 2007 – 2013.

V první části práce byla teoreticky popsána problematika z oblasti bezpečnosti, kde jsme se zaměřili na vnitřní bezpečnost a orgány zodpovědné za tento druh bezpečnosti. Neopomenuli jsme ani terminologii z oblasti kriminality a kriminologie. Druhá ucelená část práce se zabývala charakteristikou Pardubického kraje, popsáním činností Krajského ředitelství ČR v Pardubickém kraji a městských policií v kraji. Třetí – nejdůležitější část práce byla věnována analýzám bezpečnostní situace z hlediska kriminality v Pardubickém kraji a jeho okresech, doplněná o lineární regresní analýzu v letech 2007 - 2013.

Analýza bezpečnostní situace z hlediska kriminality byla prováděna v Pardubickém kraji a jeho jednotlivých okresech v letech 2007 – 2013. Z provedených analýz lze usoudit, že **Pardubický kraj v oblasti bezpečnosti v rámci celé ČR zastává 3. místo a řadí se mezi méně zatížené kraje České republiky. Nejvíce zatíženým krajem ČR trestnou činností je hlavní město Praha, naopak nejméně zatíženým je kraj Zlínský. Na základě analýz bezpečnostní situace uvnitř Pardubického kraje je patrné, že nejvíce zatíženým okresem trestnou činností je jednoznačně okres Pardubice.** Tento okres celé sledované období vykazoval nejvyšší indexy kriminalit. **Druhým nejvíce zatíženým okresem Pardubického kraje je okres Chrudim. Okresy Svitavy a Ústí nad Orlicí patří mezi méně zatížené okresy Pardubického kraje.**

Kriminalitu nelze odstranit, lze ji pouze předcházet. Abychom použili ta správná prevenční opatření, je třeba zjistit příčiny kriminality a také jaké faktory ji ovlivňují. **Pomocí regresních analýz jsme došli k závěru, že nelze definovat jednoznačný a jasný závěr, podle kterého bychom určili vztah kriminality s vybranými ukazateli ve všech okresech Pardubického kraje v letech 2007 - 2013.** Jednoznačně však lze určit, že veličiny jakou jsou počet cizinců a vystěhovalých osob, neovlivňují kriminalitu ani v Pardubickém kraji, ani ve všech jeho okresech ve sledovaném období.

Mezi nejvýznamnější zkoumané faktory, které ovlivňují kriminalitu, ať už celkovou či jednotlivé trestné činnosti v Pardubickém kraji v letech 2007 - 2013, patří počet

přistěhovalých osob, počet rozvodů a průměrná výše podpory v nezaměstnanosti. Také byla prokázána závislost mezi kriminalitou a podílem nezaměstnaných osob a hustotou zalidnění v kraji, ale vztah mezi těmito veličinami je nepřímě úměrný. Nedošli jsme k závěru, že by zvyšování kriminality bylo způsobeno zvyšujícím se podílem nezaměstnaných osob či větší hustotou, tak jak jsme předpokládali.

Kriminalita v Pardubickém kraji je také významně ovlivňována i jinými nezměřitelnými aspekty, které vedou k páčání trestné činnosti. Mezi tyto aspekty můžeme zařadit např. alkoholismus, drogy, gamblérství, psychické a osobní problémy jedince, vzdělávání, nedostatek finančních a hmotných prostředků, různé komunity, a další. Je třeba si také uvědomit, že **kriminalita není závislá pouze na jednom aspektu,** ale ve většině případů je člověk páčající trestnou činnost ovlivněn více faktory dohromady, tudíž je velice obtížné zobecnit, jaký faktor ovlivňuje kriminalitu nejvíce.

Obecné popsání bezpečnostní problematiky, které bylo stanoveno v úvodu této práce jako jeden z cílů, bylo splněno v první kapitole. V druhé ucelené části této práce byl splněn další cíl a to přiblížení bezpečnostní situace a činnosti policie v Pardubickém kraji. Hlavní cíl této diplomové práce byl splněn v třetí ucelené části, kde jsme se zabývali kriminální bezpečností a závislostmi mezi kriminalitou a vybranými ukazateli v Pardubickém kraji a jeho jednotlivých okresech v letech 2007 - 2013.

POUŽITÁ LITERATURA

Knižní zdroje

- [1] BALABÁN, Miloš. Kapitoly o bezpečnosti. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1863-0.
- [2] BRABEC, František. Komerční bezpečnost. Praha: Aspi, 2007. ISBN 978-80-7357-309-6.
- [3] BUZAN, Barry. Bezpečnost - nový rámec pro analýzu. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-6-2.
- [4] CEJP, Martin. Variantní scénáře vybraných druhů kriminality. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2008, ISBN 978-807-3380-748.
- [5] DUCHOŇ, Bedřich a Jana ŠAFRÁNKOVÁ. Management: Integrace tvrdých a měkkých prvků řízení. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-003-4.
- [6] EICHLER, Jan. Mezinárodní bezpečnost na počátku 21. století. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2006. ISBN 80-7278-326-2.
- [7] FISCHER, Slavomil a Jiří ŠKODA. Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení. Praha: Grada Publishing, 2014, ISBN 978-802-4750-460
- [8] KOZEL, Roman, Lenka MYNÁŘOVÁ a Hana SVOBODOVÁ. Moderní metody a techniky marketingového výzkumu. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3527-6.
- [9] MV ČR. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu. Praha, 2009.
- [10] ROUDNÝ, Radim a Radovan SOUŠEK. Management bezpečnosti. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2014. ISBN 978-80-7395-864-0.
- [11] SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.
- [12] SMOLÍK, Josef a Tomáš ŠMÍD. Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210- 5288-8.

- [13] SOUČEK, Vladimír. Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2009. ISBN 978-80-86640-68-6.
- [14] SVOZILOVÁ, Alena. Zlepšování podnikových procesů. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-7296-7.
- [15] SYNEK, Miloslav, Heřman KOPKÁNĚ a Markéta KUBÁLKOVÁ. Manažerské výpočty a ekonomická analýza. Praha: C.H.Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-154-3.
- [16] TOMÁŠEK, Jan. Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-6945-5.
- [17] VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-802-4624-778.
- [18] Zákon č. 383/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [19] ZOUBEK, Vladimír. Lidská práva: globalizace, bezpečnost. Plzeň: A. Čeněk, 2007, ISBN 978-807-3800-260.

Internetové zdroje

- [20] Asociace krajů ČR: Charakteristika kraje. [online]. 2014 [cit. 2014-11-13]. Dostupné z: <http://www.asociacekrajů.cz/kraje-cr/pardubicky-kraj/charakteristika-kraje-7/>
- [21] Bezpečnostní služba BOIS. [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.bois.cz/opravdu-prehledna-mapa-kriminality>
- [22] CVVM Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.: Názory občanů na přínos cizinců pro ČR. [online]. 2015 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7214/f3/ov140416.pdf
- [23] CZECHTRADE. BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export [online]. 2014 [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz>
- [24] Český statistický úřad [online]. 2014 [cit. 2014-12-12]. Dostupné z: <http://www.czso.cz>
- [25] ČT 24: Index kriminality: Peníze zmenšit problémy nepomáhají. [online]. 2015 [cit. 2015-01-10]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/293500-index-kriminality-penize-zmensit-problemy-nepomahaji/>

- [26] Ekonomikon: Maslowova pyramida. [online]. 2015 [cit. 2015-01-07]. Dostupné z: <http://www.ekonomikon.cz/ekonomika/maslowova-pyramida>
- [27] Evropský sociální fond v ČR: Asistent prevence kriminality II. [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/projekty/asistent-prevence-kriminality-ii>
- [28] HORYANSKÝ, Petr. Bezpečnostní analýza Zlínského kraje: rok 2013 [online]. 2015 [cit. 2015-01-08]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/bezpecnostni-analyza-zlinskeho-kraje-2013-cl-2728.html>
- [29] CHRUDIM. Koncepce prevence kriminality na léta 2012 – 2016 města Chrudim [online]. 2014 [cit. 2014-11-13]. Dostupné z: <http://www.chrudim.eu>
- [30] Institut pro kriminologii a sociální prevenci. [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/kriminologie.html>
- [31] Katalog sociálních a souvisejících služeb: Probační a mediační služba ČR (středisko Ústí nad Orlicí). [online]. 2014 [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <http://www.socialnisluzby-uo.cz/organizace/probacni-a-mediacni-sluzba-cr-stredisko-usti-nad-orlici>
- [32] Lidovky.cz: Detailní mapa: kde se nejvíce krade a kde policie chytí zločince. [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/detailni-prehled-kde-se-nejvice-krade-a-kde-policie-nechyta-zlocince-1fr-/zpravy-domov.aspx?c=A121202_220440_ln_domov_sk
- [33] Mapa kriminality. [online]. 2015 [cit. 2015-01-20]. Dostupné z: <http://www.mapakriminality.cz>
- [34] Městská policie Chrudim. [online]. 2014 [cit. 2015-11-10]. Dostupné z: <http://www.chrudim.eu/obcan/odbory-meu/mestska-policie.html#>
- [35] Městská policie Pardubice. [online]. 2014 [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.mppardubice.cz>
- [36] MPSV ČR: Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí. [online]. 2014 [cit. 2014-10-08]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/3869>
- [37] MV ČR. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2014 [cit. 2015-10-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz>

- [38] MV ČR. Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz>
- [39] Národní ústav odborného vzdělávání: Územně správní členění České republiky. [online]. 2014 [cit. 2014-11-13]. Dostupné z:<http://www.nuov.cz/informace-o-uzemne-spravnim-cleneni-ceske-republiky>
- [40] Pardubice [online]. 2014 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu>
- [41] PARDUBICE. Koncepční plán prevence kriminality statutárního města Pardubice na léta 2012–2015. [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu>
- [42] Pardubický deník: V Pardubicích by se měl počet strážníků o desetinu zvýšit. [online]. 2014 [cit. 2014-11-20]. Dostupné z:http://pardubicky.denik.cz/zpravy_region/v-pardubicich-by-se-mel-pocet-strazniku-o-desetinu-zvysit-20140916.html
- [43] Pardubický kraj. [online]. 2014 [cit. 2014-11-13]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz>
- [44] PARDUBICKÝ KRAJ. Koncepce prevence kriminality Pardubického kraje na léta 2013 - 2016 [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.pardubickykraj.cz>
- [45] Policejní akademie ČR. [online]. 2015 [cit. 2015-01-07]. Dostupné z: http://www.polac.cz/eu/zakl_term/cast_1.html
- [46] Policie ČR. [online]. 2014 [cit. 2015-10-16]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/>
- [47] Prevence kriminality v České republice. [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz>
- [48] Reforma Policie ČR: služba v nových podmínkách [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/>
- [49] Regionální informační servis. [online]. 2014 [cit. 2014-11-12]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs>
- [50] Security magazin: Kde v ČR se musíte nejvíc bát o své zdraví, život i majetek. [online]. 2015 [cit. 2015-01-10]. Dostupné z:<http://www.securitymagazin.cz/zpravy/kde-v-cr-se-musite-nejvic-bat-o-sve-zdravi-zivot-i-majetek-1404043141.html>
- [51] Státní ozbrojené a bezpečnostní složky: ČR 25 let poté - Bezpečnostní hrozby a rizika. [online]. 2015 [cit. 2015-01-11]. Dostupné z:<http://www.ozbrojeneslozky.cz>
- [52] Svitavy [online]. 2014 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.svitavy.cz>

- [53] Šance pro tebe: Šicí dílna a úklidové práce. [online]. 2015 [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://www.sance.chrudim.cz/sici-dilna-a-uklidove-prace-701/>
- [54] ŠTABLOVÁ, Renata. Kriminologie: studijní texty [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <https://is.jabok.cz/el/JA10/zima2012/S2041/um/kriminologie.pdf>
- [55] Ústí nad Orlicí. [online]. 2014 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z: <http://www.ustinadorlici.cz>
- [56] ÚSTÍ NAD ORLICÍ. Koncepce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2012–2015. [online]. 2014 [cit. 2014-12-08]. Dostupné z: <http://www.ustinadorlici.cz>
- [57] Vláda ČR: Vnitřní bezpečnost. [online]. 2015 [cit. 2015-01-07]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/vnitri-bezpecnost/vybor-pro-vnitri-bezpecnost-121549/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Obsah násilných činů

Příloha B: Obsah mravnostních činů

Příloha C: Obsah majetkových činů

Příloha D: Obsah ostatních kriminálních činů

Příloha E: Obsah zbývající kriminality

Příloha F: Obsah hospodářských činů

Příloha G: Zdrojová data z databází ČSÚ, Policie ČR, MPSV ČR

Příloha A: Obsah násilných činů

Násilné činy obsahují:
Vraždy loupežné
Vraždy sexuální
Vraždy motivované osobními vztahy
Vraždy na objednávku
Vraždy novorozence matkou
Vraždy ostatní
Usmrcení lidského plodu - pomoc a svádění ženy
Usmrcení lidského plodu - se souhlasem ženy
Usmrcení lidského plodu - bez souhlasu ženy
Zabití
Usmrcení z nedbalosti
Opuštění dítěte
Únos
Loupeže
Loupeže na finančních institut.
Násilí proti úřední osobě a org. veř.moci mimo polic.
Násilí proti úřední osobě a org. veř.moci policistovi.
Násilí proti úřední osobě a org. veř.moci obec.policistovi.
Úmyslné ublížení na zdraví
Rvačky
Násilí a vyhrožení proti skup. ob.
Braní rukojmí
Nebezpečné vyhrožování
Nebezpečné pronásledování
Vydírání
Omezení a zbavení osobní svobody
Porušování domovní svobody
Neopr.zás.do práva domu, bytu
Týrání svěřené osoby
Týrání osoby žijící ve spol. obydlí
Omezování svobody vyznání
Útisk
Porušování svob.sdruž. a shrom.
Ostatní násilné trestné činy

Zdroj: upraveno dle [46]

Příloha B: Obsah mravnostních činů

Mravnostní činy obsahují:
Znásilnění
Sexuální nátlak
Pohlavní zneužívání v závislosti
Pohlavní zneužívání ostatní
Komerční forma sexuálního zneuž.v závisl.
Komerční forma sexuálního zneuž. ostatní
Ostatní pohlavní úchytky
Šíření pornografie
Ohrožování pohlavní nemocí
Ublížení na zdraví pohl. nem.
Ublížení na zdr. pohl. nem. z nedbalosti
Kuplířství
Soulož mezi příbuznými
Obchodování s lidmi
Ostatní mravnostní trestné činy

Zdroj: upraveno dle [46]

Příloha C: Obsah majetkových činů

Majetkové činy obsahují:
Krádeže vloupáním do obch.
Krádeže vloupáním do výkladních skříní
Krádeže vloupáním do restaurací a hostinců
Krádeže vloupáním do ubytovacích objektů
Krádeže vloupáním do kiosků
Krádeže vloupáním do jíd.záv.kuch.strav.zař.
Krádeže vloupáním do obj. st. um. př.-ne 332
Krádeže vloupáním do kult. objektů - ne 331
Krádeže vloupáním do pokl. a panc. skříní
Krádeže vloupáním. do výpočet. středisek
Krádeže vloupáním do škol
Krádeže vloupáním do bytů
Krádeže vloupáním do vík. chat soukromých osob
Krádeže vloupáním do rodinných domků
Krádeže vloupáním do ostatních objektů
Krádeže kapesní
Krádeže při pohlavním styku
Krádeže jiné na osobách
Krádeže mezi zaměstnanci na pracovišti
Krádeže motorových vozidel dvoustopých
Krádeže motorových vozidel jednostopých
Krádeže věcí z automobilů
Krádeže součástek motorových vozidel
Krádeže jízdních kol
Krádeže domácího zvířectva
Krádeže v bytech
Krádeže věcí na nádražích
Krádeže věcí během jízdy v DP
Krádeže v obj. se starož. a um. před.
Krádeže v jiných objektech
Krádeže ostatní
Podvod
Zpronevěra
Neoprávněné užívání cizí věci
Zatajení věci
Poškozování cizí věci
Pytláctví a ostatní majetkové trestné činy

Zdroj: upraveno dle [46]

Příloha D: Obsah ostatních kriminálních činů

Ostatní kriminální činy obsahují:
Výtržnictví
Výtržnictví na sportovních a veřejných akcích
Sprejerství
Výtržnictví - útoky na záchranáře
Podávání alkoholických nápojů mládeži
Obchodování s dětmi
Nedovolené překročení státních hranic
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů pro J
Šíření toxikománie
Zneužívání pravomoci úřední osoby
Neoprávněné nakládání s osobními údaji
Maření úkolů úřední osoby z nedbalosti
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů pro S
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů pro V
Nedovolené pěstování rostlin obsahující omamné látky
Výroba a nakládání s látkami s hormon. účinky
Požáry
Výbuchy
Nedovolené ozbrojování
Maření výkonu úředního rozhodování
Překupnictví a přechov. - podílnictví
Ostatní kriminální trestné činy

Zdroj: upraveno dle [46]

Příloha E: Obsah zbývající kriminality

Zbývající kriminalita obsahuje:
Nadržování
Veškeré nehody - úmyslné
Dopravní nehody silniční - nedbalostní
Dopravní nehody letecké - nedbalostní
Dopravní nehody vodní - nedbalostní
Železniční nehody - nedbalostní
Neh. komb. - žel.-sil. - nedbal.
Ublížení na zdraví z nedbalosti - prac.úr.
Ublížení na zdraví z nedbalosti - ostatní
Poškozování věřitele
Zvýhodňování věřitele
Ohrožení pod vl. náv. l., opilství
Zanedbání povinné výživy
Získání kontr. nad plavid., vzdušným dopravními prostředky
Sdělení nepravdivé informace
Zavlečení VDP do ciziny
Týrání zvířat
Šíření poplašné zprávy
Účast na organizované zločinecké skupině
Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny
Podněcování k nár. a ras. nenávisti
Podpora a propagace hnutí
Ostatní trestná činnost

Zdroj: upraveno dle [46]

Příloha F: Obsah hospodářských činů

Hospodářské činy obsahují:
Trestné činy proti př. o nekalé soutěži
Neoprávněné podnikání
Poškozování spotřebitele
Pašování a krácení cla
Zkreslení údajů o stavu hosp.a jm.
Porušení závaz. práv. hosp. styku
Porušení povin.v řízení o konkur.
Porušení pov. při správě cizího majetku
Krádež
Neoprávněné užívání cizí věci
Poškození cizí věci
Podvod proti soc. zab. a nem. p.
Ochrana měny
Padělání známek a kolků
Krácení daně
Zneužívání pravomoci veřejného činitele
Úplatkářství - přijímání úplatku
Poškozování věřitele
Padělání a pozměnění veřejné listiny
Nedov. výr. a drž.st.peč. a úř.raz.
Ohrožování zdraví závad. potravin
Vystavení nepravého potvrzení
Neoprávněné užívání motorových vozidel
Porušení tajemství dopravních zpráv
Zpronevěra
Podvod
Plet. při veř. soutěži a dražbě
Porušení př. o nakl. s k. zb. a t.
Zneužívání informací v obchodním styku
Neoprávněné provozování loterie
Porušení předp. o nálepkách
Neoprávněné nakládání s osobními údaji
Ostatní trestné činy proti měně
Neoprávněné držení platební karty
Por. př. o zahr. ob. s voj. mat.
Rozkr. přepr. zás. - železničních
Rozkr. přepr. zás. - poštovních
Rozkr. přepr. zás. - silničních
Rozkr. přepr. zás. - leteckých
Rozkr. přepr. zás. - lodních
Maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti
Úplatkářství - podplácení
Úplatkářství - nepřímé
Zvýhodňování věřitele

Pletichy při řízení konk. a vyr.
Ohr. pošk. život. prostř. – úmyslné
Ohr. pošk. život. prostř. - nedbalostní
Předlužení
Neoprávněné vydání cenného papíru
Manipulace s kurzem investičních nástrojů
Nedovolená výr.rad.mat.
Podílnictví
Porušení práv k ochranné známce
Porušení průmyslových práv
Porušení autorských práva, k datab.a padělání díla
Zastření původu věci
Poškození a zneužívání záz. na nos. infor.
Provozování nepoctivých her a sázek
Havárie a provoz. poruch. - úmyslné
Havárie a provoz. poruch. - nedbalostní
Pojistný podvod
Úvěrový podvod
Dotační podvod
Nesplnění oznamovací povinnosti v daň. řízení
Neodved. daně pojist. a přísp.
Ostatní hospodářské trestné činy

Zdroj: upraveno dle [46]

Příloha G: Zdrojová data z databází ČSÚ, Policie ČR, MPSV ČR

Okresy Pardubického kraje:

	podíl nezaměstnaných osob (%)				délka evidence na ÚP (dny)			
	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí n. O	Pardubice
2007	4,20	6,05	3,66	2,89	455	757	536	409
2008	4,76	6,26	4,52	3,24	357	652	387	311
2009	7,80	9,19	7,75	5,50	305	503	343	246
2010	8,43	9,50	7,48	5,54	325	528	412	265
2011	7,18	8,36	6,46	4,95	378	618	499	298
2012	7,71	8,64	7,02	5,60	393	611	506	321
2013	8,39	9,29	6,95	6,13	441	645	580	367

Zdroj: vlastní zpracování dle [24],[36]

	počet cizinců				počet rozvodů			
	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.	Pardubice
2007	1501	1218	3177	4675	281	278	341	500
2008	1600	1288	3590	6114	266	259	277	490
2009	1534	1362	3237	5848	247	257	398	459
2010	1583	1324	3124	6023	223	269	376	413
2011	1525	1293	3055	5664	262	268	295	433
2012	1 389	1 215	3 025	5 486	267	244	337	427
2013	1 375	1 181	3 024	5 721	244	240	333	440

Zdroj: vlastní zpracování dle [24]

	počet přistěhovalých				počet vystěhovalých			
	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.	Pardubice
2007	1 806	1 253	2 331	4 188	1 409	1 237	1 488	2 370
2008	1 601	1 157	1 659	4 447	1 201	1 066	1 418	2 059
2009	1 285	1 132	1 200	2 776	1 220	960	1 600	2 110
2010	1 266	959	1 217	2 747	1 178	1 062	1 530	1 985
2011	1 159	920	1 258	2 290	1 204	943	1 338	1 938
2012	1 189	954	1 129	2 700	1 234	1 035	1 390	2 266
2013	1 216	953	1 210	2 639	1 251	1 186	1 489	2 232

Zdroj: vlastní zpracování dle [24]

	průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)				hustota zalidnění			
	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.	Pardubice
2007	4 408	4 561	4 704	4 882	105	76	110	186
2008	4942	4953	5216	5462	105	76	110	189
2009	5367	5475	5715	5839	105	76	110	190
2010	5 199	5 511	5 581	5 681	105	76	110	191
2011	5 050	5 375	5 382	5 549	105	76	110	191
2012	5 198	5 308	5 696	5 817	105	76	110	191
2013	5 785	5 858	6 019	6 359	105	76	109	192

Zdroj: vlastní zpracování dle [24],[36]

	počet obyvatel				rozloha (km ²)			
	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.	Pardubice	Chrudim	Svitavy	Ústí n.O.	Pardubice
2007	103 860	104 756	138 858	163 926	993	1 379	1 267	880
2008	104 351	104 934	139 381	166 519	993	1 379	1 267	880
2009	104 439	105 208	139 201	167 481	993	1 379	1 267	880
2010	104 395	105 209	139 114	168 446	993	1 379	1 267	880
2011	104 371	105 112	139 178	167 750	993	1 379	1 267	880
2012	104 206	104 971	139 026	168 237	993	1 379	1 267	880
2013	104 043	104 622	138 751	168 569	993	1 379	1 267	880

Zdroj: vlastní zpracování dle [24]

Pardubický kraj:

	průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)	rozloha (km²)	počet obyvatel	hustota zalidnění
2007	4 646	4 519	511 400	113
2008	5 154	4 519	515 185	114
2009	5 617	4 519	516 329	114
2010	5 505	4 519	517 164	114
2011	5 349	4 519	516 411	114
2012	5 661	4 519	516 440	114
2013	6 034	4 519	515 985	114

Zdroj: vlastní zpracování dle [24],[36]

	počet přistěhovalých	počet vystěhovalých	saldo migrace	počet rozvodů	počet cizinců
2007	7 688	4 614	3 074	1 400	10 571
2008	7 120	4 000	3 120	1 292	12 592
2009	4 726	4 223	503	1 361	11 981
2010	4 473	4 039	434	1 281	12 054
2011	3 927	3 723	204	1 258	11 537
2012	4 304	4 257	47	1 275	11 115
2013	4 156	4 296	-140	1 257	11 301

Zdroj: vlastní zpracování dle [24]

	podíl nezaměstnaných osob (%)	průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	počet cizinců	délka evidence na ÚP (dny)
2007	5,43	19 180	10 571	556
2008	5,95	20 713	12 592	437
2009	9,58	20 297	11 981	352
2010	9,87	20 666	12 054	386
2011	8,44	21 454	11 537	452
2012	9,16	22 058	11 115	459
2013	7,45	22 068	11 301	507

Zdroj: vlastní zpracování dle [24],[36]